

วารสารอาชญาวิทยาและสังคมศาสตร์

RPCA Journal of Criminology & Social Sciences

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2562)

ISSN Online: 2697-4991

Volume 1: Number 1 (July-December 2019)

บทบรรณาธิการ

บทความวิชาการ

ทำความเข้าใจพฤติกรรมอาชญากรรมผ่านมุมมองทางจิตวิทยา

กัญญ์ฐิตา ศรีภา และวรากร หรัพย์วีระปกรณ์

The Thai Parental Responsibility Law as a Deterrent on Juvenile Delinquency

Narin Phetthong & Phirapat Mangkhalasiri

An Ethical Perspective on Police Misconduct in Thailand

Isravut Onnom

บทความวิจัย

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด
สังกัดกองกำกับการ ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

สมชาย รัดนชูศรี

การตรวจหาการคงอยู่ของลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษในแต่ละช่วงเวลาด้วยวิธีใช้
สารเคมีนินไฮดริน

สุดาร์ตน์ อินหมี และณัช วงศ์ส่องจำ

ห่วงโซ่วัตถุพยานในคดีอาญาของกระบวนการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์

วชิรภาส จินดาหา และณรงค์ กุลนิเทศ

คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

<https://social.rpca.ac.th/rpcajcsc.php>

วารสารอาชญาวิทยาและสังคมศาสตร์

RPCA Journal of Criminology & Social Sciences

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2562)

ISSN Online: 2697-4991

Volume 1: Number 1 (July-December 2019)

สารบัญ

หน้า

บทบรรณาธิการ

บทความวิชาการ

ทำความเข้าใจพฤติกรรมอาชญากรรมผ่านมุมมองทางจิตวิทยา 1

กัญญ์ฐิตา ศรีภา และวรากร ทรัพย์วิระปกรณ์

The Thai Parental Responsibility Law as a Deterrent on Juvenile Delinquency 17

Narin Phetthong & Phirapat Mangkhalasiri

An Ethical Perspective on Police Misconduct in Thailand 30

Isravut Onnom

บทความวิจัย

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด 45

สังกัดกองกำกับการ ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

สมชาย รัตนชูศรี

การตรวจหาการคงอยู่ของลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษในแต่ละช่วงเวลาด้วยวิธีใช้ สารเคมีนินไฮดริน 57

สุดาร์ตน์ อินหมี และณิชา วงศ์ส่องจำ

ห่วงโซ่วัตถุดิบในคดีอาญาของกระบวนการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ 68

วัชรภาส จินดาทา และณรงค์ ภูกลิ่นเทศ

คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

<https://social.rpca.ac.th/rpcajcsc.php>

บทบรรณาธิการ

วารสารอาชีวศึกษาและสังคมศาสตร์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 กรกฎาคม 2562 – ธันวาคม 2562

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับปฐมฤกษ์ของคณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ มีกำหนดการพิมพ์ออกเผยแพร่วารสารละ 2 เล่มต่อปี (เดือนมิถุนายน และเดือนธันวาคม) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิมพ์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการด้านอาชีวศึกษา กระบวนการยุติธรรม การบังคับใช้กฎหมาย และสังคมศาสตร์ โดยบทความทุกบทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารเป็นบทความที่ได้มาตรฐานและผ่านการกลั่นกรองโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์ซึ่งในการประเมินคุณภาพบทความ (Peer Review) แต่ละบทความจะมีผู้ประเมินคุณภาพ (Reviewer) ทั้งหมด 2 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) ทั้งนี้เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre : TCI) ในลำดับต่อไป

ผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัย เกี่ยวกับด้านอาชีวศึกษา กระบวนการยุติธรรม การบังคับใช้กฎหมาย จิตวิทยา มนุษยศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ และด้านสังคมศาสตร์อื่นๆ และ 2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจัยหรือเสนอแนวคิดใหม่ด้านอาชีวศึกษา กระบวนการยุติธรรม การบังคับใช้กฎหมาย จิตวิทยา มนุษยศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์ โดยมีเงื่อนไขการตีพิมพ์ คือ บทความที่ส่งมาตีพิมพ์ในวารสารต้องไม่เคยถูกตีพิมพ์หรือเผยแพร่ในสิ่งพิมพ์ทางวิชาการใดๆ มาก่อน หรือกำลังอยู่ในกระบวนการตีพิมพ์บทความในวารสารที่อื่นๆ และสำหรับบทความที่เป็นการนำเสนอข้อมูลการวิจัยที่มีการทดลองกับคนหรือสัตว์ จะต้องเป็นการวิจัยที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับการวิจัยในมนุษย์ และผู้เขียนจะต้องส่งเอกสารอนุมัติรับรองการอนุญาตให้ทำการวิจัยให้กับกองบรรณาธิการ

บทความวิจัยและบทความวิชาการในฉบับปฐมฤกษ์นี้มีความหลากหลายในเชิงเนื้อหาทั้งในด้านพฤติกรรมอาชญากรรมในมุมมองจิตวิทยา กฎหมายการคุ้มครองเด็ก พฤติกรรมการทุจริตของตำรวจ และนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย บทความวิชาการ 3 เรื่องและบทความวิจัย 3 เรื่อง ทั้งนี้กองบรรณาธิการได้คัดเลือกบทความที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับหัวข้อของบทความแต่ละบทความ พร้อมทั้งพิจารณาคุณค่าทางวิชาการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานของวารสารวิชาการทั่วไป

คณะผู้จัดทำ ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความกรุณาอนุเคราะห์การอ่านและให้คำแนะนำต่อบทความแต่ละฉบับ พร้อมกันนี้ขอขอบคุณเจ้าของบทความทุกท่านทุกฉบับที่ตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้เป็นอย่างสูงที่ให้ความสนใจและความร่วมมือเพื่อรังสรรค์วารสารปฐมฤกษ์นี้ร่วมกันเป็นอย่างดี พร้อมกันนี้ขอเชิญชวนนักวิชาการ อาจารย์และนักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปได้ร่วมส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในฉบับต่อ ๆ ไป โดยสามารถเตรียมต้นฉบับตามรูปแบบการตีพิมพ์ของวารสารอาชีวศึกษาและสังคมศาสตร์แล้วจัดส่งมายังกองบรรณาธิการ และในวาระนี้ คณะผู้จัดทำ ขออ้อมรับข้อเสนอแนะและคำติชมทั้งปวงเพื่อให้การปรับปรุงคุณภาพของวารสารอาชีวศึกษาและสังคมศาสตร์ให้มีคุณค่าและมีมาตรฐานยิ่ง ๆ ขึ้นไป

บรรณาธิการ

ทีมบรรณาธิการวารสารอาชีวศึกษาและสังคม

ที่ปรึกษาบรรณาธิการ

รศ.พ.ต.อ.โสรัตน์ กลั้ววิลลา

บรรณาธิการ

รศ.พ.ต.ท.ดร.เสกสันต์ เครือคำ

กองบรรณาธิการ/ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

รศ.พ.ต.อ.ดร.พงษ์กุลธร ไรจน์วิรุฬ	คณะตำราวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
รศ.พ.ต.อ.วรชัย วิชชุวานิชย์	คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
รศ.พ.ต.อ.หญิง สมหวัง โอหารส	คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

กองบรรณาธิการ/ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รศ.พ.ต.ท.ดร.เกษมสานต์ โชติชาครพันธุ์	สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ต.ท.ดร.พงษ์ธร ัญญสิริ	กระทรวงยุติธรรม
ดร.ศุภกร ปุญญฤทธิ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
รศ.ดร.ชาญคณิต ก. สุริยะมณี	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.อุษา เลิศโตมรสกุล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผศ.ดร.สุมนทิพย์ จิตสว่าง	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ต.ต.ดร.ชวนส์ เจนการ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผศ.ร.ต.อ.ดร.จอมเดช ตรีเมฆ	มหาวิทยาลัยรังสิต

เลขานุการ

พ.ต.ท.ณัฐนันท์ ขุนไกร

ผู้ช่วยเลขานุการและเหรียญก

ร.ต.ท.หญิง อโณทัย นิลเกาะ

ทำความเข้าใจพฤติกรรมอาชญากรรมผ่านมุมมองทางจิตวิทยา

กัญญ์ฐิตา ศรีภา¹ และวรากร ทรัพย์วิระพรรณ²

วันได้รับบทความ: 20 ตุลาคม 2562 วันแก้ไข: 26 พฤศจิกายน 2562 วันยอมรับเผยแพร่: 30 พฤศจิกายน 2562

บทคัดย่อ

พฤติกรรมอาชญากรรมเกิดจากปัจจัยเงื่อนไขที่หลากหลาย ซึ่งต่างมีผลกระทบต่อกันและกัน และมีผลร่วมกันต่อการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรม การก่อตัวของพฤติกรรมอาชญากรรมในมนุษย์ จึงเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยคำอธิบายที่แยบยล เพื่อค้นหาคำตอบที่เชื่อถือได้ทางวิชาการ มุมมองทางจิตวิทยาเป็นศาสตร์หนึ่งที่สามารถอธิบายพฤติกรรมเช่นนี้ได้อย่างลุ่มลึกในอีกมิติหนึ่ง ทั้งรูปแบบการคิด บุคลิกภาพของอาชญากรหรือผู้กระทำความผิด รวมถึงการผสมผสานแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ทางจิตวิทยา เพื่ออธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมที่เกิดจากปัจจัยเงื่อนไขใน 3 มิติ ได้แก่ มิติของปัจเจกบุคคล มิติของครอบครัว และมิติของชุมชนหรือสังคม ซึ่งในบทความนี้เลือกนำแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยาที่สำคัญมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการทำทำความเข้าใจพฤติกรรมอาชญากรรม ได้แก่ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ ทฤษฎีจิตวิทยารายบุคคลของแอดเลอร์ ทฤษฎีตัวตนของโรเจอร์ส ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของซัลลิแวน ทฤษฎีการเรียนรู้แบบลงมือกระทำของสกินเนอร์ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา และทฤษฎีบุคลิกภาพของไอย์เซ็งค์ ทฤษฎีต่าง ๆ เหล่านี้ ช่วยให้เห็นต้นตอแห่งปัญหาของการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรมที่ครอบคลุมทุกมิติที่กล่าวมา ซึ่งจะช่วยให้สามารถค้นหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหานั้นได้

คำสำคัญ: พฤติกรรมอาชญากรรม อาชญากรรม มุมมองทางจิตวิทยา

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

A Psychological perspective on Criminal Behavior

Kantita Sripa¹ & Warakorn Supwirapakorn²

Received: October 20, 2019 Revised: November 26, 2019 Accepted: November 30, 2019

Abstract

A criminal behavior is generally caused by various factors having an effect on each other and sharing an effect on the occurrence of crime. The formation of a criminal behavior is a matter that requires a profound explanation to find out a reliable academic answer. The psychological perspective is one of the various sciences that can deeply explain this behavior in the aspect of thinking styles and personality of criminals. It also employs the integration of various psychological theories to explain criminal behaviors that caused by causal factors covering 3 dimensions including individual dimension, family dimension, and community or social dimension. The aim of this article is to apply some of the psychological theories as the significant tool to understand criminal behaviors including Freud's psychoanalytical theory, Adler's individual psychology theory, Rogers' Self theory, Sullivan's Interpersonal theory, Skinner's operant learning theory, Bandura's social learning theory, and Eysenck's theory of personality. These theories could help to find the root causes of criminal behaviors that cover all dimensions mentioned above, which could lead to the proper ways for preventing and solving the problems.

Keywords: Criminal behavior, Crime, Psychological perspective

¹ Assistance Professor at Faculty of Social Sciences, Royal Police Cadet Academy (Corresponding author)

² Assistance Professor at Department of Research and Applied Psychology, Faculty of Education, Burapha University

บทนำ (Introduction)

อาจเคยมีคนที่สงสัยว่า “เพราะเหตุใดบางคนถึงยอมจำนนให้กับสิ่งเร้าหรือสถานการณ์กระตุ้นให้ตนเองหลงเข้าสู่วงจรแห่งอาชญากรรม ในขณะที่คนจำนวนไม่น้อยที่สามารถหักห้ามใจตนเองและใช้ชีวิตอย่างถูกต้องคล่องธรรม แม้จะมีเหตุกระตุ้นหรือสิ่งเร้าแบบเดียวกัน” คำถามนี้ตอกย้ำให้เห็นว่าสาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรมเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยคำอธิบายที่แยบยลเพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมเช่นนี้ได้อย่างลุ่มลึก เนื่องจากพฤติกรรมของมนุษย์มีสาเหตุเกี่ยวข้องกับทั้งปัจจัยเงื่อนไขทางกาย จิต และสังคม ซึ่งต่างมีผลหรือมีผลร่วมกันต่อพฤติกรรมอาชญากรรม ในต่างประเทศอย่างเช่น สำนักงานตำรวจสืบสวนกลางสหรัฐอเมริกา (FBI) มีการใช้องค์ความรู้ทางจิตวิทยาเพื่อช่วยทำความเข้าใจและตรวจสอบพฤติกรรมอาชญากรรมบางประเภท จะเห็นได้จากที่มีการพัฒนาระบบในการจำแนกพฤติกรรมอาชญากรรมโดยใช้พื้นฐานแนวคิดทางจิตวิทยาและจิตเวชศาสตร์ เรียกว่า “Crime Classification Manual : A Standard System for Investigation and Classifying Violence Crime” หรือ CMM เพื่อใช้ประโยชน์ทางกระบวนการยุติธรรม (Miller, 2012) แนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยาจึงถูกใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการค้นหาคำตอบที่เชื่อถือได้ทางวิชาการ เพื่อหยั่งรู้และวิเคราะห์ทั้งก้นบึ้งของพฤติกรรมอาชญากรรม ซึ่งบทความนี้จะมุ่งเน้นในการประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยา เพื่อเจาะลึกถึงจิตใจของอาชญากร โดยอาจมีเรื่องของแรงกระตุ้นหรือสิ่งเร้าจากภายนอกเข้าไปเกี่ยวข้อง

ที่ผ่านมา มีการใช้ศาสตร์ทางจิตวิทยาแบ่งอาชญากรออกเป็นประเภทต่างๆ โดยประเภทหลักๆ ของอาชญากรตามมุมมองของจิตวิทยา (กัญญฐิตา ศรีภา, 2562) ได้แก่ 1) อาชญากรที่ละเมิดกฎหมายตามแต่โอกาสจะอำนวยหรือมีสิ่งเร้ามากระตุ้น 2) อาชญากรที่มีพฤติกรรมอาชญากรรมจนเป็นนิสัยหรือมีวิถีชีวิตแบบอาชญากร 3) อาชญากรที่มีพฤติกรรมรุนแรงอันตราย มีลักษณะเป็นนักล่า และ 4) อาชญากรที่สาเหตุของพฤติกรรมเกิดจากความผิดปกติทางจิต พฤติกรรมประเภทต่างๆ นี้มีที่มาที่ไปอย่างไร สามารถอธิบายได้โดยแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยาซึ่งเป็นประเด็นหลักในการนำเสนอของบทความนี้ อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนจะเริ่มจากการอธิบายจากวิธีคิดและบุคลิกภาพของอาชญากรในมุมมองของจิตวิทยาก่อน เพื่อใช้เป็นความรู้พื้นฐานในการทำความเข้าใจอาชญากร จากนั้นจึงจะอธิบายถึงสาเหตุหรือเงื่อนไขที่ทำให้คนก่ออาชญากรรมภายใต้มุมมองทฤษฎีต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เชื่อมโยงต่อไปได้ว่า เมื่อมีเหตุและเงื่อนไขเช่นนี้ จะดำเนินการเพื่อตัดต้นตอแห่งปัญหาได้อย่างไร

รูปแบบการคิดของอาชญากร (Criminal Thinking Styles)

วิวัฒนาการของแนวคิดทางจิตวิทยาเริ่มจากทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ที่เชื่อว่า พฤติกรรมเกิดจากแรงขับจากจิตไร้สำนึก (Unconscious) และอิทธิพลในวัยเด็ก ซึ่งต่อมา พัฒนามาเป็นจิตวิเคราะห์แนวใหม่ (Neo-Freudian) ที่ให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นกับประสบการณ์ในปัจจุบันและความคาดหวังในอนาคตที่มีผลต่อพฤติกรรม รวมไปถึงการปฏิวัติแนวคิดปัญญานิยม (Cognitive revolution) ที่เน้นการรู้คิดและปัญญาของมนุษย์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเขา ซึ่งในแง่ของการศึกษาพฤติกรรมของอาชญากร เชื่อว่า พวกเขาเหล่านั้นมีรูปแบบหรือสไตล์ความคิดที่แตกต่างจากคนปกติทั่วไป งานวิจัยที่สำคัญงานหนึ่งในสาขานิติ

จิตวิทยา (Forensic psychology) เป็นงานของ โยเชลสันและแซมโนว (Yochelson & Samenow) ที่ศึกษา รูปแบบการคิดของอาชญากร พวกเขาค้นพบว่า สไตล์การคิดของอาชญากร (Criminal thinking styles) แบ่งเป็น 3 ลักษณะ (Yochelson & Samenow, 1976) ดังนี้

1) ลักษณะการคิดเพื่อกัดกร่อนปมในจิตใจ (Corrosion) เป็นการคิดหรือตัดสินใจแบบกล่าวอ้าง เหตุผลเข้าข้างตนเองเมื่อกระทำความผิดไปแล้ว เพื่อที่จะกัดกร่อนหรือต่อต้านปมขัดแย้งภายในจิตใจ เช่น “ผมสมควรได้ครอบครองสิ่งที่คุณเขามีทั้งหมด” “มันเป็นธรรมชาติของโลกสมัยนี้ ยากได้อะไรก็ต้องแย่งชิง มา คนแข็งแกร่งเท่านั้นที่จะยืนหยัดอยู่ได้” หรือ “เขาสมควรได้รับชะตากรรมแบบนี้” เป็นต้น

2) ลักษณะการคิดแบบตัดบท (Cutoff) เป็นรูปแบบความคิดที่เกิดขึ้นในขณะที่กำลังจะกระทำความผิด เพื่อกลบเกลื่อนความรู้สึกที่ไม่สบายใจที่จะกระทำสิ่งนั้น และพยายามขับไล่ความรู้สึกเช่นนั้นออกไป โดยสั่งให้ตนเองกระทำการลงไป เช่น “รีบๆ จัดการมันซะ” หรือ “ก็แค่ทำ ๆ มันซะ จะไปกลัวอะไร”

3) ลักษณะการคิดแบบปลุกเร้าอำนาจตนเอง (Power thrust) เป็นการคิดแบบตัดสินใจว่าสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปนั้นสมควรที่จะทำ โดยการสร้างภาพลักษณ์ตนเองในลักษณะผู้ที่มีพลังอำนาจที่จะได้มาซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างที่ตนเองต้องการ เช่น “นี่มันที่ของผม ไม่มีใครกล้ามาวุ่นวายกับผมหรอก” หรือ “เป็นธรรมชาติที่มันจะมีทั้งผู้ล่าและผู้ถูกล่า และผมก็เป็นผู้ล่า”

ลักษณะและรูปแบบการคิดของอาชญากรในลักษณะต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้น สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีปัญญานิยม ที่เชื่อว่า บุคคลเรียนรู้ที่จะกระทำพฤติกรรมโดยอาศัยกระบวนการทางปัญญาเป็นสำคัญ หากเพียงแต่อาชญากรมักมีกระบวนการทางปัญญาที่เบี่ยงเบนไปจากคนปกติ และมักเป็นความคิดที่ผิดพลาด เช่น มักคิดแบบเข้าข้างว่าสิ่งที่ตนทำไม่ใช่ความผิด คิดว่าตนสามารถที่จะกระทำสิ่งนั้นได้โดยชอบธรรม ซึ่งนอกจากรูปแบบการคิดแล้ว อาชญากรยังมีลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพที่อาจเบี่ยงเบนไปจากคนปกติทั่วไป ซึ่งการศึกษาในเรื่องนี้จะป็นองค์ความรู้สำคัญที่ช่วยให้เราคาดเดาคนที่มีความโน้มเอียงที่จะก่ออาชญากรรมได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตาม รูปแบบการคิดที่กล่าวไปแล้วนั้น หากพวกเขาไม่ได้แสดงพฤติกรรมออกมาให้สังเกตเห็นได้ อาจไม่ทำให้คาดเดาได้ชัดว่าบุคคลนั้นๆ เป็นบุคคลอันตราย จึงมีนักคิดนักวิชาการบางท่าน ได้ทำการศึกษาลักษณะ บุคลิกภาพของอาชญากร เพื่อที่จะช่วยให้มีข้อเท็จจริงหรือองค์ความรู้ที่ใช้ทำความเข้าใจพฤติกรรม อาชญากรรมได้ชัดเจนขึ้น

ลักษณะบุคลิกภาพของอาชญากร (Criminal Personality)

ในทางจิตวิทยา “บุคลิกภาพ” เป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่างๆ ทั้งส่วนที่อยู่ภายในไม่สามารถมองเห็นได้ เช่น สติปัญญา ค่านิยม ความสนใจ หรือวิธีคิดของบุคคล ฯลฯ และส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น พฤติกรรมต่างๆ ที่บุคคลแสดงออกมา ดังนั้น นอกจากการศึกษารูปแบบการคิดของอาชญากรแล้ว การทำความเข้าใจบุคลิกภาพของอาชญากร จะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมอาชญากรรมได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งจากการศึกษาของพาแลร์โมและคอสซิส (Palermo & Kocsis, 2005) เกี่ยวกับบุคลิกภาพของอาชญากร ได้แบ่งประเภทบุคลิกลักษณะของอาชญากรไว้ดังนี้

1) ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentricity) โดยอาชญากรมักมีความเชื่อว่าสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเขานั้นเขามีสิทธิที่จะครอบครอง ประหนึ่งโลกนี้เป็นของเขา เช่น คิดว่าทรัพย์สินของผู้อื่น หรือตำแหน่งหน้าที่การงาน ควรจะเป็นของเขา หรือเขามีสิทธิที่จะครอบครองผู้หญิงที่เขาต้องการ เป็นต้น

2) หุนหันพลันแล่น (Impulsivity) เป็นการกระทำที่ขาดการยับยั้งชั่งใจ ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ ทำให้แสดงพฤติกรรมโดยขาดการยั้งคิด ไม่ตระหนักถึงผลที่จะตามมาและผลกระทบที่เกิดจากการกระทำของเขา

3) สัมผัสความคับข้องใจ (Frustration) เกิดจากการไม่ได้ในสิ่งที่พึงปรารถนา หรือไม่บรรลุสิ่งที่คาดหวังไว้ นำมาซึ่งความคับข้องใจ โดยพบว่า พฤติกรรมอาชญากรรมที่เกิดจากความคับข้องใจนี้ เกิดจากความรู้สึกว่าตนเองพ่ายแพ้ ล้มเหลว สูญเสียอำนาจ จนอาจนำไปสู่ความรู้สึกรังเกียจตนเอง ซึ่งความคับข้องใจและความรู้สึกรังเกียจตนเองเช่นนี้อาจแปรเปลี่ยนไปเป็นความโกรธ และกล่าวโทษผู้อื่น อาชญากรจึงมักมีความคิดฝังอยู่ในสมองว่า สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเพราะความผิดของคนอื่น ไม่ใช่ของเขา และที่เขาต้องทำเช่นนั้น เพราะมันเป็นสิ่งที่สมควรจะทำ

4) หลงตัวเอง (Narcissism) โดยมักยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง โอ้อวดตนเอง เชื่อว่าตนเองนั้นเหนือผู้อื่น มีสิทธิต่างๆ เหนือคนอื่น ๆ ต้องการการยกย่องเชิดชู ขาดความเห็นอกเห็นใจ ชอบกล่าวโทษหรือตำหนิคนอื่น และทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ของคนอื่นที่มีต่อตนเองไม่ได้ ซึ่งลักษณะอาการหลงตัวเองเช่นนี้ พบได้ในอาชญากรหลายๆ คน สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากความรู้สึกว่าตนเอง ไม่ได้รับการยกย่องและเคารพนับถือจากผู้อื่น นำมาซึ่งความโกรธเคืองและแสดงความก้าวร้าวออกมา

5) ย้ำคิดย้ำทำ (Obsessive-Compulsiveness) อาชญากรบางรายตอบสนองความคับข้องใจ ความกระวนกระวายใจที่เกิดขึ้นภายในใจ โดยการคิดและกระทำพฤติกรรมซ้ำๆ เพื่อขจัดความคับข้องใจและความวิตกกังวลออกไป ซึ่งจะแสดงออกในลักษณะกลับไปกลับมาระหว่างการพยายามควบคุมและการไม่สามารถยับยั้งใจหรือควบคุมได้ ซึ่งไม่อยู่ในสถานะที่สมดุลกัน อาชญากรที่มีลักษณะเช่นนี้ จึงมักมีอาการแปรปรวนเปลี่ยนแปลงง่าย มักจะควบคุมตนเองไม่ค่อยได้ ขาดความยืดหยุ่น ไม่ผ่อนปรน มักปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยปราศจากการยับยั้งใจโดยปราศจากเหตุผล ซึ่งจะพบว่า พฤติกรรมที่เกิดจากการย้ำคิดแบบซ้ำๆ และจำกัดในเรื่องเดิมๆ จะพบในฆาตกรต่อเนื่องบางรายที่มีการวางแผนการฆ่าเป็นอย่างดี (Organized serial killers)

6) มีภาวะหวาดระแวง (Paranoia) ซึ่งมีลักษณะที่คล้ายกันกับลักษณะของการย้ำคิดย้ำทำ ตรงที่มีมุมมองความคิดที่ค่อนข้างจำกัดอยู่ในสิ่งเดิมๆ หรือทิศทางเดิมๆ ถือเป็นความผิดปกติทางความคิด โดยอาชญากรที่มีความคิดหวาดระแวง มักเคลือบแคลงสงสัยหรือระแวงผู้อื่นอย่างไม่มีเหตุผล ไม่ไว้วางใจใคร มักคิดว่าคนอื่น ๆ คอยจับผิดตนเองอยู่ พวกเขาจึงมักปกป้องตนเองโดยใช้กลไกป้องกันทางจิตในลักษณะกล่าวโทษหรือโยนความผิดให้กับคนอื่น (Projection) เพื่อปกปิดการกระทำผิดของตนเอง และแสดงออกในลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าว และประพฤติดนไม่เป็นมิตรกับคนรอบข้าง

7) ซาดิสม์ (Sadism) อาชญากรที่มีลักษณะเช่นนี้ จะรู้สึกว่าการรุนแรงเป็นพลังอำนาจ พวกเขาจะมีความพึงพอใจในความเจ็บปวดและความทุกข์ของผู้อื่น มักกระทำการโดยใช้ความรุนแรงจนเกินเหตุ แม้จะ

บรรลุปเป้าหมายของตนเองแล้วก็ตาม เช่น คนร้ายที่นอกจากจะปล้นได้ของมีค่าที่ตนต้องการแล้ว ยังข่มขืนและฆ่าเหยื่ออีกด้วย เป็นต้น การกระทำในลักษณะชาดิสมนี ทำให้พวกเขารู้สึกถึงอำนาจของตนเอง ซึ่งการกระหายอำนาจเช่นนี้ ในอาชญากรหลายๆ ราย เกิดจากความต้องการที่จะต่อสู้กับความรู้สึกคับข้องใจและประสบการณ์ที่ขมขื่นที่ติดค้างอยู่ในใจ และลักษณะเช่นนี้ยังเป็นตัวการหนึ่งที่ทำให้อาชญากรบางคนก่ออาชญากรรมต่อเนื่องต่อไปเรื่อยๆ

8) ก้าวร้าว (Aggressive) เป็นลักษณะสำคัญหลักๆ ที่อาชญากรส่วนใหญ่จะมีอยู่ในตัว โดยพวกเขาจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเพื่อให้ได้มาหรือแย่งชิงสิ่งที่ตนเองต้องการ ลักษณะก้าวร้าวนี้รวมไปถึง การใช้คำพูดที่พยายามครอบงำหรือข่มขู่ให้ผู้อื่นยอมตามด้วย

9) มีความรู้สึกขัดแย้ง สองฝักสองฝ่าย (Ambivalence) เป็นลักษณะของความรู้สึกที่ไม่แน่นอนในความสัมพันธ์กับผู้อื่น กล่าวคือ มีความรู้สึกขัดแย้งระหว่างความรู้สึกรักกับความรู้สึกเกลียดต่อผู้อื่น เกิดจากการขาดความรู้สึกมั่นคงในตัวตนของตนเอง ส่งผลให้ไม่สามารถที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่มั่นคงกับคนอื่นได้ ลักษณะเช่นนี้เป็นลักษณะสำคัญของผู้ที่มีบุคลิกภาพแปรปรวน (Borderline personality) โดยเฉพาะหากมีลักษณะหวาดระแวง และไม่ไว้วางใจผู้คนรอบข้างร่วมด้วย จะยิ่งทำให้ลักษณะเช่นนี้เด่นชัดหรือรุนแรงขึ้น

การศึกษาถึงบุคลิกลักษณะ และวิถีคิดแบบอาชญากรตามที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งหมดนั้น ช่วยให้เราเข้าใจและประเมินพฤติกรรมอาชญากรรมได้ชัดเจนขึ้น โดยจะพบว่า อาชญากรหลายๆ รายมีลักษณะและวิถีคิดหลายๆ แบบผสมผสานกันไป หรือลักษณะบางอย่างอาจมีอยู่ในอาชญากรประเภทหนึ่ง แต่กลับไม่พบในอาชญากรอีกบางประเภท โดยจะเห็นว่าวิถีคิดหรือบุคลิกภาพต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้นล้วนมีที่มาหรือมีเหตุกระตุ้นให้เกิดขึ้น ซึ่งในบทความนี้ จะประยุกต์แนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยาเพื่ออธิบายพฤติกรรมอาชญากรรม โดยเลือกแนวคิดที่หลากหลายแง่มุม เพื่อที่จะขุดค้นรากเหง้าของพฤติกรรมอาชญากรรม และสืบสาวไปถึงก้นบึ้งของจิตใจมนุษย์ที่ก่ออาชญากรรมโดยใช้ทฤษฎีเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำความเข้าใจ

การอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมผ่านมุมมองทฤษฎีทางจิตวิทยา (Explanation of Criminal Behavior through Psychological Theories)

มีนักวิชาการและนักจิตวิทยามากมาย ที่ศึกษาแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยา เพื่อใช้ทำความเข้าใจ อธิบาย ทำนายและควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ รวมไปถึงสามารถใช้อธิบายพฤติกรรมอันตรายของอาชญากรและผู้กระทำผิดได้ ซึ่งในบทความนี้ จะเลือกมาเฉพาะบางทฤษฎีที่ใช้อธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมได้ชัดเจนเพื่อนำไปสู่การทำความเข้าใจพฤติกรรมอาชญากรรม โดยใช้ประโยชน์จากมุมมองความคิดของทฤษฎีเหล่านี้

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic theory) ของซิกมันด์ ฟรอยด์

ตามแนวคิดโครงสร้างของจิตใจ (Structure of psyche) ของฟรอยด์ จิตใจคนเราแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ Id, Ego และ Superego โดย Id เป็นส่วนของจิตใจที่ติดตัวคนเรามาตั้งแต่กำเนิด เรียกว่า “สัญชาตญาณ” (Instinct) ซึ่งฟรอยด์หมายถึง ความต้องการทางร่างกาย ความปรารถนาทางเพศ และแรงกระตุ้นความก้าวร้าว และเมื่อเติบโต Id จะถูกกดเก็บ (Repression) เอาไว้ในจิตไร้สำนึก เพื่อให้อยู่ในสังคมร่วมกับคนอื่นได้ แต่มีโอกาที่จะปรากฏออกมาในรูปแบบต่างๆ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของตน ส่วน

Superego หรือความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เป็นจิตอีกส่วนที่เกิดขึ้นในระยะหลัง เมื่อเด็กเริ่มรู้เรื่อง หรือเป็น “จิตสำนึกทางสังคม” (Social conscious) โดยเกิดจากการรับรู้กฎ บทบัญญัติ ประเพณีของสังคม จากการได้รับการอบรมสั่งสอนและเลียนแบบ เด็กที่มี Superego ที่อ่อนแอ มักจะทำอะไรตามแรงกระตุ้นจากภายใน และความพึงพอใจของตนโดยไม่สนใจคนรอบข้าง หรือระบบระเบียบที่มีอยู่ จึงเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงและมีพฤติกรรมต่อต้านสังคมได้ง่ายกว่าเด็กที่มี Superego ที่แข็งแรง ส่วน Ego จะเป็นส่วนของจิตแห่งการคิดเชิงเหตุและผล ช่วยให้คนยังยั้งชั่งใจหรือตัดสินใจที่จะทำอะไรตามที่ควรจะเป็น (กัญญ์ฐิตา ศรีภา, 2562) บุคคลที่มี Ego แข็งแรงพอ จะสามารถดำเนินชีวิตและแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การทำงานของ Ego จะมีประสิทธิภาพหรือไม่ ขึ้นอยู่กับทั้งปัจจัยทางด้านพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ ถ้าเด็กคลอดออกมาสมบูรณ์ ไม่มีความบกพร่องทางกาย Ego ก็จะสามารถทำงานได้เป็นอย่างดี ในขณะที่สิ่งแวดล้อมที่ดี ก็จะช่วย Ego มีพัฒนาการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ พรอยด์กล่าวถึง ความต้องการที่ไม่สมหวัง ความไม่สมปรารถนา นำมาซึ่งความวิตกกังวล (Anxiety) และหากความวิตกกังวลมีมาก โดยไม่ได้รับการจัดการที่เหมาะสม จะกลายเป็นปมขัดแย้งในจิตใจ (Intrapsychic conflict) ซึ่งเมื่อเกิดความขัดแย้งภายในจิตใจนี้ขึ้นมา Ego จะทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่าง Id กับ Superego และโลกภายนอก โดยจิตทั้ง 3 ส่วนนี้ จะมีความอยากและอารมณ์มากระทบกระเทือนจิตใจอยู่เสมอ ซึ่งถ้า Id มีความขัดแย้งกับ Superego และความเป็นจริงของโลกภายนอกอย่างรุนแรง จะก่อให้เกิดภาวะกดดันหรือวิตกกังวลได้ ภาวะสมดุลของจิตใจจะถูกกระทบกระเทือนซึ่งอาจทำให้จิตเสียดุลภาพ อย่างไรก็ตาม ก่อนจะถึงจุดเสียดุลภาพ ยังมีวิธีการที่จะช่วย Ego ได้คือ การใช้กลไกป้องกันทางจิต (Defense mechanism) ซึ่งเป็นกระบวนการทางจิตที่เกิดขึ้นโดยมักปราศจากการสำนึกของเจ้าตัว เพื่อที่จะกำจัด Anxiety ให้หมดไปจากจิตสำนึก หรือช่วยลดให้น้อยลงจนถึงระดับที่ทนได้ จนสามารถรักษาดุลภาพของจิตใจเอาไว้ได้ แต่หากความรู้สึกไม่สบายใจหรืออารมณ์โกรธมีอย่างรุนแรง จน Ego และแม้แต่กลไกป้องกันทางจิตก็ไม่สามารถรักษาดุลภาพนั้นได้ ปมขัดแย้งก็จะสะสมและฝังอยู่ในจิตใจ สัญชาตญาณก้าวร้าวรุนแรงก็อาจทะยานขึ้นมาแทนที่ ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงที่นำไปสู่อาชญากรรมได้ นอกจากนั้น พรอยด์ยังได้กล่าวถึง พฤติกรรมรุนแรงในอีกแง่มุมหนึ่ง โดยกล่าวถึง กระบวนการของความรู้สึกผิด (Guilt) การลงโทษตัวเอง และอาการซึมเศร้า โดยผู้ที่มีความรู้สึกเศร้าเสียใจจนขาดความสนใจโลกภายนอก ความสามารถที่จะรักษตนน้อยลง ความเคารพนับถือตัวเองลดลง มักแสดงออกด้วยการประณามตนเอง ตำหนิตัวเอง ทำให้เกิดแรงกระตุ้นในการฆ่าตัวตาย หรือความปรารถนาเชิงชาตินิยมและชาตกรรมได้ (Coon & Mitterer, 2008)

2. ทฤษฎีจิตวิทยารายบุคคล (Individual Psychology) ของอัลเฟรด แอดเลอร์

อัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler) เชื่อว่า มนุษย์มีแรงจูงใจที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ “ความปรารถนาที่จะมีปมเด่น (Striving for superiority)” เพื่อดำเนินไปสู่ความสมบูรณ์ (Perfection) และเป็นแรงผลักดันในการไปสู่เป้าหมายสูงสุดในชีวิต (Self actualization) คนทุกคนไม่ว่าคนปกติหรือผิดปกติทางจิต ปรารถนาที่จะมีปมเด่นเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต แต่ต่างกันไปตามความเข้มข้นของความปรารถนา ความปรารถนาที่จะมีปมเด่น สัมพันธ์กับความรู้สึกต่ำต้อยและการแสวงหาสิ่งชดเชย โดยแอดเลอร์เชื่อว่า มนุษย์มีจุดอ่อนทั้งทางกาย ทางอารมณ์ จิตใจ และทางสังคม การมีจุดอ่อนเช่นนี้ทำให้มนุษย์ “รู้สึกมีปมต้อย

(Inferiority feelings)” โดยมนุษย์จะพยายามหาทางชดเชยปมด้อยด้วยการสร้างปมเด่นขึ้นมา ในขณะที่บุคคลที่ต้องการปมเด่น แต่เมื่อดีขึ้นแล้วไม่สามารถจะบรรลุเป้าหมายได้ ก็จะเกิดความรู้สึกมีปมด้อยขึ้นมาเช่นกัน ซึ่งความรู้สึกด้อยหรือลักษณะด้อย (Inferiority complex) นี้ ทำให้บุคคลขาดกำลังใจ ผิดหวัง โดยอาจชดเชยปมด้อยหรือความพร่องของตนเองโดยสิ่งชดเชยที่มากเกินไปกว่าเหตุ (Overcompensate) ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่างๆ ขึ้นได้ เช่น คนที่เกิดมาพร้อมกับปมด้อยทางร่างกาย อาจก่ออาชญากรรมเพียงเพราะเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่นและเพื่อทดแทนหรือชดเชยปมด้อยของตน (Davis & Palladino, 2002; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2561)

นอกจากนี้แอตเลอร์ ยังกล่าวถึง “ความสนใจสังคม” (Social interest) โดยเขาเชื่อว่า มนุษย์มีความปรารถนาที่จะผูกสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ การที่บุคคลให้ความสนใจต่อสังคมในแง่ใดแง่หนึ่งเป็นการชดเชยปมด้อยในทางใดทางหนึ่ง พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง หรือการกระทำผิด มีไม่น้อยที่ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ตั้งแต่ในวัยเด็ก เนื่องมาจากสาเหตุทางสังคม และความพึงพอใจที่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม และแอตเลอร์ยังเชื่อว่า “ประสบการณ์ในวัยเด็ก” มีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ ปมเด่น ปมด้อย ความสนใจสังคม และวิถีชีวิตของเด็กแต่ละคน “เด็กที่มีปมด้อย” จะเติบโตด้วยความฝังใจว่าตนเองเป็นผู้ประสบความโชคร้าย ต้องพบแต่ความล้มเหลว ซึ่งหากไม่ได้รับการประคับประคองอย่างเหมาะสม ก็จะเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามมา ส่วน “เด็กที่ถูกเอาใจจนเสียเด็ก” มักเติบโตไปพร้อมกับความเห็นแก่ตัว อยากเป็นนายเหนือทุกคน เรียกร้องความสนใจ ชอบเป็นผู้รับมากกว่าเป็นผู้ให้ และอาจใช้กำลังหรือความรุนแรงเพื่อบงการหรือบังคับผู้อื่นให้ทำตาม และ “เด็กที่ถูกทอดทิ้ง” มักเติบโตควบคู่ไปกับความรู้สึกฝังใจว่าตนเป็นที่น่ารังเกียจ ขาดความรักและไม่สามารถรักใคร่ได้อย่างสนิทใจ ไม่ว่าจะเป็นความรักในรูปแบบใดๆ มีความรู้สึกอยากแก้แค้นสังคมและผู้อื่นฝังอยู่ในส่วนลึกของจิตใจ เด็กประเภทนี้สามารถที่จะก่อพฤติกรรมรุนแรงได้ง่ายเนื่องจากความต้องการทำลาย ต่อต้าน และแก้แค้นสังคม (Davis & Palladino, 2002; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2561)

อาจเป็นที่น่าสงสัยว่า เหตุใดผู้ที่เติบโตมาพร้อมกับครอบครัวที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีเยี่ยมยังก่อเหตุรุนแรงหรือกระทำผิดได้ แอตเลอร์ อธิบายถึงคนที่มีลักษณะเช่นนี้ โดยผูกโยงกับ “ความต้องการอำนาจ” โดยเขามองว่า ความต้องการอำนาจนั้นเป็นเรื่องปกติ แอตเลอร์เชื่อว่า อาชญากรคือผู้ที่ไม่สนใจคนอื่น เป็นคนขลาดหรือหนีปัญหาที่ตัวเองไม่สามารถแก้ไขได้ในรูปแบบที่สังคมยอมรับ พฤติกรรมอาชญากรรมเป็นการเลียนแบบความกล้าของคนขลาด และเมื่อโดนจับ เขาเหล่านั้นก็กลับคิดไปว่าเป็นเพราะพวกเขายังไม่ฉลาดพอหรือโชคไม่ดี แต่หากสามารถเอาชนะตำรวจโดยหนีการจับกุมได้ เขาเชื่อว่าจะได้รับเสียงชื่นชมจากสมักรพรรคพวกของตัวเอง และจะเกิดความรู้สึกที่เหนือกว่า นั่นคือการแสวงหาปมเด่นแทนปมด้อยที่ฝังอยู่โดยที่เจ้าตัวอาจไม่รู้ตัว รวมไปถึง ความรู้สึกที่ว่า สัมพันธภาพกับกลุ่มหรือพวกพ้องในลักษณะนั้น เป็นตัวกำหนดความสำเร็จของตนเอง ทั้งนี้ ตามความเชื่อของแอตเลอร์ คนที่พยายามแสวงหาปมเด่น จนเชื่อสนิทใจว่าตนนั้นเหนือกว่าคนอื่น จะก่ออาชญากรรมโดยที่ไม่กลัวโทษแม้จะประหารชีวิต เพราะเขาเหล่านั้นเชื่อมั่นว่าตนฉลาดหรือเหนือกว่า ไม่มีวันที่จะถูกจับได้

3. ทฤษฎีตัวตนของคาร์ล โรเจอร์ส

คาร์ล โรเจอร์ (Carl Rogers) กล่าวถึง โครงสร้างบุคลิกภาพ 2 ส่วนที่สำคัญ คือ จุดรวมของประสบการณ์ (Organism) และ ตัวตน (Self) (Fortinash & Patricia, 2008)

1) จุดรวมประสบการณ์ (Organism) หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลในหัวเวลาหนึ่ง ซึ่งประสบการณ์นี้เป็นสิ่งที่บุคคลรู้เฉพาะตนเท่านั้น ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลรับรู้ประสบการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มพูนอยู่ตลอดเวลา แบ่งออกเป็น ประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึก และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตใต้สำนึก ซึ่งเป็นพลังกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ ประสบการณ์บางอย่างบุคคลอาจเก็บและซ่อนไว้ภายในใจ กลายเป็นปมที่ฝังอยู่ใน ดังนั้น ประสบการณ์ขมขื่นที่ได้รับในวัยเด็กเล็ก ที่เด็กไม่สามารถสื่อให้ผู้รับรู้และเข้าใจได้ และแม้แต่เขาก็ไม่เข้าใจปมนั้น จะนำไปสู่การแปรปรวนทางอารมณ์ต่อเนื่องต่อไป เช่นนี้แล้ว อาจนำไปสู่การกระทำผิดหรือกระทำการที่ร้ายแรงได้โดยง่าย

2) ตัวตน (Self) เป็นศูนย์กลางในการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ โรเจอร์ แบ่งตัวตนของบุคคลออกเป็น 3 ลักษณะ (McLeod, 2014) ได้แก่ ตัวตนตามที่เป็นจริง (Real self) เป็นลักษณะของบุคคลที่เป็นไปตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งบุคคลอาจรู้ตัวหรือไม่รับรู้ตัวตนตามจริงนี้ได้ ตัวตนตามที่มองเห็นหรือมโนภาพแห่งตน (Self concept) เป็นส่วนที่บุคคลมองเห็นภาพของตนเอง ซึ่งบุคคลมีการรับรู้และมองเห็นตนเองในหลายแง่หลายมุม และสิ่งที่บุคคลเห็นตนเองนี้อาจไม่ตรงกับที่คนอื่นมองเห็นหรือรับรู้ก็ได้ และตัวตนตามอุดมคติ (Ideal self) หมายถึง ภาพตัวตนที่บุคคลอยากจะเป็น ซึ่งบุคคลยังไม่สามารถเป็นได้สภาวะปัจจุบัน การทำงานของตัวตนในลักษณะต่างๆ นี้ ถ้าเป็นไปอย่างสอดคล้องเหมาะสมกัน กล่าวคือ มิมโนภาพแห่งตนสอดคล้องกับตัวตนตามความเป็นจริง และมีตัวตนตามอุดมคติอย่างสมเหตุสมผล ไม่ขัดแย้งกับตัวตนตามความเป็นจริงและตัวตนตามที่ตนมองเห็น บุคคลประเภทนี้จะยอมรับตนเอง ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และมีแนวโน้มที่จะพัฒนาไปสู่การรู้จักตัวเองอย่างแท้จริง แต่หากบุคคลมีประสบการณ์ทำให้มโนภาพแห่งตนที่เขาถืออยู่ไม่ตรงกับความเป็นจริง บุคคลจะเกิดความวิตกกังวลหรือคับข้องใจ นำไปสู่ปัญหาทางอารมณ์และจิตใจ โดยบุคคลที่ไม่ยอมรับตนเอง อาจสร้างภาพตัวตนตามที่ต้องการขึ้นมา บุคคลเช่นนี้มักมีการรับรู้ต่อสภาวะแวดล้อมที่บิดเบือน ไม่เข้าใจตนเอง ตลอดจนไม่เข้าใจหรือยอมรับผู้อื่นหรือสังคม และไม่ยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ต่างๆ ในขณะที่บุคคลที่สร้างภาพของตนตามอุดมคติห่างไกลตนตามความเป็นจริง มักประสบความผิดหวังในตนเองและผู้อื่นอยู่เรื่อยไป ทำให้มองตนเองและผู้อื่นในแง่ลบ บุคคลประเภทนี้มักมีความสับสนและขัดแย้งในตนเอง รวมไปถึงขัดแย้งกับผู้อื่นอยู่เป็นนิจ

นอกจากนั้น โรเจอร์ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดการก่อรูปพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมอาชญากรรม เป็นพฤติกรรมที่ผิดไปจากปกติธรรมดาทั่วไป การก่อรูปพฤติกรรมเช่นนี้อธิบายผ่านองค์ประกอบต่างๆ ที่สำคัญ ได้แก่ (Coon & Mitterer, 2008; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2561) “กระบวนการพัฒนาค่านิยม” (Organizing valuing process) โดยโรเจอร์เชื่อว่า ประสบการณ์แวดล้อมมีผลต่อการพัฒนาค่านิยมของบุคคลคนที่ถูกเลี้ยงดูมาท่ามกลางสภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัย อบอุ่น เต็มไปด้วยความรักและเอาใจใส่ จะรับรู้และให้ความหมายต่อประสบการณ์นั้นในทางบวก และเกิดค่านิยมในทางบวกจากประสบการณ์นั้น ในทางตรงข้ามหากโตมาในสภาพแวดล้อมที่ไม่มั่นคง ขาดความรักความเอาใจใส่ หรือแวดล้อมไปด้วยความก้าวร้าวรุนแรง จะสร้างค่านิยมในทางลบจากประสบการณ์นั้น นอกจากนี้โรเจอร์ยังกล่าวถึง “ภาวะของการมีคุณค่า”

(Condition of worth) เป็นภาวะที่บุคคลรู้สึกว่าคุณค่า โดยบุคคลที่เติบโตมาโดยได้รับความรักจากครอบครัวอย่างปราศจากเงื่อนไข (Unconditional positive regard) จะทำให้เขารู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย แม้พฤติกรรมบางอย่างของเขาจะไม่เป็นที่ยอมรับ แต่พ่อแม่ก็ยังให้ความรักและยอมรับเขาอยู่ ทำให้เขาไม่เกิดความรู้สึกว่าตนเองไร้ค่า และสามารถมองตัวเองในทางบวก (Positive self regard) ส่วนบุคคลที่ได้รับการตอบสนองจากครอบครัวอย่างมีเงื่อนไข (Conditional positive regard) กล่าวคือ พ่อแม่หรือบุคคลสำคัญในชีวิตให้ความรัก ความสนใจ และยอมรับ เฉพาะเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมตามแบบที่พ่อแม่ต้องการเท่านั้น เด็กจึงเลือกที่จะทำตามความคาดหวังของคนเหล่านี้ และนำมาสร้างเป็นมโนภาพแห่งตน (Self concept) จนเติบโตมากลายเป็นคนที่กระทำการต่าง ๆ โดยขึ้นอยู่กับกรยอมรับหรือไม่ยอมรับจากผู้อื่น ซึ่งหากไม่สอดคล้องกับตัวตนตามจริงของเขา ก็จะเกิดความคับข้องใจ หรือเก็บกด สุดท้ายอาจจะแสดงออกหรือตอบโต้ด้วยการต่อต้าน หรือทำทนายคนรอบข้างหรือสังคม ด้วยพฤติกรรมที่ก้าวร้าวรุนแรง หรือการกระทำที่ผิดๆ

4. ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal theory)

แฮร์รี สแตค ซัลลิแวน (Harry Stack Sullivan) อธิบายว่า บุคลิกภาพของมนุษย์จะเป็นเช่นไรนั้น ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่ส่งผลต่อการรับรู้ของตนเอง จนทำให้บุคคลปรับเปลี่ยนตนเองไปตามนั้น แนวคิดที่สำคัญของซัลลิแวนที่ใช้อธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมที่สำคัญได้แก่ (Stuart, 2009; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2561) “การสร้างภาพตัวตนของบุคคล” (Personification) ซึ่งเป็นภาพที่บุคคลสร้างขึ้นจากการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีลักษณะ 3 แบบได้แก่ ภาพตนเองที่ว่า “ฉันดี” (Good Me) เป็นผลของความสัมพันธ์ที่แสดงถึงความพึงพอใจหรือการได้รับการยอมรับจากพ่อแม่หรือบุคคลสำคัญในชีวิต ภาพตนเองที่ว่า “ฉันเลว” (Bad Me) เป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง ไม่เอาใจใส่ ไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการ จึงทำให้เด็กรู้สึกถึงการไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลสำคัญในชีวิต เกิดความรู้สึกไม่ดีต่อตนเอง มีผลทำให้เกิดความคับข้องใจ วิตกกังวล และมีปัญหาทางจิตหรือปัญหาพฤติกรรมตามมาได้ และภาพตนเองที่ว่า “ไม่ใช่ฉัน” (Not Me) เกิดจากการอบรมเลี้ยงดูแบบขู่เข็ญหรือทำให้หวาดกลัวอย่างรุนแรง ทำให้เกิดความวิตกกังวลสูง จึงแสดงพฤติกรรมออกมาในเชิงปฏิเสธตนเองว่า “ไม่ใช่ฉัน” เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ต้องการรับรู้ หรือยอมรับการกระทำของตนเองไม่ได้

ระบบตัวตนตามแนวคิดของซัลลิแวนนี้ อธิบายการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรมได้ โดยเฉพาะอาชญากรรมที่เกิดจากการใช้ความรุนแรง โดยเกิดจากการสร้างภาพตัวตนจากการเรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับคนใกล้ชิดรอบข้างโดยเฉพาะพ่อแม่ หากความสัมพันธ์กับพ่อแม่ไม่ดี หรือพ่อแม่ที่มีพฤติกรรมรุนแรงต่อลูก ลูกรู้สึกว่าพ่อแม่ไม่ยอมรับ อาจเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง และเติบโตขึ้นมาพร้อมกับภาพตัวตนว่า ตนไม่ดี (Bad me) และแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับภาพตัวตนเช่นนั้น หรือในวัยเด็กหากเกิดความหวาดกลัวอย่างรุนแรงจากพฤติกรรมรุนแรงของพ่อแม่ เด็กอาจแสดงพฤติกรรมปฏิเสธการเป็นตัวเอง (Not me) โดยใช้กลไกป้องกันทางจิต เช่น การเก็บกด หรือการโทษผู้อื่น การใช้กลไกเช่นนี้บ่อยๆ อาจจะทำให้กลายเป็นคนที่ชอบระเบิดอารมณ์ต่อผู้อื่น หรือกล่าวโทษผู้อื่นเมื่อเกิดความคับข้องใจ นำมาซึ่งการตอบโต้ทำร้ายกันอย่างรุนแรงได้

5. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Operant learning theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบลงมือกระทำของสกินเนอร์ (Burrhus Frederic Skinner) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เน้นผลการตอบสนองจากการแสดงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นผลต่อเนื้อให้บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้นหรือไม่แสดงพฤติกรรมนั้นๆ ต่อ ถ้าพฤติกรรมนั้นได้รับการตอบสนองเป็นที่น่าพอใจ บุคคลก็จะแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก การตอบสนองเช่นนี้เรียกว่า “การเสริมแรง” (Reinforcement) ซึ่งจะทำให้เกิดพฤติกรรมเช่นนั้นต่อ ในทางตรงข้าม หากพฤติกรรมนั้นให้ผลตอบสนองในทางกลับกัน บุคคลจะลดความถี่หรือไม่แสดงพฤติกรรมนั้นต่อ เรียกการตอบสนองเช่นนี้ว่า “การลงโทษ” (Punishment) (Skinner, 1938, 1953; as cited in Palmer, 2003)

หากอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมอาชญากรรมโดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับ “การเสริมแรง” จะพบว่า การกระทำผิดหลายอย่างที่เกิดจากการได้รับการเสริมแรง เช่น การขโมยทำให้ได้เงินตอบแทนมา หรือการเข้าร่วมกับเพื่อนยกพวกตีกับนักเรียนต่างสถาบัน ทำให้ได้รับการยอมรับจากเพื่อนๆ ในกลุ่มแก๊ง เป็นต้น รวมไปถึงกรณีการข่มขืน ก่อนที่จะลงมือข่มขืน พวกเขาจะกดดันไปด้วยความต้องการทางเพศ และพยายามจะระบายความกดดันออกมา การข่มขืนจึงเป็นการสนองความใคร่ แล้วทำให้รู้สึกดีขึ้น คนเหล่านี้จึงเลือกที่จะกระทำพฤติกรรมนี้ซ้ำๆ หรือตัวอย่างของการกระทำผิดจากการได้รับแรงเสริมทางลบ เช่น เขาขโมยของเพราะถ้าขโมยก็ไม่ต้องเสียเงินซื้อ หรือการเข้าร่วมพวกตีกันเพื่อจะได้ไม่สูญเสียความนิยมชมชอบจากเพื่อนๆ ในกลุ่มแก๊ง เป็นต้น ซึ่งต่างเป็นตัวอย่างของการเสริมแรงที่มีแนวโน้มทำให้บุคคลมีพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำๆ ได้

และหากกล่าวถึงการใช้ “การลงโทษ” ในการปรับพฤติกรรมของบุคคลที่กระทำผิด ในบางกรณีอาจไม่สามารถใช้ได้ผล เช่น การเฆี่ยนตีเด็กที่กระทำผิดบ่อยๆ เพื่อหวังให้เด็กหยุดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ จะพบว่า ในบางกรณีนอกจากเด็กจะไม่หยุดพฤติกรรมนั้นแล้ว ยังอาจทำหาย หรือซึมซับเอาพฤติกรรมรุนแรงนั้นเก็บไว้และแสดงพฤติกรรมรุนแรงตอบโต้หรือไปกระทำกับบุคคลอื่นๆ แทน หรือ การตัดสินโทษจำคุกบุคคลที่กระทำผิด เป็นการจำกัดอิสรภาพ หรือนำเอาความเป็นอิสระออกไปจากบุคคลที่กระทำผิด เป้าประสงค์เพื่อให้หลบจำ ไม่กล้ากระทำผิดอีก ซึ่งจะพบว่า นักโทษหลายรายที่ออกมาแล้วก็กระทำผิดซ้ำ การลงโทษโดยการจำคุกเพียงอย่างเดียวจึงอาจยังไม่เพียงพอ จำเป็นต้องใช้ร่วมกับวิธีปรับพฤติกรรมต่างๆ ในขณะต้องโทษอยู่ในเรือนจำ เพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้ถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ให้โอกาสได้แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์และแสดงความชื่นชมหรือให้รางวัลในลักษณะต่างๆ เพื่อให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่อย่างถาวร

6. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory)

แบนดูรา (Bandura, 1986) เชื่อว่า มนุษย์เราเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านตัวบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งความคิด ความเชื่อ และความคาดหวังของบุคคล 2) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม และ 3) องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมหรือบุคคลรอบตัว ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบนี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยจะเห็นว่า พฤติกรรมของบุคคล เกี่ยวข้องกับทั้งสังคมที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ด้วย และความคิดหรือความคาดหวังของบุคคล ดังนั้น การเรียนรู้ตามกระบวนการของแบนดูรา จึงเป็นการเรียนรู้ที่อาศัยกระบวนการทางปัญญาของบุคคล (Cognitive process) โดยเขาได้อธิบายกระบวนการทางปัญญาในการเรียนรู้ทางสังคมของบุคคล ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ บุคคลมีความสนใจ ใส่ใจ

(Attention) ตัวแบบที่สังเกตเห็น จากนั้นบุคคลเกิดการจดจำ (Retention) ตัวแบบนั้น แล้วบุคคลจึงจะแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบ (Reproduction) และท้ายสุดคือ บุคคลเกิดแรงจูงใจ (Motivation) ที่จะแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบนั้นซ้ำอีก เนื่องจากคาดหวังว่าการเลียนแบบจะนำประโยชน์มาให้ ซึ่งตามหลักการของแบนดูรา บุคคลจะใช้ปัญญาพิจารณาพฤติกรรมของตัวแบบที่เขาสนใจและคิดว่ามีประโยชน์ต่อตนเอง และเมื่อแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบแล้ว รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ดี หรือเหมาะสมกับตัวเอง ก็จะปฏิบัติซ้ำจนเกิดเป็นนิสัยหรือกลายเป็นบุคลิกภาพของตน

จากแนวคิดนี้ ทำให้เชื่อได้ว่า พฤติกรรมกระทำผิดของบุคคล อาจเกิดได้จากการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้อื่นใกล้ชิดหรือบุคคลที่พวกเขาให้ความสนใจ เช่น เลียนแบบพฤติกรรมที่พ่อแม่ทำซ้ำ ๆ หรือกระทำผิดตามกลุ่มเพื่อนที่บุคคลรู้สึกอยากเป็นพวกด้วย และเมื่อแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นแล้วได้รับการยอมรับหรือยกย่องจากเพื่อน ยิ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำได้อีก ตัวแบบที่มีอิทธิพลของบุคคล มีทั้งตัวแบบในชีวิตจริง ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ และตัวแบบที่เป็นคำสั่งสอน ดังนั้น พฤติกรรมของผู้ใหญ่ในครอบครัว สถาบันการศึกษา ศิลปินดารา ผู้นำในสังคม จึงต้องตระหนักถึงการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพราะมีผลต่อพฤติกรรมของเยาวชนในสังคมนั้นๆ ซึ่งจากการศึกษาการเลียนแบบของเด็กพบว่า การเลียนแบบมักเกิดขึ้นได้ง่าย เมื่อตัวแบบเป็นเพศเดียวกับเด็ก มีคุณลักษณะที่ดึงดูดใจ เป็นผู้ที่มิชื่อเสียง มีอิทธิพลต่อความคิดความรู้สึก หรือมีอำนาจที่จะให้รางวัลหรือลงโทษต่อเด็ก (Bandura, 1986)

7. ทฤษฎีบุคลิกภาพของไอย์เซนค์ (Eysenck's theory of personality)

ฮานส์ เจอร์เกน ไอย์เซนค์ (Hans Jurgen Eysenck) นักจิตวิทยาชาวเยอรมัน เป็นผู้นำเสนอทฤษฎีมิติของบุคลิกภาพโดยชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและพฤติกรรมอาชญากรรม โดยเขาได้พัฒนาแบบจำลองแสดงลักษณะบุคลิกภาพของบุคคล ซึ่งแบ่งเป็น 3 มิติ หรือที่เรียกว่า โมเดล E-N-P โดยคนส่วนใหญ่จะมีลักษณะของบุคลิกภาพตามแต่ละมิติในระดับกลางๆ แต่จะมีบางคนที่มีลักษณะของบุคลิกภาพแบบสุดโต่งในบางมิติ ทำให้แสดงพฤติกรรมบางอย่างที่ผิดเพี้ยนไป เช่น พฤติกรรมต่อต้านสังคม ไอย์เซนค์เชื่อว่า พฤติกรรมต่อต้านสังคมนี้ จำเป็นต้องอาศัยการควบคุมตน โดยพัฒนาสำนึกโมธรรมเพื่อพิจารณาว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ผ่านการขัดเกลาทางสังคม บุคลิกภาพทั้ง 3 มิติที่ไอเซนค์ จำแนกไว้นั้น มีรายละเอียดดังนี้ (Eysenck, 1964; 1970; 1977 as cited in Miller, 2012)

1) Extraversion (E) ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบนี้จะมีความสนใจต่อสิ่งเร้าภายนอก กระตือรือร้น มีชีวิตชีวา และชอบเข้าสังคม ซึ่งหากมีลักษณะ Extravert แบบสุดโต่ง (High E) จะเป็นคนที่ชอบแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจ จึงอาจนำมาซึ่งลักษณะหุนหันพลันแล่น (Impulsive) และตื่นเต้นได้ง่าย (Excitability) ในขณะที่คนที่มีบุคลิกภาพในมิตินี้ในระดับต่ำ (Low E) จะมีลักษณะที่เรียกว่า “Introvert” ซึ่งมักมีความสนใจหรือหมกมุ่นอยู่กับตัวเอง เงียบขรึม เก็บเนื้อเก็บตัว จะเห็นว่าคนที่มีลักษณะ High E จะควบคุมตนเองได้น้อยกว่าคนที่มีลักษณะ Low E

2) Neuroticism (N) คนที่มีบุคลิกภาพเช่นนี้ จะมีลักษณะหงุดหงิดง่าย โดยเฉพาะพวกที่มีลักษณะบุคลิกภาพในมิตินี้แบบสุดโต่ง (High N) มักกลายเป็นคนที่อารมณ์เสื่อง่าย หรือเอาแต่อารมณ์เป็นที่ตั้ง

ส่วนคนที่มีความบกพร่องบุคลิกภาพในมิตินี้ในระดับต่ำ (Low N) จะเป็นคนที่ค่อนข้างควบคุมอารมณ์และยับยั้งสติได้ กล่าวคือมีความมั่นคงทางอารมณ์สูงกว่า และมักมีอารมณ์คงที่ แน่นนอน

3) Psychoticism (P) บุคลิกภาพมิตินี้ถูกเพิ่มขึ้นมาภายหลังเมื่อไอย์เซงค์ได้ทำการศึกษาบุคคลที่ต้องทนทุกข์ทรมานกับอาการป่วยทางจิต ซึ่งในตอนแรกเขาเรียกว่าเป็นภาวะโรคจิต (Psychosis) ต่อมาไอย์เซงค์มองว่าคนที่มีความบกพร่องบุคลิกภาพมิตินี้แบบสุดโต่ง (High P) น่าจะใกล้เคียงกับภาวะบุคลิกภาพผิดปกติแบบไซโคพาท (Psychopathy) คือ มีความก้าวร้าว ทำตัวเป็นปรปักษ์กับทุกสิ่งอย่าง ไม่รับรู้ความรู้สึกผู้อื่น เห็นแก่ตัว มักทำอะไรตามอารมณ์โดยยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง และมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม

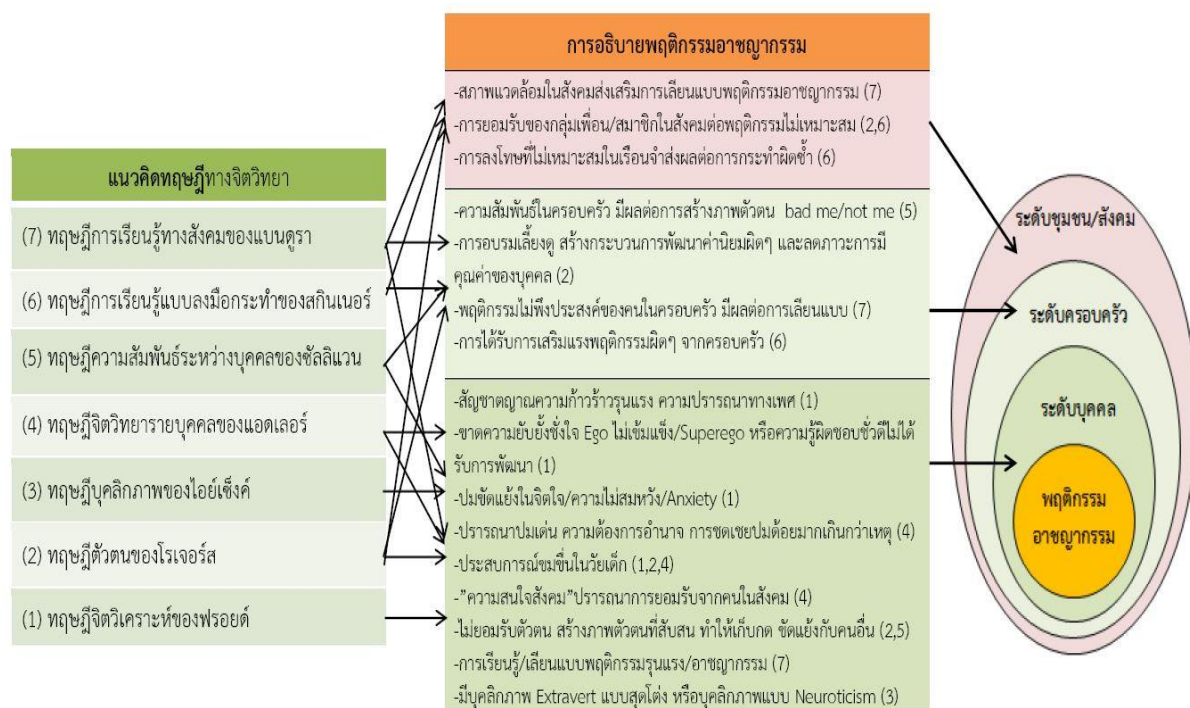
ไอย์เซงค์เชื่อว่า บุคลิกภาพของกลุ่มผู้กระทำผิดกับกลุ่มคนทั่วไป ไม่มีการผสมผสานบุคลิกภาพในมิติต่างๆ ที่แตกต่างกัน ลักษณะของบุคลิกภาพที่ผสมผสานมิติ Extraversion และ Neuroticism ในระดับสูงทั้ง 2 มิติ (High E / High N) จะพบในกลุ่มผู้กระทำผิดมากกว่ากลุ่มคนทั่วไป ส่วนลักษณะของบุคลิกภาพที่ผสมผสานแบบ Extraversion และ Neuroticism ในระดับต่ำทั้ง 2 มิติ (Low E / Low N) จะพบในกลุ่มคนทั่วไปมากกว่ากลุ่มผู้กระทำผิด และลักษณะของบุคลิกภาพที่ผสมผสานมิติของ Extraversion และ Neuroticism ในระดับสูงบ้างต่ำบ้าง (High E / Low N หรือ Low E / High N) จะพบได้ทั้งในกลุ่มผู้กระทำผิดและกลุ่มคนทั่วไป สำหรับบุคลิกภาพแบบ Psychoticism นั้น จะพบมากในกลุ่มผู้กระทำผิดมากกว่ากลุ่มคนทั่วไป โดยไอย์เซงค์เชื่อว่า บุคลิกภาพแบบ Psychoticism นี้ น่าจะสัมพันธ์กับพฤติกรรมอาชญากรรม

ทฤษฎีทางจิตวิทยาต่างๆ ที่กล่าวถึงไปแล้วนั้น ผู้เขียนเลือกเอาเพียงบางทฤษฎีที่พอจะอธิบายให้เข้าใจการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรมได้ง่าย และมีความหลากหลายในการอธิบาย จะเห็นว่า แต่ละทฤษฎีอาจไม่สามารถอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมได้อย่างครอบคลุมและลุ่มลึกทุกมิติ แต่สามารถผสมผสานแนวคิดทฤษฎีต่างๆ มาใช้อธิบายพฤติกรรมนี้ได้ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ของผู้กระทำผิด ผู้เขียนมิได้คาดหวังว่าทฤษฎีจะช่วยอธิบายที่มาของการก่อเหตุทุกกรณีได้อย่างถูกต้อง เพียงแต่ทฤษฎีจะช่วยให้เข้าใจผู้ก่อเหตุว่าอาจไม่ใช่เป็นผู้เลวร้ายเสมอไป แต่พวกเขาเหล่านั้นอาจเป็นเพียงบุคคลที่มีปัญหาและมีที่มาแห่งการก่อเหตุที่เราอาจไม่เคยหยุดคิดพิจารณาให้ถ่องแท้ ซึ่งการศึกษาแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยานี้ น่าจะช่วยให้เรามีแนวคิดให้พิจารณาได้บ้างว่ามีสาเหตุใดบ้างที่น่าจะเกี่ยวข้อง และมีแนวทางใดในการแก้ไขที่น่าจะเหมาะสมกับเหตุนี้

สรุป (Conclusion)

โดยสรุปบุคคลที่มีพฤติกรรมอาชญากรรม มักจะมีรูปแบบการคิดและบุคลิกภาพที่แตกต่างไปจากบุคคลปกติทั่วไป ซึ่งอาจไม่มีการคิดรูปแบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะ หรือมีบุคลิกลักษณะของอาชญากรเพียงลักษณะเดียว รวมไปถึงวิธีคิดและบุคลิกภาพที่เป็นอยู่อาจปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ สิ่งกระตุ้น หรือแรงจูงใจ รวมไปถึงลักษณะทางจิต ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยใช้มุมมองทางจิตวิทยา ทั้งนี้ การทำความเข้าใจด้วยทฤษฎีทางจิตวิทยา อาจไม่ตอบโจทย์คำถามเกี่ยวกับการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรมได้ไม่ทั้งหมด เนื่องจากเกี่ยวข้องกับมุมมองที่หลากหลายอื่น ๆ ทั้งทางสังคมวิทยา อาชญาวิทยา และการบังคับใช้กฎหมาย อย่างไรก็ตาม มุมมอง

ทางจิตวิทยาจะช่วยอธิบายลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลที่ก้าวล่วงจรรยาบรรณได้ดียิ่งขึ้น การอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมผ่านมุมมองทางจิตวิทยาสามารถสรุปได้เป็นแผนภาพดังนี้

จากแผนภาพจะเห็นว่า พฤติกรรมอาชญากรรมจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยเงื่อนไข 3 มิติด้วยกัน ได้แก่ มิติด้านบุคคล มิติด้านครอบครัว และมิติด้านสังคมและชุมชน จะเห็นว่า แม้จิตวิทยาจะมุ่งเน้นการทำความเข้าใจในมิติของปัจเจกบุคคลเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะมุมมองของจิตวิทยาในสมัยต้นๆ เช่น ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ที่เน้นกระบวนการทางจิตของมนุษย์ แต่วิวัฒนาการของจิตวิทยา ในสมัยต่อมา มาให้ความสำคัญกับปัจจัยแวดล้อมมากขึ้นที่มีผลต่อพฤติกรรมมนุษย์ ทำให้สามารถอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมได้มากกว่ามิติด้านบุคคล อย่างไรก็ตาม จะเห็นภาพคำอธิบายเงื่อนไขการเกิดอาชญากรรมในระดับบุคคลได้มากกว่าในมิติอื่นๆ เริ่มจากทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ فروยด์ ที่อธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมในมิติด้านบุคคลเพียงอย่างเดียว โดยมองว่าเกิดจากสัญชาตญาณความก้าวร้าวรุนแรง ความปรารถนาทางเพศ การขาดความยับยั้งชั่งใจเนื่องจาก Ego ไม่เข้มแข็งพอ รวมทั้ง Superego หรือความรู้สึกผิดชอบชั่วดีไม่ได้รับการพัฒนา รวมไปถึงเกิดจากบุคคลมีปมขัดแย้งขึ้นในจิตใจ อาจเนื่องจาก ภาวะของความไม่สมหวัง ความวิตกกังวล รวมทั้งประสบการณ์ขมขื่นในวัยเด็ก ที่กระตุ้นให้พฤติกรรมอาชญากรรมกระโจนออกมา แม้โดยบุคคลอาจไม่รู้ตัว ส่วนทฤษฎีตัวตนของ โรเจอร์ส อธิบายการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรมเช่นเดียวกับ فروยด์ ในแง่ของประสบการณ์ขมขื่นในวัยเด็ก ที่ทำให้เกิดการสร้างภาพตัวตนที่สับสน การไม่ยอมรับตัวตนของตนเอง ทำให้เกิดความเกือบกบฏ และอาจจะเบียดเบียนหรือสร้างความขัดแย้งกับผู้อื่นได้ง่าย นอกจากนั้น ทฤษฎีตัวตนยังอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมในมิติของครอบครัว ที่มองว่า การอบรมเลี้ยงดูภายในครอบครัว ทำให้บุคคลสร้างกระบวนการพัฒนาค่านิยมที่ผิดๆ หรือการเลี้ยงดูที่ทำให้บุคคลลดภาวะการมีคุณค่าในตนเอง ซึ่งอาจมีผลให้คนตอบสนองต่อบุคคลอื่นหรือสังคม

ด้วยความรุนแรงหรืออาจลุกลามไปถึงฆาตกรรม นอกจากนั้น ยังอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมในมิติด้านสังคมที่มองว่า การที่สมาชิกในสังคมยอมรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของบุคคล จะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมออกมาซ้ำแล้วซ้ำอีก

ทฤษฎีบุคลิกภาพของไอย์เซ็งค์ อธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมในมิติด้านบุคคลที่ชัดเจนเพียงระดับเดียว โดยมองว่าเกิดจากการที่บุคคลมีบุคลิกภาพแบบ Extravert แบบสุดโต่งที่ทำให้กลายเป็นคนที่หุนหันพลันแล่น ขาดความยับยั้งชั่งใจ รวมไปถึงมีบุคลิกภาพแบบ Neuroticism ซึ่งพบในผู้กระทำผิดเป็นส่วนใหญ่ **ทฤษฎีจิตวิทยาของบุคคลของแอตเลอร์** เน้นมิติด้านบุคคล โดยกล่าวถึง การที่บุคคลปรารถนาปมเด่นและมีความต้องการอำนาจ การชดเชยปมด้อยของตนเองที่มากเกินไปกว่าเหตุ และประสบการณ์ขมขื่นในวัยเด็กที่สร้างปมด้อยภายในใจ รวมไปถึงความปรารถนาการยอมรับจากคนอื่นในสังคมด้วยวิธีการแสดงพฤติกรรมแบบผิดๆ อาจส่งผลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอาชญากรรมออกมาได้ ส่วน**ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของซัลลิแวน** อธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมใน 2 มิติ ทั้งด้านครอบครัวและด้านบุคคลที่เชื่อมโยงกัน กล่าวคือ ซัลลิแวนเชื่อว่าการที่พ่อแม่แสดงปฏิสัมพันธ์ที่เลวร้ายต่อลูก แสดงถึงการไม่ยอมรับความเป็นตัวตนของเด็ก จะทำให้เด็กสร้างภาพตัวตนแบบฉันทเอง (Bad me) หรือไม่ยอมรับตนเอง (Not me) ทำให้ภาพตัวตนมีลักษณะที่สับสนจากความไม่จริง เด็กอาจเก็บกด และสะท้อนออกไปเป็นการแสดงการทำลายและขัดแย้งกับคนอื่นอยู่เสมอ จนอาจลุกลามให้เกิดพฤติกรรมอาชญากรรมได้

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบลงมือกระทำของสกินเนอร์ จะเกี่ยวข้องกับปัจจัยเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนใหญ่ จึงอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมทั้งในมิติของครอบครัวและสังคม กล่าวคือ พฤติกรรมอาชญากรรมอาจเกิดจาก การได้รับการเสริมแรงที่ผิดๆ จากพ่อแม่ และเมื่อแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมแล้วได้รับการยอมรับจากคนอื่นในสังคม ล้วนส่งผลให้บุคคลมีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อไปอีก รวมไปถึงการลงโทษผู้ต้องขังในเรือนจำ ไม่ว่าด้วยการกักขัง หรือกระทำลงโทษในลักษณะต่าง ๆ โดยเฉพาะการใช้ความรุนแรงเพื่อหยุดยั้งพฤติกรรม อาจไม่ใช่คำตอบที่เหมาะสมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด หรืออาจกระตุ้นให้เกิดการตอบโต้และกระทำผิดซ้ำไปอีกด้วยซ้ำ และท้ายสุดคือ**ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา** ที่อธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมของบุคคลได้ทั้ง 3 มิติที่สัมพันธ์กัน กล่าวคือ พฤติกรรมอาชญากรรม เกิดจากการที่บุคคลเรียนรู้และเลียนแบบพฤติกรรมอาชญากรรมทั้งอาจโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัวจากคนในครอบครัว หรือบุคคลอื่นๆ ในสังคม รวมไปถึงสภาพแวดล้อมในสังคมที่ส่งเสริมการเลียนแบบพฤติกรรมอาชญากรรม เช่น สื่อโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งจากปัจจัยเงื่อนไขที่ครอบคลุมทั้ง 3 มิติที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด ทำให้เห็นต้นตอแห่งปัญหาของการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรม ที่เกี่ยวเนื่องกับบุคคล ครอบครัว และสังคมแวดล้อม ดังนั้นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่กลายเป็นปัญหาสังคมนี้ ควรมุ่งที่การป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู ที่ตัวบุคคลเพื่อป้องกันมิให้แสดงพฤติกรรมนั้นอีก หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมขึ้น รวมไปถึง การส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว การขัดเกลาทางสังคมทั้งในระดับครอบครัวและสังคมที่เหมาะสม รวมไปถึงการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในสังคมที่ดีงาม และจำกัดสภาพแวดล้อมที่อาจกลายเป็นสิ่งเร้ากระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอาชญากรรมที่อาจแฝงอยู่ในกันบังของจิตใจออกมาได้

เอกสารอ้างอิง (References)

- กัญญ์ฐิตา ศรีภา. (2562). *จิตวิทยาอาชญากรรม*. นครปฐม: ภูมิการพิมพ์.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2561). *ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน จำกัด.
- Bandura, A. (1986). *Social Foundations of thought and action : A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ:Prentice Hall.
- Coon, D. & Mitterer, J.O. (2008). *Introduction to Psychology: Gateways to Mind and Behavior*. (4th ed.). Belmont, CA: Wasdworth.
- Davis, S. F., & Palladino, J. J. (2002). *Psychology*. (3rded.). NJ: Prentice-Hall, Inc.
- Fortinash, K. M., & Patricia, A. H. (2008). *Psychiatric Mental Health Nursing*. Canada : Mosby.
- Miller, L. (2012). *Criminal Psychology: Nature, Nurture, Culture*. U.S.A., Illinois : Charles C Thomas Publisher, Ltd.
- Palmer, J. E. (2003). *Offending Behaviour : Moral Reasoning, Criminal Conduct and the Rehabilitation of offenders*. Portland, Oregon : Willan Publishing.
- Palermo, G. B., & Kocsis, R. N. (2005). Ten Major Problems with Criminal Profiling. *American Journal of Forensic Psychiatry*. 26 (2) : 1-26
- Stuart G.W. (2009). *Principles and practice of psychiatric nursing*. (9th ed.). St. Louis: Mosby Inc.
- Yochelson, S., & Samenow, S. E. (1976). *The Criminal Personality : Vol.1. A Profile for Change*. New York : Jason Aronson.

The Thai Parental Responsibility Law as a Deterrent on Juvenile Delinquency

Narin Phetthong¹ & Phirapat Mangkhalasiri²

Received: October 20, 2019 Revised: November 26, 2019 Accepted: November 30, 2019

Abstract

The parental responsibility law or the Child Protection Act of 2003 was enacted in 2003, but the impact of the law on juvenile delinquency remains unclear. Based on deterrence theory and control theory, if the law works effectively, parents would closely take care and be more responsible of their children because they are afraid of legal sanctions imposed by the law, which would help strengthen the social bonds between them and decrease the juvenile delinquent behaviors. Parents' perceptions of legal sanctions derived from the law are expected to serve as a deterrent effect in shaping their child rearing styles that can lead to a reduction of juvenile crime and delinquency. The intended impact of the law may include not only the decrease of juvenile crime rates but also the better parenting strategies and treatments for children. However, the capacity of the criminal justice system to implement the law is a crucial factor to create a deterrent effect on juvenile delinquent behaviors through parental responsibilities. A more effective enforcement of the law may be necessary to deal with the increasing problem of juvenile delinquency in Thailand.

Keywords: Parental responsibility law, Juvenile Delinquency, Deterrence, Social bonds

¹ Deputy Superintendent (Investigation) at Doihlor Police Station, Chaingmai (Corresponding author)

² Lecturer at Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy

Introduction

The parental responsibility law has been enacted in Thailand since 2003, but there is no evaluation research exploring its impact on juvenile delinquency. To examine the impact of the law, the research question is to ask whether the parental responsibility law has certain effects on juvenile delinquency in Thailand. Based on deterrence theory, if the law effectively works, parents will take care and be more responsible of their children because they are afraid of legal sanctions imposed by the law, then the juvenile crime rates may decrease. According to research on family and crime, family factors, such as parental monitoring and attachment, are related to juvenile delinquency (Gottfredson & Hirschi, 1990; Rankin & Wells, 1990). This paper will first explain the parental responsibility laws and their main principles, then introduce the Thai parental responsibility law, and finally elaborate the concepts of deterrence theory, which is the main focus of this paper.

What are parental responsibility laws?

Parental responsibility laws refer to laws that impose criminal and/or civil responsibilities on parents for the delinquent behavior of their children. These laws aim to involve parents in the lives of their children by holding them criminally and/or civilly responsible for their children's actions. The purpose of these laws is to ensure that parents provide necessities for their children in their custody and to make sure that they do not abandon or abuse their children (Tomaszewski, 2005). The concept of the laws was rooted in the theoretical framework of control theories (Hirschi, 1969; Gottfredson & Hirschi, 1990) stating that parents' roles are essential in controlling children's behaviors through proper attachment, involvement, commitment, and belief and effective parenting. Penalties for violation of these laws vary across the country. The penalties include increased participation by parents in juvenile court proceedings; participation in treatment, counseling, community services, or other diversion programs; financial responsibility for court costs and restitution payments; financial responsibility for treatment, detention, and supervisory costs; and criminal responsibility such as fine and imprisonment (Tomaszewski, 2005). Generally, parents will be held criminally liable when it is found that they do not exercise reasonable care, supervision, protection, and control over their children. The problems with parental responsibility laws are the vagueness of what parental responsibility truly means and lack of research evaluating the effectiveness of parental responsibility laws.

The parental responsibility law in Thailand

The parental responsibility law in Thailand, called “The Child Protection Act of 2003,” was enacted on September 24, 2003. The law is used as a strategy to combat the increase of youth crime in the society. The main objective of the Act is the protection and definition of juvenile legal rights and interests. In addition, the Act also focuses on delinquency prevention by calling for a comprehensive and systematic strategy to prevent juvenile delinquency.

The Act has improved guidelines of juvenile protection in order to make them proper for the modern society. However, the major change in the renewed juvenile law is that it includes criminal responsibility on parents for their children’s illegal actions. The Act imposes duties on parents to provide necessities, such as protection, education, and healthcare, for their children and prohibits parents from neglecting and abandoning their children. Parents who fail to exercise reasonable protection, supervision, and control over their children will be criminally punished. It is believed that parents are responsible for taking sufficient care of their children. Therefore, when their children have done something legally wrong, the parents are also responsible for those wrong actions of their children.

Deterrence theory and the Thai parental responsibility law

In this section, the key concepts of deterrence theory and how they are related to the Thai responsibility law will be discussed. Historically, deterrence theory rooted in the classical school of criminology became popular in the 1970s (Logan, 1972; Salem & Bowers, 1970; Tittle & Rowe, 1973). According to the first and the most prominent classical criminologists, Cesare Beccaria (1764), individuals are rational beings who naturally pursue their own interests and people choose to engage in crime because of the pursuit of self-interests. Therefore, the threat of swift, certain, and proportionately severe punishments can deter criminal behavior. Consistent with Beccaria, Jeremy Bentham (1789), another prominent classical criminologist proposed the concept of human as a calculator of pleasure and pain. In other words, individual behavior is driven by the pursuit of pleasure or benefits and the avoidance of pain or costs. Classical theorists generally contend that punishments should be used as deterrence to prevent crime. Accordingly, deterrence theorists agree that individuals are rational and pursue their own interests. Human beings basically try to maximize their pleasure and minimize their pain. Therefore, people are willing to engage in crime if they believe they would have some benefits. Thus, deterrence theorists suggest that the best way to prevent crime is through punishments that are swift, certain, and appropriately severe.

Building on the classical framework, the three core principals of deterrence theory include celerity, certainty, and severity of punishment. First, celerity refers to swiftness of punishment in which offenders are punished soon after committing crime (Nagin & Pogarsky, 2001). Therefore, punishments can deter crime when people believe that they tend to get punished shortly after they commit a crime. Secondly, certainty involves that crime is consistently followed by punishment. People who perceive that they are likely to be detected, arrested, and punished after committing a crime will mostly not engage in crime (Erickson, Gibbs, & Jensen, 1977). Lastly, severity of punishment involves the proportion of punishments that should be enough to offset benefits of crime (Ball, 1955). This means that punishments do not need to be severe for all types of crime. Severity of punishment is effective in deterring crime when people perceive that the severity of punishment for a crime outweighs the benefits of the crime.

In addition, deterrence theory distinguishes two types of deterrence: specific and general deterrence. Specific deterrence involves the idea that punishment is expected to reduce the crime of those specific persons who are punished (Gibbs, 1975). Therefore, those who being punished for a crime hardly tend to commit further crime. Whereas, general deterrence refers to the idea that punishment deters crime among people in the general population who are not punished (Logan, 1972). People probably feel that they might be caught and punished if they commit crime. It is assumed that punishment will specifically dissuade the offender from repeating the crime and generally prevent people who never commit any crime from committing crime (Bell, 1955).

Deterrence is one of the purposes of criminal punishment. The other goals of criminal punishment include retribution making the offenders pay for the guilt they made, restraint denying the offenders the chance to commit further offenses, rehabilitation providing education and treatment programs to the offenders to eradicate criminal tendencies, and restoration which focuses on the treatments for victims of crime (Golash, 2005). It has been confirmed that deterrence is essential to preserve society (Bell, 1955). Based on deterrence theory, the Thai parental responsibility law has been implemented as a deterrent for dealing with juvenile crime. The law is related to the deterrent concepts of certainty and severity since legal punishments are included.

According to the Child Protection Act of 2003, there are two common types of punishments included in the Act: fine and imprisonment. The penalties for parents who fail to provide reasonable care and supervision to their children are demeanor sanctions including

a fine no greater than 30,000 baths (\$900) and/or a six-month prison term. These sanctions are legal threat intended to have some deterrent effect on parents who are doing a poor job in taking care of their children. As proposed by deterrence theorists, different types and magnitudes of punishment can result in different deterrent effects on crime prevention (Bell, 1955). Prison is seen to be more severe than other types of penalty, not including death penalty. Therefore, imprisonment should pose a greater threat on potential criminals than other types of criminal penalty, including jail, fine, and probation, and it should have a larger effect on crime prevention than others (Ericson & Gibbs, 1979).

Theoretically, when such parents are aware of the legal threat imposed by the Act, they will pay more attention on their children lives and provide sufficient care to their children, supervise and monitor them, and punish them when they have done something wrong. Legal sanctions in the revised law should be considered as an increase of certainty and severity of punishment for parents since the previous juvenile laws did not impose any legal penalty on irresponsible parents. Although the Act imposes just misdemeanor sanctions on negligent parents, it is expected to be effective and achieve the intended goals of deterrence.

As discussed earlier, deterrence concepts can have both specific and general deterrent effects. The Child Protection Act of 2003 is intended to place certain general deterrent effects on people in the general rather than to attempt to actually punish parents of the delinquent children. The Act generally attempts to scare negligent parents by the threat of criminal sanctions. However, it is also expected to have specific deterrence on the parents who have been punished for violating the law. However, the deterrent effects would not be effective if the criminal justice agencies, particularly police, do not rigorously enforce the law (Nagin, 1998).

Furthermore, deterrence theorists previously focused mostly on the impact of formal sanctions on crime, but they have also been interested in informal sanctions recently. Rational individuals tend to calculate all relevant costs and benefits before making any decisions. Thus, the complete deterrence model should consist of individual perceptions of both legal and non-legal costs of being caught when committing crime. Non-legal costs include embarrassment, shame, and other informal effects (Grasmick & Bursik, 1990; Williams & Hawkins, 1986). There is evidence reporting that perception of non-legal costs is negatively related to crime (Pratt, Cullen, Blevins, Daigle, & Madenson, 2006). In addition, it has been suggested that formal punishment probably better deter crime when cooperating with informal sanctions (Nagin, 1998; Zimring & Hawkins, 1973). Therefore, informal sanctions or

non-legal costs including embarrassment, social degradation, loss of employment, and loss of friends may also play an important role in encouraging parents to take care of their children since most Thai people have traditionally close relationships with others in their community. Parents may perceive that they would feel embarrassed, lose their jobs and friends, and be socially degraded when their children are arrested and charged with a criminal offense. They would be also charged with a crime of improper or negligent parental supervision. Therefore, these non legal costs may also have certain effects on parenting strategies.

In addition, this law may also have some effects on children who no longer want their parents to be in troubles. Generally, if children morally concern about their parents and do not want their parent get punished by the Act, they will not cause any trouble, especially committing crime. According to control theories, this might effectively work among children who are highly attached to their parents (Hirschi, 1969). Hopefully, the Act may have the direct deterrent effect on parents and the indirect deterrent effect on the youth based on the deterrent effect of informal sanctions.

Another aspect of deterrence theory relevant to the Thai responsibility law is perceptions of the threat of being punished are influenced not only by the experience of being caught but also by the experience of punishment avoidance as proposed by Stafford and Warr (1993). It is noted that both punishment and punishment avoidance can have direct and indirect effects on criminal involvement. Therefore, the law will not have any deterrent effects if parents perceive that they tend to be able to avoid being punished or if they learn that other parents who have violated the law are not punished. When they realize that they are able to avoid punishments, they are less likely to perceive the threat of legal punishments and, thus no longer taking care of their children. According to the perceptual deterrence concepts, the law will not have a deterrent effect, if parents do not perceive its threat. To increase sanction risk and severity perceptions, the criminal justice system needs to be able to implement the law effectively and rigorously (Nagin, 1998).

Empirical research on deterrence theory

Deterrence concepts have been widely tested since they were renewed in the late 1960s by Becker (1968) who proposed the economic perspectives on deterrence theory. Considerable deterrence research can be categorized into three main types of studies: ecological, interrupted time-series, and perceptual studies (Nagin, 1998). The ecological studies involve using variations in crime rates and punishment levels across time and space to

measure deterrent effects (Sampson & Cohen, 1988). The interrupted time-series technique is employed to examine whether a specific intervention or law at one period of time have an effect on crime rates at a subsequent period of time (Kovandzic, Marvell, & Vieraitis, 2005; Ross, 1973). Whereas, the perceptual studies involve the links between perceived certainty and severity of punishment to self-reported crime data assembled from surveys (Nagin, 1998; Paternoster, 1987). The first two types of study relying on official data were primary deterrence studies prior to 1980, while the perceptual approach focusing on the use of self-reported data obtained from cross-sectional surveys, panel surveys, and scenario-based surveys has been widely used to test deterrent effects since 1980s (Nagin, 1998; Grasmick & Bryjak, 1980; Paternoster, 1987; Saltzman, Paternoster, Waldo, & Chiricos, 1982).

Deterrence theory has been challenged and developed over the past few decades because considerable deterrence research suggests that deterrence effects of punishment on crime are moderate or even weak (Pratt et al., 2006). Also, it was found that deterrence measures, such as increased police size/police per capita, arrest ratios and clearance rates, stricter sentencing policies, and other “get tough” policies, were among the weakest macro-level predictors of crime (Pratt & Cullen, 2005). More importantly, some scholars have suggested that legal punishments cause more crime (Braithwaite, 2002; Sherman, 1993). Perceptual deterrence theory has been developed due to the weaknesses in the traditional deterrence theory. It is believed that the threat of legal punishment will work effectively when people perceive it. The perceptual approach has been largely used to test deterrent concepts since 1980s (Nagin, 1998). However, it has been criticized that perceptions that are unstable overtime are a consequence rather than a cause of crime (Lundman, 1986; Minor & Harry, 1982; Paternoster, 1987). Therefore, the current perceptions of punishments can be influenced by the effect of prior delinquent behavior, referred as “experiential effect” (Paternoster, 1987; Saltzman et al., 1982).

In contrast to the deterrent concepts, some research found that persons who have been punished are more likely to commit subsequent offenses than those who have not been punished (Paternoster & Piquero, 1995; Piquero & Pogarsky, 2002; Pogarsky & Piquero, 2003). This positive effect of punishment on future offenses may be found among the most high-rate offenders. Offenders who have been arrested and punished may increase their bets under the belief that getting caught in the first time was a bad luck. Thus, they reset their perceptions of certainty of punishment downward and believe that they would not have been unluckily caught again (Pogarsky & Piquero, 2003).

As mentioned previously, certainty, severity, and rapidness of punishment are the key concepts of deterrence used to prevent crime. However, certainty, as deterrence, has been generally found more effective than severity and rapidness (Anderson, Chiricos, & Waldo, 1977; Pratt et al., 2006). Most deterrence studies focus largely on the certainty and severity of punishment. There are only few studies have attempted to examine the effect of swiftness of punishment on crime and it was found that celerity of punishment does not reduce subsequent offending (Nagin & Pogarsky, 2001). Severity of punishment is often measured in terms of the average length of imprisonment and certainty of punishment is generally measured in terms of the arrest rate (Paternoster, 1987).

Empirically, deterrence research has found mixed results when testing the perceived certainty of punishment and crime (Pratt et al., 2006). Perceived certainty of punishment is consistently found to have certain negative effects on criminal behavior (Anderson et al., 1977; Foglia, 1997; Pratt et al., 2006). There is some evidence showing that increasing the certainty of punishment may moderately reduce crime (Logan, 1972; Tittle & Rowe, 1973). However, this effect is likely to be short-lived and limited to certain circumstances (Carr, Goldberg, & Farber, 1975; Nagin, 1998; Ross, 1973). More interestingly, when examining the existing perceived certainty by employing more rigorous analysis, it has been found that the deterrent effect of perceived certainty is weak (Paternoster, 1987; Pratt et al., 2006). It was argued that those studies that found support for the deterrent effect of perceived certainty are methodologically inadequate (Paternoster, 1987).

Regarding severity of punishments, deterrence theorists argue that perceived severity of punishment is important to make deterrence theory effective in preventing crime (Grasmick & Bryjak, 1980; Grasmick & Green, 1980). Whereas, some scholars suggest that more severe punishments cause the punished persons to commit more offenses (Agnew, 2001; Akers & Sellers, 2004). Unlike the perceived certainty of punishment, perceived severity of punishment has received little attention and most research on perceived severity found little or no support for the deterrent effect of perceived severity (Paternoster, 1987). Only few studies have found that perceived severity is significantly related to delinquency (Grasmick & Bryjak, 1980; Grasmick & Green, 1980).

Conclusion

In conclusion, parents' perceptions of both legal and non-legal costs derived from the Child Protection Act of 2003 are expected to be serve as a deterrent effect in shaping their

child rearing styles that can lead to juvenile crime and delinquency reduction. The impact may include not only the decrease of juvenile crime rates but also the better parenting strategies and treatments for children. However, it would never reach the intended goals if the law is not fully enforced since was found that the capacity of the criminal justice system to implement the law also contributes to the deterrent effects (Nagin, 1998).

One way to measure the effectiveness of the Act is to compare the juvenile crime rates before and after the law was enacted to see whether there is a change in crime rates. Crime rates and arrest rates have been employed to measure the effectiveness of several laws and policies (Jensen & Metsger, 1994; Kovandzic, Marvell, & Vieraitis, 2005; Lester, & Steward, 1996; Maltz, 1975; Sherman & Weisburd, 2000; Sterne, Pittman, & Coe, 1965; Stolzenberg & D'alessio, 1997; Wu, 1996). This method can be strengthened by the use of qualitative and ethnographic techniques, such as observations of parenting styles and interviews of parents, juvenile offenders, and police. For example, St. Jean (2007) employed ethnographic techniques, interviews, and observations to explain the findings of statistical analysis of crime rates in Chicago.

References

- Agnew, R. (2001). *Juvenile delinquency: Causes and control*. Los Angeles: Roxbury.
- Akers, R. L., & Sellers, C. S. (2004). *Criminological theories: Introduction, evaluation, and application* (4th ed.). Los Angeles: Roxbury.
- Anderson, L. S., Chiricos, T. G., & Waldo, G. P. (1977). Formal and informal sanctions: A comparison of deterrent effects. *Social Problems*, 25(1), 103-114.
- Beccaria, C. (1764). *On crime and punishments*. Trans. David Young. Indianapolis: Hackett.
- Becker, G. (1968). Crime and punishment: An economic approach. *Journal of Political Economy*, 76(2), 169-217.
- Bell, J. C. (1955). The deterrence concept in criminology and law. *The Journal of Criminal Law, Criminology, and Police Science*, 46(3), 347-354.
- Bentham, J. (1789). *An introduction to the principals of morals and legislation*. Oxford, England: Clarendon.
- Braithwaite, J. (2002). *Restorative justice and responsive regulation*. New York: Oxford University Press.

- Carmichael, S. E., & Piquero, A. R. (2006). Deterrence and arrest ratios. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 50(1), 71-87.
- Erickson, M. L., & Gibbs, J. P. (1979). On the perceived severity of legal penalties. *The Journal of Criminal Law & Criminology*, 70(1), 102-116.
- Erickson, M., Gibbs, J. P., & Jensen, G. F. (1977). The deterrence doctrine and the perceived certainty of legal punishments. *American Sociological Review*, 42(2), 305-327.
- Foglia, W. (1997). Perceptual deterrence and the effect of internalized norms among inner-city teenagers. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 34(4), 414-442.
- Gibbs, J. P. (1975). *Crime, punishment and deterrence*. New York: Elsevier.
- Golash, D. (2005). *The case against punishment: retribution, crime prevention, and the law*. New York: New York University Press.
- Gottfredson, M. R., & Hirschi, T. (1990). *A general theory of crime*. Palo Alto, California: Stanford University Press.
- Grasmick, H. G., & Bryjak, G. J. (1980). The deterrent effect of perceived severity of punishment. *Social Force*, 59(2), 469-491.
- Grasmick, H. G., & Green, D. E. (1980). Legal punishment, social disapproval and internalization as inhibitors of illegal behavior. *Journal of Criminal Law and Criminology*, 71(3), 325-335.
- Geerken, M. R., & Gove, W. R. (1975). Deterrence: Some theoretical considerations. *Law & Society Review*, 9(3), 497-513.
- Hirschi, T. (1969). *Causes of delinquency*. Berkley: University of California Press.
- Gottfredson, M.R. & Hirschi, T. (1990). *A General Theory of Crime*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Kovandzic, T. V., Marvell, T. B., & Vieraitis, L.M. (2005). The impact of "Shall-Issue" concealed handgun laws on violent crime rates: Evidence from panel data for large urban cities. *Homicide Studies*, 9(4), 292-323.
- Lester, J. P., & Steward, J., Jr. (1996). *Public policy: An evolutionary approach*. St. Paul, MN: West Publishing Company.
- Logan, C. H. (1972). General deterrent effects of imprisonment. *Social Forces*, 51(1), 64-73.

- Lundman, R. (1986). One-wave perceptual deterrence research: Some grounds for the renewed examination of cross-sectional methods. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 23(4), 370-388.
- Maltz, M.D. (1975). Measures of effectiveness for crime reduction programs. *Operation Research*, 23(3), 452-474.
- Minor, W. W., & Harry J. (1982). Deterrent and experiential effects in perceptual deterrence research: A replication and extension. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 19(2), 190-203.
- Nagin, D. (1998). Criminal deterrence research at outset of twenty-first century. In M. Tonry (Ed.), *Criminal & Justice: A Review of Research*, (Vol. 23, pp. 1-42). Chicago: University of Chicago Press.
- Nagin, D., & Pogarsky, G. (2001). Integrating celerity, impulsivity, and extralegal sanctions into a model of general deterrence: Theory and evidence. *Criminology*, 39(4), 865-891.
- Paternoster, R. (1987). The Deterrent effect of perceived certainty and severity of punishment: A review of the evidence and issues. *Justice Quarterly*, 4(2), 173-217.
- Paternoster, R., & Iovanni, L. (1986). The deterrent effect of perceived severity: A Reexamination. *Social Force*, 64(3), 751-77.
- Paternoster, R., & Piquero, A. R. (1995). Reconceptualizing deterrence: An empirical test of personal and vicarious experiences. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 32(3), 251-286.
- Piquero, A. R., & Pogarsky, G. (2002). Beyond Stafford and Warr's reconceptualization of deterrence: Personal and vicarious experiences, impulsivity, and offending behavior. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 39(2), 153-186.
- Pogarsky, G., & Piquero, A. R. (2003). Can punishment encourage offending? Investigating the "resetting" effect. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 40(1), 95-120.
- Pratt, T. C., & Cullen, F. T. (2005). Assessing macro-level predictors and theories of crime: A meta-analysis. In M. Tonry (Ed.), *Criminal & Justice: A Review of Research*, (Vol. 32, pp. 373-450). Chicago: University of Chicago Press.
- Pratt, T. C., Cullen, F. T., Blevins, K. R., Daigle, L. E., & Madensen, T.D. (2006). The empirical status of deterrence theory: A meta-analysis. In F. Cullen, J. P. Wright, & K. R. Blevins (Eds.), *Taking stock: The status of criminological theory* (Advances in Criminological Theory, Vol. 15, pp. 367-398). New Brunswick, NJ: Transaction Publishers.

- Rankin, J.H., & Wells L.E. (1990). The effect of parental attachments and direct controls on delinquency. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 27(2), 140-165.
- Ross, L. (1973). Law, science and accidents: The British Road Safety Act of 1967. *Journal of Legal Study*, 2(1), 1-78.
- Salem, R. G., & Bowers, W. J. (1970). Severity of formal sanctions as a deterrent to deviance behavior. *Law and Society Review*, 5(1), 21-40.
- Saltzman, L. E., Paternoster, R., Waldo, G. P., & Chiricos, T. G. (1982). Deterrent and experiential effects: The problem of casual order in perceptual deterrence research. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 19(2), 172-189.
- Sampson, R. J., & Cohen, J. (1988). Deterrent effect of the police on crime: A replication and theoretical extension. *Law & Society Review*, 22(1), 163-189.
- Sherman, L. W. (1993). Defiance, deterrence, and irrelevance: A theory of the criminal sanction. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 30(4), 445-473.
- Sherman, L. W., & Weisburd, D. (2000). General deterrent effect of police patrol in crime “Hot Spots”: A randomized, controlled trial. In C. E. Pope, R. Lovell, & S. G. Brandl (Eds.), *Voice from the field: Reading in criminal justice research* (pp. 66-90). Belmont, CA: Wadsworth/Thomson Learning.
- St. Jean, P. K. B. (2007). *Pocket of crime: Broken windows, collective efficacy, and the criminal point of view*. Chicago: University of Chicago Press.
- Stafford, M. C., & Warr, M. (1993). A reconceptualization of general and specific deterrence. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 30(2), 123-135.
- Sterne, M. W., Pittman, D. J., & Coe, T. (1965). Teen-agers, drinking, and the law: A study of arrest trends for alcohol-related offenses. *Crime & Delinquency*, 11(1), 78-85.
- Stolzenberg, L., & D'alessio, S. J. (1997). Three strikes and you're out: The impact of California's new mandatory sentencing law on serious crime rates. *Crime & Delinquency*, 43(4), 457-469.
- Tittle, C. R., & Rowe, A. R. (1973). Moral appeal, sanction threat, and deviance: An experimental test. *Social Problems*, 20(4), 488-498.
- Tomaszewski, A. L. (2005). From Columbine to Kazaa: Parental Liability in a new world. *University of Illinois Law Review*, 573.
- Williams, K. R. & Hawkins, R. (1986). Perceptual research on general deterrence: A critical review. *Law and Society Review*, 20(4), 545-572.

- Zimring, F. E., & Hawkins, G. J. (1973). *Deterrence: The legal threat in crime control*. Chicago: University of Chicago Press.
- Wu, B. (1996). The impact of an amphetamine law on juvenile delinquency in Taiwan. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 40(3), 234-242.

An Ethical Perspective on Police Misconduct in Thailand

*Isravut Onnom*¹

Received: August 20, 2019 Revised: September 6, 2019 Accepted: November 30, 2019

Abstract

Police misconduct has been a significant problem in Thai society for a long time. However, the police misconduct problem is not found only in Thailand; it also found in other civilized countries including the United States. This paper is generally intended to examine factors related to police misconduct and how society justifies these misbehaviors in both the United States and Thailand. The problem here would be what makes police officers engage in corruption and whether police misconduct in Thailand and the United States is similar or different. Another question would be whether police misconduct can be either morally or socially justified. Some police misconduct was somehow found in both Thailand and the United States, including hedonistic corruption, obligatory corruption, noble cause corruption, misconduct in police investigation and interrogation. Factors contributing to police misconduct include ineffective police training, lack of supervision, personal gains, police subculture, misguided loyalty, and egoism. Some potential resolutions to solve police misconduct include police ethics cultivation and training, increasing supervision, changing police subculture, and increasing police salary

Keywords: Police misconduct, Thai police, Corruption, Police subculture, Police ethics

¹ Deputy Superintendent at Foreign Affair Division (Corresponding author)

Introduction

Police misconduct or police misbehavior has been a most frequently mentioned problem in the criminal justice system. Some types of police misconduct are legally considered as a crime, but some are not, depending on the seriousness of misconduct. However, these types of police behavior somehow denigrate police credibility and trustworthiness. In Thailand the police have been accused for police misconduct since probably the Thai police department was established. Although the police in Thailand have been changed and improved in their effectiveness and services, Thai people still have some negative images on the police. In the past, before the 1980s, police officers were among the most influential persons in each community. They had exclusive authority in their jurisdiction; then, they were able to act arbitrarily. Therefore, civilians needed to obey what the police said or suggested no matter if it was right or wrong. If they did not obey the police, they would be abused or punished in some forms.

Although there are not many police officers who act in bad manners, their misbehavior tremendously defame positive police images that most of police officers have been cumulatively created. This problem has found not only in Thailand but also in other civilized countries such as the United States. Police misconduct can take place in several forms. Some types of police misconduct for personal gain are obviously unethical, but some forms of police misconduct that are committed for public interests are not clearly considered as unethical for many people, especially police officers. For example, police interrogators recently improve their strategies to fit in the legally-defined framework by focusing on deception, manipulation, and lying. However, police interrogation procedure related to deceptive and manipulative techniques are considered immoral and unethical.

Misconduct by police may occur in a variety of forms, but it generally becomes a controversial agenda when police officers misuse their legitimate authority or act contrary to professional ethics (Palmiotto, 2001). Police misconduct has drawn a lot of attention from the public since police officers are expected to do their sworn duties guided by the professional ethics and legal authority without any impropriety (Ross, 2003). Certain forms of police misconduct may more obviously reveal police impropriety than others. Other forms may raise some ethical questions whether they are morally accepted or justified by the society or not. Moreover, misconduct and corruption by police sometimes result in job terminations, organizational investigations, criminal prosecutions, civil liability, and citizen

protests and demonstrations (Lersch, 2002). Although police misconduct incidents are rare, these deviant incidents have defamed police organizations tremendously (Ross, 2003).

Police officers view the acceptance of a bribe, drug use, planting a weapon on a suspect, and theft of property as the most serious forms of police misconduct (Martin, 1994). Similarly, Ivkovic (2005) found that the serious forms of police misbehavior involve theft of confiscated items, a bribe, and kickbacks. In addition, the supervisors and line officers consider the acceptance of gratuities such as free meal, discount, or holiday gifts as the least serious forms of police misconduct, but the supervisors view this police misbehavior more serious than line officers do (Barker & Wells, 1982; Ivkovic, 2005). Moreover, most of police officers view the acceptance of gifts or other gratuities as a regular way of social communication (Barker & Wells, 1982; Chappell & Piquero, 2004).

Aims of the current paper

This paper is generally intended to examine factors related to police misconduct and how society justifies these misbehaviors in both the United States and Thailand. The problem here would be what makes police officers engage in corruption and whether police misconduct in Thailand and America is similar or different. Another question would be whether police misconduct can be either morally or socially justified. This paper will address the ethically controversial issue on misconduct in police practices and potential resolutions for police misconduct in Thailand or other societies.

Definitions and typologies of police misconduct

Police misconduct is the popular terms of police corruption or police misbehavior. It has been defined differently. Goldstein, father of community policing, defines police corruption as “acts involving the misuse of authority by police officer in a manner designed to produce personal gain for the officer or for others” (Goldstein, 1977, p.189). Whereas, Ivkovic defines police misconduct as a concept covering “a heterogeneous set of behaviors, from sleeping on duty, being on duty, being late for work, and using excessive force, to denying the 5th Amendment right to silence, testilying, forging documents, and accepting bribes” (Ivkovic, 2005, p.547). Ivkovic (2005) also characterizes police corruption as “an action or omission, a promise of action or omission, or an attempt of action or omission, committed by a police officer or a group of police officers, characterized by the police

officer's misuse of the official position motivated in significant part with the achievement of personal gain" (p.549).

Moreover, police misconduct has been classified differently. For example, Souryal (2007) identifies two broad types of police corruption: hedonistic (personal gain) corruption and obligatory (egotistical) corruption. While, Barker (2002) categorized police misbehavior into three groups: money corruption, organizational violations, and abuse of authority. Perez and Moore (2002) identify five categories of police misconduct: personal misbehavior, ineptitude, police crime, noble cause corruption, and corruption of authority. Barker and Roebuck (1973) categorize police corruption into eight types based on five dimensions of departmental reaction, required degree of delinquent agency, degree of peer group support, nature of norms that are violated, and act and actors involved. The eight corruption types of Barker and Roebuck include corruption of authority, kickbacks, shakedowns, protection of illegal activities, the fix, opportunistic theft, direct criminal activities, and internal payoffs. Some researchers identified police misconduct as FADO: the use of unnecessary Force, Abuse of authority, Discourtesy, and Offensive language (Henriquez, 1999; Walker & Wright, 1995).

Police hedonistic corruption

Hedonistic corruption refers to the type of corruption that is committed for personal gain including economic gain and physical pleasure (Souryal, 2007). One of the basic human nature is greedy that motivates human beings to engage in profitable activities including crime. Therefore, economic temptations become a major motivation for some police officers to get involved in misconduct. The forms of hedonistic corruption include the acceptance of holiday gifts, bribery, free meals, or other gratuities, theft, burglary, and sexual misconduct. However, certain forms of this police misconduct such as the acceptance of free meals, holiday gifts, or discounts are generally found in society and considered as a minor act of misconduct (Ivkovic, 2005).

Police obligatory corruption

Obligatory corruption is the type of corruption that violates organizational regulations and rules for egotistical purposes, entailing abuse of authority in performing one's duties for no gain other than egoism, power, or self-aggrandizement (Souryal, 2007). Examples of police obligatory corruption are illegal searches or arrests that are frequently committed to

punish persons believed to be involved in crime but protected by the formal process of criminal justice, not issuing tickets to fellow police officers, illegal stop-and-frisk, and omission of the laws (Heffernan & Stroup, 1985).

In doing daily jobs police officers may comply with the temptations of misconduct stemming from the scope and nature of the job. Police officers have large discretionary authorities in doing their jobs, which create wide opportunities for corruption (Ross, 2003). Police officers have been left in the field with individual discretion without direct control or supervision (Harrison, 1999). Discretion is defined as “the capacity to make choices among available courses of action in the performance of one’s duties” (Souryal & Potts, 1993, p.22). Therefore, police officers have authority and wide range of discretion in performing their duties, which somehow create opportunities for corruption. Police officers make their decision based on relevant circumstances and personal judgment, thus they may make a bad or unethical decision resulting in misbehavior. This could frequently occur when officers are left unsupervised or unchecked.

Police use of excessive force is one of the major concerns regarding to police misconduct. Use of excessive force is rare and primarily stems from arrest situations (Lersch, 2002). It has been found that most police officers are likely to use force at the minimum level (Lersch, 1999; Palmiotto, 2001) and they tend to use force against persons who disrespect them (Ross, 2003). When the use of excessive force occurs, it is often punished. The use of excessive force may be caused by a police subculture and individual errant officer (Ross, 2003). Since police officers are allowed to use force in accordance with case-by-case circumstances, excessive force including non-violent acts of misconduct such as harassment and offensive language becomes problematic when the facts are unclear and ambiguous (Lersch, 1999). Recently, legal definitions of excessive force and its legal and departmental guidelines are relatively ambiguous and unclear; thus, this issue remains largely problematic in society (Lersch, 1999).

Noble cause corruption

Recently, one of the most controversial issues on police misconduct is the so-called “noble cause corruption” in which actions of police corruption are rationalized in the name of a noble cause (Harrison, 1999; Lersch, 2002). Noble cause corruption is frequently acceptable for the public since society usually recognizes the need for public safety and would agree with the removal of bad persons (Harrison, 1999). It becomes problematic

when the means to the desired end conflicts with legitimate rules that regulate police behavior. Historically, police officers have faced the dilemma between enforcing the law and following rules.

It is argued that noble cause corruption is the most difficult form of police misconduct to prevent since police officers in fact use this form of corruption in performing their duties to remove criminal from the community and enhance safety (Lersch, 2002). This type of police misconduct has been committed possibly because the criminal justice system overly protects criminal rights (Ross, 2003). For example, in some cases actual criminal have been acquitted or released due to lack of evidence. Therefore, police officers have tried every way to find incriminating evidence in order to assure that the believed offenders get convicted.

In this sense, police officers act based on a self-perception of what is good for the greatest number or individual utilitarianism (Harrison, 1999). However, this personal interpretation may lead to ethical questions of police conduct or the means versus a desired outcome or the end. Some police officers may overly perform their duties for the public good, not for personal gain or revenge. It remains questionable whether society should excuse officers for breaking the rules, not for personal gain, but for a higher moral imperative.

Some police administrators may argue that there should not be illegal action being justified by an individual interpretation of laws since officers are sworn to uphold the laws (Harrison, 1999). This argument is consistent with Immanuel Kant's concept of duty that focuses on the act, not the outcome, as the gauge of desired actions (Souryal, 2007). In contrast, some administrators may agree with officers who decide to use extralegal means to ensure the public safety. This is supported by the utilitarianism perspective of the greatest happiness principle (Souryal, 2007). In this perspective, officers may elect to take any means necessary to achieve the desired end or to serve the interests of society or greater good. For example, officers who face with this dilemma could choose to kill murderers and justify harsh actions against criminals to deter others (Harrison, 1999).

According to utilitarianism, police officers rationally expect the violation of an individual's rights to promote a greater societal good of happiness for the greater number of individual (Harrison, 1999). However, since the right of the public or larger group always outweigh the rights of the individual in a true utilitarian perspective, it is not useful for resolving of true moral dilemmas (Harrison, 1999).

In contrast, it has been proposed that a good end may not justify a means in context that makes it evil and wrong. Any violations of individual rights and laws, abuses of power and authority, violations of oaths are wrong and may not be justified by any end since they are all the betrayals of public trust (Harrison, 1999). Superficially, saving innocent lives and deterring criminals who pose potential harm against society seems to establish large justification for noble cause corruption or acts necessary to achieve the greater societal end (Harrison, 1999). Police officers as society's guardians could rationalize any circumstances to neutralize or legitimize the violation of other personal rights. However, to do such violates basic human rights and the concept of liberty and equality upon which officers base their power and authority upon (Harrison, 1999). Once liberty and equality is eroded in general community by police officers, the government may not be able to fulfill its legitimate aims.

General discussion on police misconduct in Thailand

As mentioned early, there are many factors related to police misconduct. Among these factors, one of the most common motivating factors would be personal gain. Accordingly, many police misconduct cases in Thai society are related to economic gain such as the acceptance of free meals, discounts, holiday gifts, bribe, or other gratuities, stealing confiscated items, and sexual abuse. The most citizen complaints are involved the acceptance of bribe when traffic police officers stop vehicles and ask for a petty bribe in exchange with not ticketing. This problem has been consistently found in big cities where the heavy traffic frequently takes place. Traffic police officers in Thailand have authority and power to stop any vehicle they suspect, which provide many opportunities for them to secretly ask for some money in order not to give the stopped driver or rider a traffic ticket or citation that can cost more than the petty bribe. This frequently happens when lack of supervision. Of course, the acceptance of bribe is morally wrong and is not morally justified and accepted by Thai society and even among police officers. Nowadays, this problem has been largely improved by increasing supervision.

Another hedonistic corruption is police sexual misconduct in which police officers sexually exploit the suspects, mostly female, in exchange with case dismissal or decreased charge. These cases are often involved illegal prostitution. Police officers may request for sex from illegal prostitutes or may be offered sex for not arresting prostitutes. In some cases, police officers who feel satisfied with the female suspects or defendants who engage in illegal activities may request for sex in exchange with avoidance of arrest or prosecution.

In contrast, the acceptance of free meals, discounts, and holiday gifts is commonly accepted among police officers and some groups of Thai citizens such as pub and restaurant owners, merchants, and businessmen. As mentioned previously, police officers consider this as a means of communication and the providers are willing to give those things to officers in exchange with some police protection or omission, similar to American society. This becomes a police subculture and is widely accepted in Thai society. This form of police misconduct, like American society or most countries, is seen as the least seriousness of misconduct or not even a deviant act by police in Thailand. In Thai society, the patron system has inherently existed since the Sukhothai era which is the foundation of Thai society and traditionally supported this type of misconduct. Therefore, police subculture becomes another factor other than personal gain that contributes to police misconduct. However, in the ethical perspective the acceptance of free meals, discounts, and holiday gifts is not morally justified since it is based on unethical reciprocity and violates the equality of public service.

In addition, there are a dozen cases of police misconduct presented in the Royal Thai Police Department for the last couple years in which the corrupt police officers stole confiscated methamphetamines and then became a drug dealer. The main cause in these cases would be personal economic gain. It has been widely argued that the low salary of Thai police officers is a primary motivation of police misconduct. In fact, noncommissioned police officers in Thailand who are the majority and normally work in the field have a salary ranging from 4,100 baht (\$110) per month for a new police officer to 59,000 baht (\$1,800) per month. Moreover, a new commissioned officer gain a salary of 7,000 baht (\$200) a month. Since police officers earn low salary which is not enough for them and their families to live in the highly-cost society especially those who live in Bangkok, therefore, they need to find a way to gain more money. This leads to several forms of police hedonistic corruption such as the acceptance of bribe, selling drug, and opportunistic theft. It is clear that these forms of police corruption are morally and social unjustified.

Obligatory or egotistical corruption including excessive force and not issuing traffic tickets or citations for fellow police officers is also found in Thai police community. This type of police misconduct primarily stems from police subculture. For example, due to Thai police subculture, police officers generally do not give traffic tickets to fellow police officers who violated the traffic law. This omission of the law is a means for police officers to show respect to other officers who have higher ranks than them. This form of police misconduct is

also supported by police hierarchical and patron system in Thai police department as well as the misguided personal loyalty to superiors, like American policing. In the ethical perspective, police officers as law enforcers should be legally responsible and should not violate any laws. Thus, when they violate the law, they should get more serious punishment than normal citizens. Therefore, not issuing tickets for fellow police officers who violated the law is unethical and cannot be socially and morally justified.

Police use of excessive force may range from the use of offensive language to the use of deadly force, but the most frequent complaint on excessive force found in Thai society is involved harassment by offensive/improper language. There are not many citizen complaints on excessive force of violence. Since police is traditionally viewed as a noble and respectful career, certain Thai police officers are egoistic and proud of themselves; therefore, they also expect other people to respect and obey them. Thus, they may approach citizens or suspects in an arrogant or rude manner by using offensive or improper language as they think that they are superior to citizens. The excessive force by police may be motivated by police subculture and individual personality as well as lack of supervision and training. Proper training may help police officers make a right decision or moral judgment in using the force according to situation and circumstances. Since all levels of excessive force by police violate individual rights and public civility as well as ethics of police profession, it is not morally or even socially justifiable.

Noble cause corruption that may be classified as one of obligatory corruption of Heffernan and Stroup (Souryal, 2007) is also commonly found in Thai society, similar to American society. As mentioned previously, the main motivation for police officers to engage in noble cause corruption is for public safety and societal interests. The forms of noble cause corruption can be found on the streets and in the interrogation rooms. On the streets, police officers may conduct searches and arrests without a warrant in order to punish persons whom they believe to be engaged in illegal activities and to improve public safety in society. During the investigation and interrogation processes, police officers may employ any means such as physical and mental torture as well as lying and deception to elicit confession that can be used to prosecute the suspects. More details on ethical concerns of police interrogation will be addressed in the following section.

In Thai society this type of police conduct is widely accepted and justified by Thai citizens and officers. In some police jurisdiction, this noble cause corruption is supported by administrators and police subculture. Therefore, supervision is not a main factor causing

police noble cause corruption as well as training. In some police divisions, officers have been trained to commit this form of misconduct since they perceive it as a necessary to control crime in society. This social justification is consistent with utilitarian and teleological perspective of ethics that focuses on the desired ends (social greater good) rather than the means (police noble cause corruption). However, this may not be justified in the ethical perspective, since the means police officers used to achieve the end of greater social good are unethical and morally wrong in nature as argued by Harrison (1999). According to deontological perspective, a good end cannot be used to justify a bad means; only means itself can morally justify what is right or wrong (Souryal, 2007). Therefore, any desired ends such as public safety achieved through the unethical means such as noble cause corruption cannot be morally justified.

Resolutions for police misconduct from the ethical perspective

In this section, potential resolutions that could reduce the likelihood of police misconduct will be addressed. Firstly, ethics may be effectively used to deal with police misconduct (Lersch, 2002; Palmiotto, 2001; Ross, 2003). It is necessary to reaffirm a commitment for police to perform the job within ethical boundaries framed by a code of ethics in order to deter police corruption (Ross, 2003). In other words, each police individual needs to subscribe to an ethical code of profession and act within ethical guidelines. However, a code of ethics for controlling police behavior would be effective when officers are well addressed in training and the code of ethics is strictly enforced by supervisors (Palmiotto, 2001). Therefore, ethics must be taught and approached seriously in the academy or other police training facilities in order to deter police misconduct.

Moreover, Lersch (2002) suggested that unethical behavior of police can be curbed through a recommitment to inner control and organization-initiated controls such as external accountability, early warning systems, peer group control, and supervisory control. Therefore, supervisors in each department need to address police unethical behavior according to the merits of the situation (Palmiotto, 2001). In addition, police administrators should embrace and support ethical behaviors that can be modeled and set as the example for other officers. Each police organization must consistently remind officers of their professional and ethical responsibilities and punish errant officers appropriately as well as reward officers who act in accordance with the code of ethics, which may avert acts of police misconduct (Ross, 2003). It has been suggested that strong and consistent leadership

of the organizational administration is indispensable to reduce police misconduct (Lersch, 2002).

To deal with adverse effects of police subcultures, learning ethics of public service is a necessary means so that officers would be able to think individually and morally without influence of organizational subcultures (Souryal & Potts, 1993). Police administrators must clearly inform officers what behaviors they are expected and will not be tolerated (Ross, 2003). Effective leadership is, therefore, critical to lower the likelihood of police misconduct. Police cultures must change to become a better culture that espouses ethical behaviors, instead of accepting some extents of questionable behaviors (Palmiotto, 2001).

The ethical lessons from misguided personal loyalty to superiors include (a) police officers both superiors and subordinates should be held accountable for achieving their duties ethically and legally, (b) although subordinates are inferior in rank, they are not inferior in professional judgment, and (c) superiors should not hold that a good end justifies a means, besides the means is legitimate (Souryal, 2007). To deal with misguided loyalty, police officers or criminal justice practitioners should be educated on the ideals of duty and ethic of public service (Souryal, 2007). Moreover, Souryal (2007) suggests that three cultural changes should be implemented to handle misguided personal loyalty to superiors: (a) in context of relationship between superiors and subordinates, collaboration, cooperation, and support should be used while the use of the word “loyalty” should be avoided; (b) dutiful supervision should be strengthened; and (c) maximizing professional accountability is also important.

Moreover, police executives may play an important role on regulation of police interrogations since it was found that police culture and departmental policies have certain influences on police actions (Culhane et al., 2008). It could be strengthened if police administrators devote “greater attention to the conditions of legality within their own departments, although the Supreme Court could assist well-meaning police chiefs by taking the constitutional rights of citizens more seriously” (Zalman & Smith, 2007, p.937). Police executives may be important in improving police actions since police departments are directly responsible for creating trainings and procedural rules for police officers.

Community policing may assist in reducing police misconduct since community policing is designed to improve organizational climate and eliminate certain negative effects of previous policing (Ross, 2003). Philosophically, more participation is allowed during the process of decision-making by police officers in the community policing model. Moreover,

training as a critical component of community policing can be employed to address the code of ethics for officers (Perez & Moore, 2002). Therefore, philosophical concepts of community policing may be used to decrease the likelihood of police misbehavior in society and improve social trust and cooperation (Skolnick & Leo, 1992).

In addition to internal controls, external controls can be used as a supplemental means to internal controls of police behavior (Ross, 2003). External controls, such as criminal prosecution, Section 1983 lawsuits, external review board, and Section 14141 of Title 42 of the Violent Crime Control and Law Enforcement Act of 1994, may be viable when internal controls are not effective (Lersch, 2002). Among these external controls civil liability has become the primary means to legally deal with allegations of misconduct by police including illegal searches and seizures, false arrest, excessive force, and assault and battery (Palmiotto, 2001).

Conclusions

The main temptation for police misconduct in Thailand may be the economic gain. The effect of economic incentives on police corruption in Thai society may differ from America. In Thai society, economic gain may have more influence on police since Thai police officers have a much lower salary than American police officers. Other than economic gain, police subcultures have played a critical role in police misconduct in both American and Thai societies. In some extent, police subcultures motivate or support certain forms of police misconduct. Thai police subcultures have traditionally originated from patron and hierarchical systems that have inherently existed in Thailand for a long time.

Moreover, the motivation of greater social good that drives police officers to engage in certain types of police misbehavior for the purpose of public safety, known as “noble cause corruption.” This motivation of police misconduct may be difficult to remove in Thailand or even in America since it is widely accepted and justified by society. However, this form of police corruption is not morally justified in the ethical perspective. Although noble cause misconduct is committed based on the good or moral desired end, it cannot be justified due to the unethical means used to achieve the desired end.

Police training may be another factor affecting police misconduct in Thailand. The majority (90%) of the Thai police population which is about 300,000 is noncommissioned police officers who have a rank from Police Constable to Police Senior Sergeant Major. Most

of these police officers have only high school of education and have been trained only one year before getting into the field. When police officers first get into the field with little experience and without proper training, they are vulnerable to be possessed by police subcultures that lead to certain police misbehaviors. In fact, there is only one training facility in Thailand which is the Police Cadet Academy that effectively and formally provides higher police education and training. This becomes a problem since it is almost impossible to train all police officers with only one available training facility. The Royal Thai Police Department has been recently aware of this problem; therefore, it is required that new police recruits at all ranks from 2010 must have a bachelor's degree of education. This change is expected to improve all police problems including police ineffectiveness and police misconduct.

For Thai commissioned police officers who need to be trained at the Police Cadet Academy, there is only one course on police ethics available for them in both the eight-month training and four-year curriculum. Obviously, the course of ethics has not been emphasized as much as the courses of professional skills such as investigation, interrogation, and other social sciences. Since commissioned police officers who have the responsibility as a leader of a police unit have not been ethically trained well enough, they may not be able to control their subordinates and even themselves to act ethically and make moral decisions. Therefore, any police training facilities should focus more on ethics and morality.

In conclusion, since there are several external factors that contribute to police misconduct, many measures have been created to prevent or reduce the likelihood of police misbehavior by controlling the temptation of these factors. In addition to external factors, internal factors of each individual officer are also play a major role in causing police corruption. Therefore, education and training focusing on ethics for individual police officers are indispensable to control police misconduct. This strategy would help police officers to be able to think individually and make a judgment and decision based on the moral principles. Finally, police misconduct has been found in all (civilized or less civilized) societies; but the difference may be that in the more civilized societies police corruption may be less serious than the less civilized.

References

- Barker, T. (2002). Ethical police behavior. In K. M. Lersch (Ed), *Policing and misconduct*. Upper Saddle, NJ: Prentice Hall.

- Barker, T., & Roebuck, J. (1973). *An empirical typology of police corruption*. Springfield, IL: Charles C. Thomas.
- Barker, T. & Wells, R. O. (1982). *Police administrators' attitudes toward definition and control of police deviance*. Springfield, IL: Charles C. Thomas.
- Blair, J. P. (2005) What do we know about interrogation in the United States? *Journal of Police and Criminal Psychology*, 20(2), 44-57.
- Chappell, A. T., & Piquero, A. R. (2004). Applying social learning theory to police misconduct. *Deviant Behavior*, 25(1), 89-108.
- Criminal Justice Commission. (1999). *Ethics surveys of first constables: Summary of findings 1995-1999*. Criminal Justice Commission. Brisbane.
- Culhane, S. E., Hosch, H. M., & Heck, C. (2008). Interrogation technique endorsement by current law enforcement, future law enforcement, and laypersons. *Police Quarterly*, 11(3), 366-386.
- Goldstein, H. (1977). *Policing a free society*. Cambridge, MA: Ballinger.
- Harrison, B. (1999). Noble cause corruption and the police ethic. *FBI Law Enforcement Bulletin*, 68(8), 1-7.
- Heffernan, W. C. (1982). Two approaches to police ethics. *Criminal Justice Review*, 7(1), 28-35.
- Heffernan, W. C., & Stroup, T. (1985). *Police ethics: Hard choices in law enforcement*. New York: John Jay College of Criminal Justice.
- Henriquez, M. A. (1999). IACP national database project on police use of force. In C. D. Maxwell et al., eds., *Use of Force by Police: Overview of National and Local Data*. Research report jointly published with the Bureau of Justice Statistics. Washington, DC: National Institute of Justice.
- Ivkovic, S. K. (2005). Police (mis)behavior: A cross-cultural study of corruption seriousness. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 28(3), 546-566.
- Leo, R. A. (2008). *Police interrogation and American justice*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Lersch, K. M. (1999). Police misconduct and minority citizens: Exploring key issues. *The Justice Professional*, 12, 65-82.
- Lersch, K. M. (2002). *Policing and misconduct*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Martin, C. (1994). *Illinois municipal officers' perceptions of police ethics*. Chicago, IL: Illinois Criminal Justice Information Authority.

Miranda v. Arizona (1966), 384 US 436, 86nSCt 1602, 16 LEd2d 694.

Moston, S., & Fisher, M. (2007). Perceptions of coercion in the questioning of criminal suspects. *Journal of Investigative Psychology & Offender Profiling*, 4(2), 85-95.

Palmiotto, M. J. (2001). *Police misconduct: A reader for the 21st Century*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Perez, D. W., & Moore, J. A. (2002). *Police ethics: A matter of character*. Incline Village, NV: Copperhouse Publishing.

Rebovich, D. J., & Layne, J. (2000). *The national public survey on white collar crime*. Morgantown, WV: National White Collar Crime Center.

Ross, D. L. (2003). Book review essay: Readings on police misconduct and police ethics. *Criminal Justice Review*, 8(2), 382-395.

Skolnick, J. H., & Leo, R. A. (1992). The ethics of deceptive interrogation. *Criminal Justice Ethics*, 11(1), 3-10.

Souryal, S. (2007). *Ethics in criminal justice: In search of the truth*, 4th Ed. Newark, NJ: Matthew Bender & Company.

Souryal, S. S., & Potts, D. W. (1993). "What am I supposed to fall back on?" Cultural literacy in criminal justice ethics. *Journal of Criminal Justice Education*, 4(1), 16-41.

Walker, S., & Wright, B. (1995). *Citizen review of the police 1994: A national survey*. Washington, DC: Police Executive Research Forum Publication.

Wolfgang, M. E., Figlio, R. M., Tracy, P. E., & Singer, S. I. (1985). *The national survey of crime severity*. Washington, DC: US Government Printing Office.

Zalman, M., & Smith, B. W. (2007). The attitudes of police executives toward Miranda and interrogation policies. *Journal of Criminal Law & Criminology*, 97(3), 873-942.

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการ ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

สมชาย รัตนชูศรี¹

วันได้รับบทความ: 27 ตุลาคม 2562 วันแก้ไข: 7 พฤศจิกายน 2562 วันยอมรับเผยแพร่: 12 พฤศจิกายน 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 จำนวนทั้งสิ้น 367 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) ปัจจัยส่วนบุคคลมีเพียงอายุที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยทางสถิติกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ส่วนปัจจัยด้านเพศ วุฒิการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หน่วยเก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

¹ นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจและกระบวนการยุติธรรม วิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

The Work Efficiency of the Officers of the Recovery and Destruction of Explosives Unit in the Border Patrol Police Sub-Division 43

Somchai Rattanachusri¹

Received: October 27, 2019 Revised: November 7, 2019 Accepted: November 12, 2019

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the work efficiency of the officers of the recovery and disposal of explosives unit in the Border Patrol Police Sub-Division 43, and 2) to study the relationship between the environmental factors and the operational efficiency of the officers of the recovery and disposal of explosives in the Border Patrol Police Sub-Division 43. The samples used in this study were 367 officers of the recovery and disposal of explosives in the Border Patrol Police Sub-Division 43. Data were collected by employing questionnaires. The collected data were analyzed according to the objectives using descriptive statistics including frequency, percentage, means, and standard deviation and inferential statistics including t-test, one - way analysis of variance. The results of the research show that 1) the work efficiency of the officers of the collection and disposal of explosives in the Border Patrol Police Sub-Division 43 was overall at the highest level, and 2) only age was found to be significantly related to the work efficiency, meanwhile the other personal factors such as gender, educational background, and duration of work were not significantly related to the efficiency of work.

Keywords: Work efficiency, The recovery and destruction of explosives unit, The Border Patrol Police Sub-Division 43

¹ Graduate student in Master of Public Administration (Police Management and Criminal Justice)
Management for Development College of Thaksin University (Corresponding author)

บทนำ (Introduction)

การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ที่มีความสลับซับซ้อนอย่างมากในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีหน้าที่หลักในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และสังคมที่ได้รับผลกระทบภายใต้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และความหวังของประชาชนอย่างสูง ตามกระแสการพัฒนาที่มุ่งการให้บริการโดยให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเข้าไปมีบทบาทหลายประการ นอกจากการดูแลชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน สืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจยังต้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวก จัดการกับความขัดแย้งในสังคม และบทบาทอีกหลายประการที่สังคมเรียกร้องจนเสมือนว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องทำทุกอย่างเพื่อทุกคนในสังคม (All Things to All People) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความตระหนักถึงความคาดหวังที่สังคมมีต่อตำรวจ จึงพยายามทำหน้าที่ข้างต้นให้ประสบความสำเร็จ โดยที่ผ่านมาได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (พ.ศ. 2555 - 2564) การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ถือเป็นภารกิจหลักที่สำคัญของตำรวจ รวมตลอดจนถึงการใช้มาตรการต่าง ๆ ระวังเหตุการณ์การกระทำความผิด การจับกุมควบคุมอาชญากรเพื่อป้องกันอาชญากรรมย้อนกลับมากระทำความผิดอีก และการลงโทษอาชญากรเพื่อทำให้เกิดความเช็ดหลาบ ทั้งยังเป็นเครื่องเตือนใจแก่ผู้ที่จะประกอบอาชญากรรมอีกประการหนึ่งด้วย โดยอาจจะเป็นการป้องกันและระงับเหตุในการเกิดอาชญากรรม และ/หรือเป็นการสืบสวนปราบปราม ติดตาม จับกุมภายหลังจากการเกิดเหตุแล้ว การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมด้วยการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน อาวุธที่ใช้ทำลายล้างหรือประหัตประหารกันมีอยู่หลายประเภท แต่ประเภทที่ นิยมใช้กันมากทั้งในการก่อการร้ายระดับสากลหรือการก่อการร้ายระดับธรรมดา คือ “วัตถุระเบิด” ซึ่งการวางระเบิดหรือ การขู่วางระเบิด ก็จะทำให้เกิดความวุ่นวายในสังคม ย่อมส่งผลกระทบต่อความสงบสุข ของประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สภาพเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว ความเชื่อมั่นต่อการลงทุนของนัก ลงทุนต่างชาติ และผลกระทบอื่น ๆ อีกมากมาย เพราะฉะนั้นนโยบายของรัฐบาลจึงให้ความสำคัญเรื่อง “การเก็บกู้วัตถุระเบิด” อย่างมาก เพื่อให้การรักษาความปลอดภัยและการตรวจค้นอาวุธหรือวัตถุอันตรายเป็นไปด้วยความสงบและ เรียบร้อย เจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 จำเป็นต้องมีความรู้ ความ เข้าใจ และรู้จักบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของตนเองอย่างมาก หากสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานไม่ดีจะก่อให้เกิด ความเบื่อหน่าย ท้อแท้ และหมดแรงในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีผลต่อความล้มเหลวในการปฏิบัติงานและความปลอดภัยของ ผู้โดยสาร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ณ ท่าอากาศยานดอนเมือง ซึ่ง สามารถนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกอง กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุการณ์อันตราย

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Reviews)

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่กล่าวถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จะกล่าวถึง ผลการปฏิบัติงาน (Performance) ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Efficiency) คือ เมื่อมีผลการปฏิบัติงานดี ก็ถือว่ามีประสิทธิภาพในการทำงานสูง ถ้าผลการปฏิบัติงานไม่ดี ก็ถือว่าประสิทธิภาพในการทำงานต่ำ ซึ่งประสิทธิภาพต้องคำนึงถึง การใช้ทรัพยากรให้เกิดการประหยัดหรือสิ้นเปลืองน้อยที่สุด (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2550) สำหรับประสิทธิภาพในการทำงานในเชิงเศรษฐศาสตร์นั้น หมายถึง การผลิตที่ประหยัดเวลาที่สุดในขณะที่ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในเชิงสังคมศาสตร์ หรือประสิทธิภาพในการทำงานของแต่ละบุคคลนั้น จะพิจารณาถึงความพยายาม ความพร้อม ความสามารถ ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับผลที่ได้ คือ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ หรือการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น ประสิทธิภาพในความหมายของผู้วิจัย หมายถึง การที่พนักงานปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานให้เกิดผลรวดเร็ว ทันเวลาและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า รวมถึงสมรรถนะที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรได้ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

สมยศ นาวิการ (2554) ได้กล่าวถึงแนวความคิดของ โทมัส เจ ปีเตอร์ ซึ่งเสนอปัจจัย 7 ประการ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กร คือ

1. กลยุทธ์ (Strategy) เกี่ยวกับการกำหนดภารกิจ การพิจารณาถึงจุดอ่อน จุดแข็ง ภายในองค์กร โอกาส และอุปสรรค

2. โครงสร้าง (Structure) ขององค์กรที่เหมาะสมจะช่วยให้การปฏิบัติงาน

3. ระบบ (System) ขององค์กรที่จะบรรลุเป้าหมาย

4. แบบ (Styles) ของการบริหารของผู้บริหาร เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

5. บุคลากร (Staff) ผู้ร่วมองค์กร

6. ความสามารถ (Skill)

7. ค่านิยมร่วม (Shared Value) ของคนในองค์กร

สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ทั้งที่มีชีวิต ไม่มีชีวิต มองเห็นได้หรือไม่สามารถมองเห็นได้ที่อยู่รอบตัวผู้ปฏิบัติงานในขณะที่ปฏิบัติงานนั้น มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน เมื่อสภาพแวดล้อมมีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานให้เปลี่ยนแปลงไป หากเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ผู้ปฏิบัติงานก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน กล่าวคือ มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการปฏิบัติงาน แต่หากเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดี ผู้ปฏิบัติงานอาจเกิดทัศนคติ ในการต่อต้านงาน และส่งผลให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานลดลง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัญาพร ฐิตินพงศ์ (2558) การค้นคว้า เรื่อง แรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในบริษัท ก่อสร้าง : กรณีศึกษา บริษัท อินเตอร์เอ็กซ์เพิร์ท คอนสตรัคชั่น จำกัดความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับประสิทธิภาพงานด้านคุณภาพงานของบุคลากร บริษัท อินเตอร์ เอ็กซ์เพิร์ท คอนสตรัคชั่น จำกัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สามารถอธิบายความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านคุณภาพได้ร้อยละ 64

นิมนวน ทองแสน (2557) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน กลุ่มธุรกิจผลิตเครื่องสำอางในเขตจังหวัดปทุมธานี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของความคาดหวังในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยอันประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านค่าจ้างและสวัสดิการ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และด้านความมั่นคงในงาน และพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยจำแนกเป็นด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านส่วนบุคคล ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และด้านผลปฏิบัติงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 นอกจากนี้ยังพบว่า องค์ประกอบความคาดหวังของพนักงานกลุ่มธุรกิจผลิตเครื่องสำอางในเขตจังหวัดปทุมธานีทุกด้านมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานโดยรวมเป็นไปในทิศทางเดียวกันซึ่งมีระดับความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

อุทัย เสริมศรี (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยความจำเป็นพื้นฐาน ศึกษากรณี อำเภอลำปาง พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน คือ ตัวแปรด้านเพศ ระยะเวลาการเป็นกรรมการหมู่บ้าน การฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคณะกรรมการหมู่บ้าน การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ทางราชการ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ อายุ รายได้ ตำแหน่งคณะกรรมการหมู่บ้าน การศึกษา และสถานภาพการสมรส

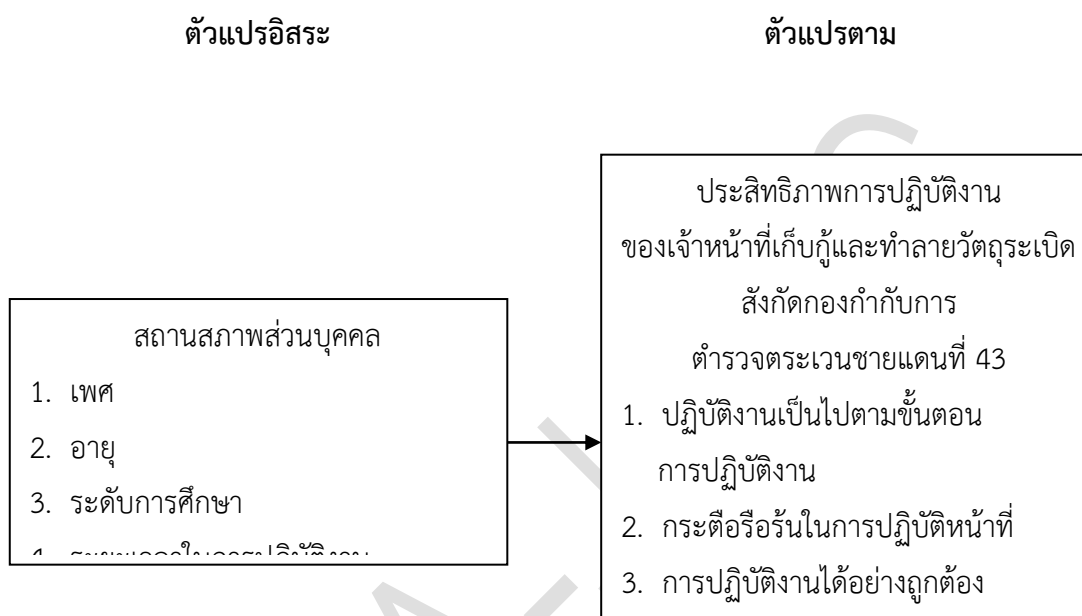
จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 นั้น สรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนใหญ่ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน คือ การได้รับค่าตอบแทนที่ดี มีความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา ล้วนส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานออกมาดีทั้งสิ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ด้านสภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงาน ได้แก่ เทคโนโลยี การฝึกอบรม และการสัมมนา เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา และคำติชมของ ผู้โดยสาร

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ การปฏิบัติงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน กระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ และการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องไม่ผิดพลาด

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ เจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกอง กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 จำนวนทั้งสิ้น 367 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน ในระดับความเชื่อมั่น 95% ระดับความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 191 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยเรียบเรียงและปรับปรุงภาษาให้ชัดเจนและถูกต้อง
3. ตรวจสอบและแก้ไขแบบสอบถาม โดยตรวจสอบว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีคำถามครอบคลุมตัวแปรต่าง ๆ เป็นไปตามกรอบแนวคิดหรือไม่
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้รับการแก้ไขแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างและภาษา เพื่อให้มีความสมบูรณ์ที่จะสามารถวัดผลการศึกษาได้ตรงกับวัตถุประสงค์
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ตรวจสอบ ความถูกต้องเที่ยงตรงในเชิงเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้หรือไม่ จำนวน 3 ท่าน
6. นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในคำถามและความสอดคล้องของเนื้อหาคำตอบ และหาค่าความ เชื่อมั่น โดยได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 จึงถือว่าแบบสอบถามมีความสมบูรณ์
7. ผู้ศึกษาจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และนำมารวบรวมเป็นข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ผลการวิจัย (Results)

1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้ และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา หัวหน้างาน (4.75) รองลงมา คือ มีความรู้ตามระเบียบปฏิบัติหรือมาตรฐานของงานในหน้าที่ที่กำลังทำอยู่ (4.71) ข้อต่อมา คือ ได้รับความช่วยเหลือเกื้อกูลจากเพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา หัวหน้างาน เสมอในเวลาที่มีปัญหา (4.70) มีคู่มือปฏิบัติงานและมีคำสั่งการปฏิบัติงาน สามารถทำงานได้อย่างสะดวกและง่ายขึ้น (4.69) มีการฝึกอบรม สัมมนาก่อนที่จะได้ลงมือปฏิบัติงานจริง (4.64) มีการจัดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและเครื่องมือในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างเพียงพอ (4.59) อุปกรณ์เครื่องใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ส่วนที่รับผิดชอบมีคุณภาพ เพียงพอต่อการทำงาน(4.56) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงานมีความทันสมัยและปลอดภัย (4.54) และสุดท้าย ค่าตอบแทนหรือเงินเดือนที่ได้รับเหมาะสมกับความรู้และความสามารถ (4.50) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิดสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีดังนี้

- ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิดสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 จำแนกตามเพศ โดยรวม พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .06 ซึ่งมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่า .05 แสดงว่าเพศต่างกันมีประสิทธิภาพในการทำงานที่ไม่แตกต่างกัน

- ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิดสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 จำแนกตามอายุ โดยรวม พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .02 ซึ่งมีค่านัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่า .05 แสดงว่า ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด จำแนกตามอายุแล้ว แตกต่างกัน

- ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิดสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 จำแนกตามการศึกษา โดยรวม พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .08 ซึ่งมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่า .05 แสดงว่า ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด จำแนกตามการศึกษาไม่แตกต่าง

- ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิดสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน โดยรวม พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .08 ซึ่งมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่า .05 แสดงว่า ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานแล้วไม่แตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย (Discussion)

จากผลการวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิดสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นที่เป็นผลของวิจัย ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการทำงานในองค์กรมีทักษะเฉพาะด้านในงานที่ปฏิบัติหน่วยงานมีความสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที ซึ่งสอดคล้องกับศุกลวัฒน์ นิธิกุลธนาโรจน์ (2552) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท อินเทล เเลนส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ผลการศึกษา พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านความรู้และเข้าใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากพนักงานได้รับการฝึกอบรมก่อนที่จะได้ลงมือปฏิบัติงานจริง ทำให้มีความรู้และความเข้าใจเป็นอย่างดีในงานที่ปฏิบัติอยู่ เกิดความเข้าใจและเห็นความสำคัญของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ แต่บางครั้งเมื่อเจอปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงาน พนักงานจะไม่สามารถรับผิดชอบงานโดยเบ็ดเสร็จ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จด้วยตัวเอง เพราะขาดความรู้ความเข้าใจ จึงต้องให้ผู้เชี่ยวชาญที่เข้าใจวิธีปฏิบัติงานเข้ามาช่วย

2. การนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานจนเกิดความชำนาญ มีการใช้เทคนิคในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานมีการปรับเปลี่ยนวิธีในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หน่วยงานมีการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว ทันเวลา ตรงตามเป้าหมายของงานหน่วยงาน มีการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ละเอียด

รอบคอบ มีความประณีตมีผลงานที่เกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุด หน่วยงานมีการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ละเอียดยรอบคอบ ซึ่งสอดคล้องกับ สมพิศ สุขแสน (2556) กล่าวไว้ว่า “การทำงาน ที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีความถูกต้อง แม่นยำ มีความผิดพลาดในงานน้อย” ทั้งนี้การได้ลงมือปฏิบัติบ่อย ๆ การเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานสูง การตั้งเป้าหมายในการทำงานล่วงหน้าทุกครั้งอย่างชัดเจน และการมีใจจดจ่อต่องานที่ทำ มีสมาธิ ไม่วอกแวกทำงานจะทำงานผิดพลาดน้อยและยังสอดคล้องกับ ศุกลวัฒน์ นิธิกุลธนาโรจน์ (2552) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อินเดิลอร์ เลนส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ผลการวิจัย พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากพนักงานมีความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ และบริษัทมีมาตรฐานกำหนดการทำงานที่ชัดเจน ทำให้พนักงานปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาเป็นรายชื่อ อุปกรณ์เครื่องใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการปฏิบัติงานส่วนที่รับผิดชอบมีคุณภาพเพียงพอต่อการทำงาน มีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงาน มีความทันสมัยและปลอดภัย สอดคล้องกับ อรสุตา ดุสิตรัตนกุล (2557) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ศึกษาเฉพาะกรณีของบุคลากรส่วนกลาง ถึงเห็นด้วยว่าความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือในการทำงานมีความเหมาะสมที่สุดในการมีส่วนช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ดังนั้นองค์กรควรรักษามาตรฐานความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือในการทำงานไว้และหมั่น สอบถามบุคลากรถึงความต้องการและความสะดวกในการใช้อุปกรณ์เพื่อส่งเสริมให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

4. การฝึกอบรม สัมมนาก่อนที่จะได้ลงมือปฏิบัติงานจริง มีความรู้ตามระเบียบปฏิบัติหรือมาตรฐานของงานในหน้าที่ที่กำลังทำอยู่ โดยการจัดอบรม หรือการให้ความรู้เกี่ยวกับเหตุผล ตรรกะ และความคิดรวบยอดของระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร มีส่วนทำให้สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนความรู้ ช่วยทำให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดความชาญฉลาดในการทำงาน ช่วยเพิ่มประสบการณ์ทัศนคติที่ดีต่อการนำระบบมาใช้ ลดความกลัวของพนักงานที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงระบบการสูญเสียอำนาจจากการลดกำลังคน ทั้งยังเป็นการส่งเสริมการเชื่อมโยงการทำงานแผนกต่าง ๆ ภายในองค์กร และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของจรรยาพร สุรัตน์ชัยการ (2550) ว่าหากพนักงานมีความเข้าใจวิธีปฏิบัติงาน และการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในการทำงานได้อย่างถูกต้อง และพนักงานจะสามารถตอบคำถามและเสนอความคิดเห็นแก่หัวหน้างานได้เป็นอย่างดีเมื่อเกิดปัญหา

5. การจัดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและเครื่องมือในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างเพียงพอ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อัครเดช ไม้จันทร์ (2560) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลาด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นมากที่สุด บริษัทได้มีการจัดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และเครื่องมือในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างเพียงพอ มีเจ้าหน้าที่ดูแลด้านความปลอดภัยประจำบริษัทโดยตรง

ฝ่ายบริหารของบริษัทได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสืบสวนสอบสวน การออกมาตรการเพื่อป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุเกิดขึ้น

6. ความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชา หัวหน้างาน ได้รับความช่วยเหลือเกื้อกูลจากเพื่อนร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชา หัวหน้างาน เสมอในเวลาที่มีปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกร กรวัชรเจริญ (2555) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของพนักงานบริษัท ควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน) พบว่า พนักงานเห็นด้วยว่าการแสดงความคิดเห็นสามารถบอกปัญหาและแนวทางแก้ไขโดยปราศจากความกลัว สมาชิกในทีมได้มีการปรึกษาหารือเพื่อรวบรวมข้อมูลของปัญหา แล้วนำไปแก้ไขปัญหาตามขั้นตอนร่วมกัน บริษัทสามารถมุ่งเน้นให้พนักงานมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นในบริษัท ค่าตอบแทนหรือเงินเดือนที่ได้รับเหมาะสมกับความรู้และความสามารถ สอดคล้องกับผลการศึกษาของคมกริช เสาวจิตร (2556) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 (ภาคกลาง) จังหวัดพะนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน คือ ด้านผลตอบแทนและสวัสดิการ พนักงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานการไฟฟ้า มีค่าตอบแทนและสวัสดิการสูง ทำให้พนักงานมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน ทำให้พนักงานเกิดความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ต่อหมู่คณะและองค์กร ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

7. ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ สมชาย เรืองวงศ์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ฮิตาชิคอมเพรสเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่ผลการศึกษา พบว่า พนักงานที่มีเพศ สถานภาพสมรส การศึกษา และอายุงาน ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน มีเพียงอายุที่มีผลให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกัน โดยอายุมากจะมีระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากกว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีอายุน้อย ทั้งนี้อาจจะด้วยประสบการณ์การทำงานที่มีมากกว่าทำให้ผลการปฏิบัติงานมากตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

การศึกษาวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิดสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1.1 ก่อนการปฏิบัติงานหรือในการปฏิบัติงานทุกครั้ง เชื้อพึงผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ทุกครั้ง เนื่องจากการปฏิบัติงาน หมายถึง ชีวิตของประชาชนและตนเอง จึงต้องมีความละเอียดรอบคอบ

1.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ควรจะเป็นอุปกรณ์ที่ใหม่และพร้อมใช้งาน ไม่ชำรุดเนื่องจากงานเก็บกู้ระเบิดเป็นงานที่สำคัญ อุปกรณ์ใหม่ ๆ จึงจำเป็นต่อการใช้งาน

1.3 การปฏิบัติงานควรปฏิบัติงานเป็นทีม ฟังเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาเองก็ต้องฟังผู้ปฏิบัติงานเช่นกัน เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานจะใกล้ชิดกับงานมากกว่าผู้บังคับบัญชา

1.4 ต้องปฏิบัติงานไปอย่างเคร่งครัดและตามระเบียบขั้นตอนมากที่สุด

1.5 หมั่นฝึกฝน ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อความสำเร็จของงาน และความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่คล้ายเคียงกัน เพื่อสามารถเปรียบเทียบประสิทธิภาพขององค์กรอื่น ๆ เพื่อที่จะได้ทราบว่าแตกต่างกันอย่างไรเพื่อนำไปสู่แนวทางการแก้ไขและปฏิบัติ

2.2 ควรนำกรอบแนวความคิดในด้านอื่น ๆ มาเพื่อศึกษา หรืออาจจะเปลี่ยนตัวแปรในการศึกษาเพื่อศึกษาวิจัยในด้านอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- คมกริช เสาวจิตร. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 (ภาคกลาง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จินตนา บุญบงการ. (2552). การจัดการเชิงกลยุทธ์ = Strategic Management. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณรงค์ เอี่ยมสม. (2546). การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยจูงใจในการทำงานของช่างอากาศยานกองบินตำรวจกับช่างอากาศยาน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นคร บางนิ่มน้อย. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานพนักงานการเดินรถการรถไฟแห่งประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณี นายสถานีรถไฟในสังกัดกองจัดการเดินรถเขต 2. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิมนวน ทองแสง. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน กลุ่มธุรกิจผลิตเครื่องสำอางในเขตจังหวัดปทุมธานี. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปัญญาพร ฐิติพงศ์. (2558). แรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในบริษัท ก่อสร้างกรณีศึกษา บริษัท อินเตอร์เอ็กซ์เพิร์ท คอนสตรัคชั่น จำกัด. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2545). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

- ศุกลวัฒน์ นิธิกุลธนาโรจน์. (2552). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อินเดโวลอร์ เลนส์ (ไทยแลนด์) จำกัด*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สมชาย เรืองวงษ์. 2552. *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อิตาลี คอมเพรสเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สมพิศ สุขแสน. (2556). *เทคนิคการทำงานให้มีประสิทธิภาพ*. สืบค้นจาก <https://bongkotsakorn.wordpress.com/2013/06/06/เทคนิคการทำงานให้ประสบความสำเร็จ>.
- สมยศ นาวิการ. (2549). *การบริหารและพฤติกรรมองค์การ* พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991.
- อุทัย เสริมศรี. (2553) การศึกษาวิจัย เรื่อง *แบบพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนไทย-ลาว ตำบลช่องเม็ก อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ราชอาณาจักรไทย และบ้านบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*.
- อรสุดา ดุสิตรัตนกุล. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ศึกษาเฉพาะกรณีของบุคลากรส่วนกลาง*. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การตรวจหาการคงอยู่ของลายนิ้วมือแฝงบนกระดาดในแต่ละช่วงเวลา ด้วยวิธีใช้สารเคมีนินไฮดริน

สุดารัตน์ อินหมี่¹ และณิชา วงศ์ส่องจำ²

วันได้รับบทความ: 29 กรกฎาคม 2562 วันแก้ไข: 27 สิงหาคม 2562 วันยอมรับเผยแพร่: 9 กันยายน 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรากฏขึ้นของลายนิ้วมือแฝงและเปรียบเทียบคุณภาพของลายนิ้วมือแฝงบนกระดาดต่างๆ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการคงอยู่ของลายนิ้วมือแฝงที่เกิดขึ้นบนกระดาดชนิดต่างๆ ในช่วงเวลาต่างๆ ด้วยวิธีนินไฮดริน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Two-way (ANOVA) ผลจากการศึกษารอยลายนิ้วมือแฝงบนกระดาดชนิดต่างๆ โดยการอ่านจุดดำหนิพิเศษที่ระยะเวลาเท่ากันพบว่า รอยลายนิ้วมือมีความคมชัดในระดับสูงไประดับต่ำเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ของใส่จดหมายสีขาว กระดาดถ่ายเอกสารสีขาว ใบเสร็จร้านสะดวกซื้อ สลากกินแบ่งรัฐบาล และกระดาดหนังสือพิมพ์ และพบว่า ถึงระยะเวลาจะต่างกันแต่จะไม่มีความสัมพันธ์กับการปรากฏขึ้นของรอยลายนิ้วมือแฝงที่ตรวจเก็บแต่จะมีความสัมพันธ์กับประเภทของกระดาดที่ใช้ตรวจหารอยลายนิ้วมือแฝงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: นินไฮดริน ลายนิ้วมือ จุดลักษณะสำคัญพิเศษ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขานิติวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

² อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Detection of Latent Fingerprints on Various Types of Paper at Different Time Periods Using the Ninhydrin Method

Sudarat Inmee¹ & Nich Wongsongja²

Received: July 29, 2019 Revised: August 27, 2019 Accepted: September 9, 2019

Abstract

The objective of this study were to detect fingerprints' traces and to compare the quality of latent fingerprints on various types of paper in order to examine the relationship of the persistence of latent fingerprints appearing on various types of paper at various times when using the Ninhydrin method. The results show the quality of latent fingerprints using the sharpness of the minutiae from the highest quality to the lowest quality as followed: 1) white envelope, 2) white copy paper, 3) convenience store receipt, 4) government Lottery and 5) newspaper. It also found that duration of time was not significantly related to the appearance and persistence of latent fingerprints when using the Ninhydrin method. Meanwhile, duration of time was found to be significantly related to the type of paper at the statistical significance level of .05.

Keywords: Ninhydrin, Fingerprints, Special characteristics

¹ Graduate student in Master of Science (Forensic Science) Faculty of Science and Technology, Suansunandha Rajabhat University (Corresponding author)

² Lecturer at Faculty of Science and Technology, Suansunandha Rajabhat University

บทนำ (Introduction)

ปัญหาอาชญากรรมในปัจจุบันนั้นเริ่มมีเพิ่มมากขึ้นแบบทวีคูณและมีความรุนแรงมากขึ้น ในการคลี่คลายคดีในแต่ละคดีนั้นจะต้องอาศัยพยานหลักฐานต่างๆ ในสถานที่เกิดจะต้องมีการเก็บรวบรวมวัตถุพยานต่างๆ เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์กับผู้กระทำผิดและนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมายต่อไป และในการเก็บวัตถุพยานจะมีการใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ที่น่าเชื่อถือได้เข้าช่วยในงานพิสูจน์หลักฐานและเป็นที่ยอมรับในกระบวนการยุติธรรมอีกด้วย เช่น การใช้ลายนิ้วมือแฝงที่สามารถพบได้บนวัตถุพยานในหลายๆ ชนิดลายนิ้วมือแฝงนั้นเป็นวัตถุพยานที่สามารถคงอยู่ได้นาน ด้วยโอกาสที่ลายนิ้วมือของคนเราจะมาเหมือนกัน มีโอกาสน้อยมากหรือแทบจะไม่มีโอกาสเลย ดังนั้นการตรวจหาลายนิ้วมือแฝงจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อคดีต่างๆ แต่ในการเก็บลายนิ้วมือแฝงบนพื้นผิวที่ลักษณะต่างกันจะมีความยุ่งยากแตกต่างกันออกไป เช่น ลายนิ้วมือแฝงบนวัตถุพยานประเภทเอกสารหรือวัตถุพยานที่เป็นกระดาษไม่ว่าจะเป็นคดียื้อโกงหรือคดีอื่นๆ เนื่องจากมนุษย์บนโลกนี้มีหลายพันล้านคนแต่ละคนต่างมีลักษณะของลายเส้นนิ้วมือในแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งหลักฐานสำคัญที่พบมากที่สุดที่เกิดเหตุ คือ รอยลายนิ้วมือ (Fingerprint) ที่สามารถนำมาตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลเพื่อยืนยันตัวผู้กระทำผิดได้ ดังนั้น วัตถุธรรมดังกล่าวจึงเหมาะสมและเป็นประโยชน์กับงานด้านนี้อย่างมากเพื่อใช้ในการหารอยลายนิ้วมือแฝงที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า และทำให้ภาพรอยลายนิ้วมือปรากฏได้ชัดเจนมากขึ้น

การตรวจเก็บลายนิ้วมือแฝงมีด้วยกันหลายวิธี นิไฮดริน (Ninhydrin) เป็นสารเคมีที่ทำปฏิกิริยากับกรดอะมิโน ให้ผลเป็นสารประกอบสีม่วงที่เรียกว่า “Ruhemann’s purple” และสามารถใช้ตรวจหาลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษได้ โดยเฉพาะการกระทำความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงต่างที่มีเรื่องของเอกสารต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องอยู่เสมอ

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารอยลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษชนิดต่าง ๆ ด้วยวิธีนิไฮดริน โดยศึกษาระยะเวลาคงอยู่ของลายนิ้วมือแฝงในสถานที่เกิดเหตุ เพื่อดูประสิทธิภาพของนิไฮดรินในวัตถุมีรูพรุนประเภทกระดาษ ในการศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตรวจพิสูจน์เปรียบเทียบรอยลายนิ้วมือเพื่อหาตัวผู้กระทำความผิด และทำให้มีพยานหลักฐานเพียงพอต่อการดำเนินคดีตามกฎหมาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการปรากฏขึ้นของลายนิ้วมือแฝงและเปรียบเทียบคุณภาพของลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษต่าง ๆ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการคงอยู่ของลายนิ้วมือแฝงที่เกิดขึ้นบนกระดาษชนิดต่างๆ ในช่วงเวลาต่าง ๆ ด้วยวิธีนิไฮดริน

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Reviews)

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง การตรวจหาการคงอยู่ของลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษในแต่ละช่วงเวลาด้วยวิธี นินไฮดริน คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ผลงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับลายนิ้วมือและการตรวจหาลายนิ้วมือ มาเป็น แนวทางในการศึกษาเพื่อการค้นคว้าได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเกิดลายนิ้วมือ

ลายนิ้วมือ คือ ลายนิ้วมือคือส่วนที่เป็นสันนูนขึ้นมา ตรงบริเวณผิวหนังนอกสุดของมือและ เท้าของคนและสัตว์บางชนิด สันที่นูนขึ้นจะเชื่อมกันเป็นแนว มองเห็นเป็นลายเส้น ซึ่งจะมีรูปแบบและขนาด แตกต่างกันไป

ประเภทของลายนิ้วมือ

- 1) ก้นหอยธรรมดา (Plain whorl)
- 2) มัดหวายปัดขวา (Right slant loop หรือ radial loop)
- 3) มัดหวายปัดซ้าย (Left slant loop หรือ ulnar loop)
- 4) มัดหวายคู่ หรือมัดหวายแฝด (Double loop / twin loop)
- 5) โค้งราบ (Plain arch)
- 6) โค้งกระโจม (Tented arch)
- 7) ชับซ้อน (Accidental whorl)
- 8) ก้นหอยกระเป๋ากลาง (Central pocket loop whorl)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลายนิ้วมือในที่เกิดเหตุและการตรวจเก็บลายนิ้วมือแฝง

สถานที่เกิดเหตุ คือ สถานที่สำคัญในการสืบสวนสอบสวน เพื่อหาหลักฐานต่าง ๆ ในการ จับกุมตัวผู้กระทำความผิด

ดังนั้นการตรวจสถานที่เกิดเหตุจึงมีความสำคัญ ต่อการสืบสวนและสอบสวนคดีที่เกิดขึ้นเป็น อย่างยิ่ง เมื่อมีการร้องขอให้ไปตรวจสถานที่เกิดเหตุคดีต่าง ๆ มีขั้นตอน การตรวจสถานที่เกิดเหตุ ลายนิ้วมือใน สถานที่เกิดเหตุ ตามปกติจะปรากฏบนวัตถุที่เรียบเงา เช่น แก้ว โลหะผิวเรียบ กระดาษ แต่ถ้าหากมีที่เปื้อน ของเหลว เช่น เลือด หรือ สี ก็อาจปรากฏลายนิ้วมือในวัตถุทั่วไป ลายพิมพ์นิ้วมือเป็นหลักฐานสำคัญที่ใช้ บ่งชี้ ฆาตกรคนร้าย และเป็นหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ที่ยากที่จะ นำสืบต่อสู่คดีให้หลุดพ้นได้ ลายพิมพ์นิ้วมือแฝง ในสถานที่เกิดเหตุจึงเป็นสิ่งสำคัญที่นักสืบละเลยไม่ได้

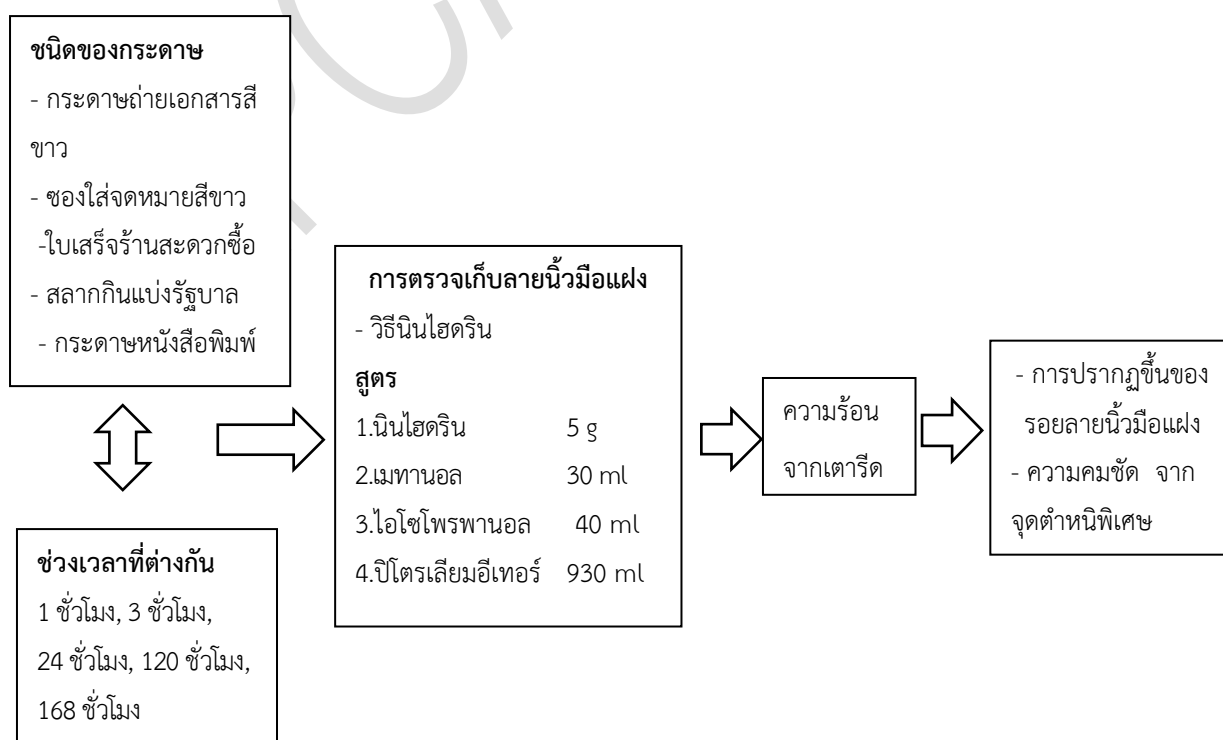
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกจิตตรา มีไชยธร (2552) ศึกษาการปรากฏขึ้นของลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษในช่วงเวลา ต่างๆด้วยนินไฮดรินและหาความสัมพันธ์ของการคงอยู่ของลายนิ้วมือบนกระดาษชนิดต่างๆ ในช่วงเวลาที่ ต่างกัน โดยเลือกใช้กระดาษทั้งสิ้น 5 ชนิด คือ กระดาษถ่ายเอกสารสีขาว ซองใส่เอกสารสีขาว ซองใส่เอกสารสี น้ำตาล กระดาษสมุด และกระดาษหนังสือพิมพ์ การวิจัยนี้ทำการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนมิถุนายน 2551 ถึง

เดือนกุมภาพันธ์ 2552 เป็นระยะเวลา 32 สัปดาห์ ผลของการวิจัยพบว่าเมื่อเวลาผ่านไป 32 สัปดาห์ ยังสามารถตรวจเก็บลายนิ้วมือแฝงที่ติดอยู่บนกระดาษถ่ายเอกสารสีขาว ของใส่เอกสารสีขาวและกระดาษสมุดได้ ส่วนของใส่เอกสารสีน้ำตาลระยะเวลาที่นานที่สุดที่สามารถตรวจเก็บลายนิ้วมือแฝงได้คือ 7 สัปดาห์ และกระดาษหนังสือพิมพ์ระยะเวลาที่นานที่สุดที่สามารถตรวจเก็บลายนิ้วมือแฝงได้คือ 5 สัปดาห์

วัลลภ เสมาทอง (2555) ตรวจรอยลายนิ้วมือแฝงในคราบเลือดบนกระดาษด้วยอย่างทั้ง 15 ตัวอย่างด้วยเทคนิค Ninhydrin ทำการทดลองโดยการทาเลือดลงบนกระดาษจากนั้นประทับนิ้วหัวแม่มือ ด้านขวาบนกระดาษ ทิ้งไว้ให้แห้งที่อุณหภูมิห้องประมาณ 10 นาที ก่อนที่จะนำไปจุ่มลงในสารละลาย Ninhydrin จากนั้นทำการถ่ายรูปรอยลายนิ้วมือที่ได้บนกระดาษทุกประเภททั้งก่อนและหลังการจุ่มด้วย สารละลาย Ninhydrin ทำการเปรียบเทียบรูปภาพความคมชัดและจำนวนจุด Minutiae ที่ตรวจได้ด้วยระบบ Automated Fingerprint Identification System (AFIS) จากผลการทดลองพบว่าสำหรับการศึกษาพบรอย ลายนิ้วมือที่ได้บนกระดาษทั้ง 15 ตัวอย่าง หลังการจุ่มด้วยสารละลาย Ninhydrin มีความคมชัดและสามารถ อ่านจุด minutiae ได้มากกว่ารอยลายนิ้วมือแฝงก่อนการใช้สารละลาย Ninhydrin นอกจากนี้จากการศึกษา พบว่าคุณภาพของรอยลายนิ้วมือจะสูญเสียไปมากขึ้นเมื่อเพิ่มขนาดของการเจือจางเลือด (1:10, 1:100 และ 1:1000 v/v) สำหรับการเจือจางเลือดด้วยอัตราส่วน 1:1000 โดยปริมาตร สามารถอ่านรอยลายนิ้วมือแฝงได้ บนกระดาษเพียง 2 ชนิดเท่านั้น จากงานวิจัยนี้พบว่าการใช้สารละลาย Ninhydrin ทำให้อ่านรอยลายนิ้วมือแฝงที่ ปรากฏบนคราบเลือดบนกระดาษสามารถทำให้เห็นได้ดีขึ้น ดังนั้นการใช้สารละลาย Ninhydrin ทำให้อ่าน รอยลายนิ้วมือแฝงที่ปรากฏบนคราบเลือดบนกระดาษสามารถทำให้เห็นได้ดีขึ้น

กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ขั้นตอนการตรวจเก็บลายนิ้วมือแฝง มีดังนี้

- 1) ปลอยทิ้งไว้ตามช่วงเวลา คือ 1 ชั่วโมง, 3 ชั่วโมง, 24 ชั่วโมง, 120 ชั่วโมง และ 168 ชั่วโมง
- 2) เมื่อได้ลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษที่มีระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ให้นำกระดาษที่ได้วางบนถาด นำรอยลายนิ้วมือแฝงที่ได้ไปจุ่มลงในสารละลายนินไฮดริน และใช้เครื่องเป่าลมร้อนเป่าเพื่อช่วยให้เกิดปฏิกิริยาได้เร็วขึ้น
- 3) จากนั้นปลอยให้แห้งในสภาพอากาศปกติ ปลอยทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง แล้วดูผลลายนิ้วมือแฝงที่เกิดขึ้นจึงนำกระดาษที่ได้ไปถ่ายรูป
- 4) นำภาพถ่ายที่ได้มาทำการตรวจหารอยลายนิ้วมือแฝงที่ได้แต่ละนิ้ว นับจำนวนจุดลักษณะสำคัญพิเศษว่ามีจำนวนเท่าไรและสามารถอ่านจุดลักษณะสำคัญพิเศษได้ครบ 10 จุดหรือไม่ โดยดูผ่านแว่นขยาย ถ้านิ้วใดสามารถอ่านได้ครบ 10 จุด ให้ทำเครื่องหมายบวก (+) บนกระดาษเหนือกรอบสี่เหลี่ยมที่ใช้ประทับลายนิ้วมือ ให้ถือว่าลายนิ้วมือนี้ตรวจเก็บได้และถ้านิ้วใดไม่สามารถอ่านได้ครบ 10 จุด ให้ทำเครื่องหมายลบ (-) บนกระดาษเหนือกรอบสี่เหลี่ยมที่ใช้ประทับลายนิ้วมือ ให้ถือว่าลายนิ้วมือนี้ตรวจเก็บไม่ได้
- 5) นำไปเข้าเครื่อง Automated Fingerprint Identification System (AFIS) เพื่อนับจุด Minutiae ที่ได้

นำจำนวนจุดลักษณะสำคัญพิเศษที่นับได้จากรอยลายนิ้วมือแฝงที่ลอกเก็บได้ในแต่ละวิธีมาคำนวณเป็นร้อยละโดยเทียบกับค่าจำนวนจุดลักษณะสำคัญพิเศษที่นับได้จากลายพิมพ์นิ้วมือของอาสาสมัคร แล้วนำค่าที่ได้มาแปรผลทางสถิติ

การวิเคราะห์ระดับคุณภาพของลายนิ้วมือแฝงอาศัยเกณฑ์การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยของจำนวน Minutiae ที่ตรวจพบจากตัวอย่างกระดาษแล้วแบ่งค่าเฉลี่ยของจำนวน Minutiae ที่ได้ออกเป็นช่วงระดับจำนวน 5 ระดับเพื่อนำมาใช้อธิบายความหมายของระดับคุณภาพของการตรวจสอบลายนิ้วมือแฝงโดยมีวิธีการดังนี้

$$\frac{\text{จำนวน minutiae ที่ตรวจพบสูงสุด} - \text{จำนวน minutiae ที่ตรวจพบต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{75 - 0}{5} = 15$$

ได้ช่วงความกว้างของแต่ละระดับคือ 15.00 ซึ่งสามารถแบ่งเกณฑ์ตามจำนวน Minutiae การแปลค่าของแต่ละระดับ ได้ดังนี้

- 64.00-79.00 จุดระดับ (A) ความคมชัดของลายนิ้วมืออยู่ในระดับสูงมาก
- 48.00-63.00 จุดระดับ (B) ความคมชัดของลายนิ้วมืออยู่ในระดับสูง
- 32.00-47.00 จุดระดับ (C) ความคมชัดของลายนิ้วมืออยู่ในระดับปานกลาง
- 16.00-31.00 จุดระดับ (D) ความคมชัดของลายนิ้วมืออยู่ในระดับต่ำ
- 00.00-15.00 จุดระดับ (E) ความคมชัดของลายนิ้วมืออยู่ในระดับต่ำมาก

โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Two-way (ANOVA)

วิธีศึกษาการปรากฏขึ้นของลายนิ้วมือแฝงและเปรียบเทียบคุณภาพของลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษต่างๆ

การตรวจหาร่องรอยลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษชนิดต่างๆ และเพื่อหาความสัมพันธ์ของนินไฮดรินที่มีผลต่อลายนิ้วมือแฝง โดยตัวอย่างกระดาษที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ พื้นผิวกระดาษตัวอย่าง จำนวน 5 ชนิด โดยตัดกระดาษสี่เหลี่ยมขนาด 5 cm. x 5 cm. จำนวน 2 กรอบ ต่อกระดาษที่ใช้ทดลองแต่ละแผ่น เพื่อกำหนดตำแหน่งที่ใช้ในการประทับลายนิ้วมือขวา ในการตรวจเก็บลายนิ้วมือแฝงตามระยะเวลาที่กำหนด ทำการตรวจเก็บลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษที่ประทับลายนิ้วมือไว้ตามระยะเวลาที่กำหนด โดยทำการทดลองทั้งหมด 3 ครั้ง ดังนี้ ตรวจเก็บลายนิ้วมือแฝงครั้งแรกภายในเวลาช่วงเวลา คือ 1 ชั่วโมง, 3 ชั่วโมง, 24 ชั่วโมง, 120 ชั่วโมง, 168 ชั่วโมง นำภาพถ่ายที่ได้มาทำการตรวจหาร่องรอยลายนิ้วมือแฝงที่ได้แต่ละนิ้ว นับจำนวนจุดลักษณะสำคัญพิเศษว่ามีจำนวนเท่าไรและสามารถอ่านจุดลักษณะสำคัญพิเศษโดยนำไปเข้าเครื่อง Automated Fingerprint Identification System (AFIS) เพื่อนับจุด Minutiae ที่ได้

ผลการวิจัย (Results)

ผลจากการศึกษาคุณภาพกระดาษรอยลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษทั้ง 5 ชนิด หลังจากการทดสอบด้วยวิธีนินไฮดรินข้างต้นซึ่งแบ่งออกเป็นช่วงระดับจำนวน 5 ระดับเพื่อนำมาใช้อธิบายความหมายของระดับคุณภาพของการตรวจสอบลายนิ้วมือแฝง ตามจำนวน Minutiae การแปลค่าของแต่ละระดับ ดังนี้

61.00-75.00 จุดระดับ (A) ความคมชัดของลายนิ้วมืออยู่ในระดับสูงมาก

46.00-60.00 จุดระดับ (B) ความคมชัดของลายนิ้วมืออยู่ในระดับสูง

31.00-45.00 จุดระดับ (C) ความคมชัดของลายนิ้วมืออยู่ในระดับปานกลาง

16.00-30.00 จุดระดับ (D) ความคมชัดของลายนิ้วมืออยู่ในระดับต่ำ

01.00-15.00 จุดระดับ (E) ความคมชัดของลายนิ้วมืออยู่ในระดับต่ำมาก

พบว่ากระดาษตัวอย่างที่มีคุณภาพรอยลายนิ้วมือแฝง และกระดาษที่ผ่านเกณฑ์ด้วยวิธีนินไฮดรินพบว่า ลายนิ้วมือแฝงที่ได้จากการใช้วิธี Ninhydrin จะให้จุดลักษณะพิเศษ (Minutiae) ดังนี้

จากการวิเคราะห์เชิงคุณภาพของการตรวจหาร่องรอยลายนิ้วมือแฝงด้วยวิธี Ninhydrin ตามตารางที่ 1 พบว่า กระดาษถ่ายเอกสารสีขาวมีคุณภาพรอยลายนิ้วมือแฝงดีที่สุดคือที่ 120 ชั่วโมง รองลงมาเป็น 24 ชั่วโมง 168 ชั่วโมง 1 ชั่วโมง 3 ชั่วโมง ตามลำดับ ของใส่จดหมายสีขาวมีคุณภาพรอยลายนิ้วมือแฝงดีที่สุดคือที่ 168 ชั่วโมง รองลงมาเป็น 24 ชั่วโมง 3 ชั่วโมง 120 ชั่วโมง 1 ชั่วโมง ตามลำดับ ใบเสร็จจรรยาณสะดวกซ้อมีคุณภาพรอยลายนิ้วมือแฝงดีที่สุดคือที่ 120 ชั่วโมง รองลงมาเป็น 3 ชั่วโมง 168 ชั่วโมง 24 ชั่วโมง 1 ชั่วโมง ตามลำดับ

สลากกินแบ่งรัฐบาลมีคุณภาพรอยลายนิ้วมือแฝงดีที่สุดคือที่ 168 ชั่วโมง รองลงมาเป็น 1 ชั่วโมง 24 ชั่วโมง 3 ชั่วโมง 120 ชั่วโมง ตามลำดับ และกระดาษหนังสือพิมพ์มีคุณภาพรอยลายนิ้วมือแฝง ดีที่สุดคือที่ 1 ชั่วโมง รองลงมาเป็น 3 ชั่วโมง 163 ชั่วโมง 24 ชั่วโมง 120 ชั่วโมง ตามลำดับ

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์เชิงคุณภาพของการตรวจหารอยลายนิ้วมือแฝงด้วยวิธี Ninhydrin

ชนิดของกระดาษ	จำนวน Minutiae				
	1 ชม.	3 ชม.	24 ชม.	120 ชม.	168 ชม.
1. กระดาษถ่ายเอกสารสีขาว	49.3	39.7	66.0	67.0	59.3
ระดับความคมชัด	B	C	A	A	B
2.ซองใส่จดหมายสีขาว	50.3	61.7	66.0	61.3	74.0
ระดับความคมชัด	B	A	A	A	A
3. ใบเสร็จร้านสะดวกซื้อ	34.3	64.3	49.3	70.3	52.3
ระดับความคมชัด	C	A	B	A	B
4. สลากกินแบ่งรัฐบาล	47.7	41.0	43.0	38.0	48.0
ระดับความคมชัด	B	C	C	C	B
5. กระดาษหนังสือพิมพ์	46.7	35.0	25.0	19.7	34.3
ระดับความคมชัด	B	C	D	D	C

จากผลการวิเคราะห์ตัวแปรกระดาษเพื่อให้ทราบว่ากระดาษชนิดใดบ้างมีคุณภาพความคมชัดของรอยนิ้วมือแฝงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า กระดาษถ่ายเอกสารสีขาวกับซองใส่จดหมายสีขาว ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ซองใส่จดหมายสีขาวมีความคมชัดของรอยนิ้วมือแฝงที่มีคุณภาพชัดเจนกว่าใบเสร็จร้านสะดวกซื้อ สลากกินแบ่งรัฐบาล และกระดาษหนังสือพิมพ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนของกระดาษถ่ายเอกสารสีขาวมีความคมชัดของรอยนิ้วมือแฝงที่มีคุณภาพชัดเจนกว่าสลากกินแบ่งรัฐบาล และกระดาษหนังสือพิมพ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสำหรับใบเสร็จร้านสะดวกซื้อมีความคมชัดของรอยนิ้วมือแฝงที่มีคุณภาพชัดเจนกว่าสลากกินแบ่งรัฐบาล และกระดาษหนังสือพิมพ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้แล้วสลากกินแบ่งรัฐบาลมีความคมชัดของรอยนิ้วมือแฝงที่มีคุณภาพชัดเจนกว่ากระดาษหนังสือพิมพ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ของกระดาศชนิดต่างๆ ในเวลาที่เท่ากันโดยการวิเคราะห์แบบ (Two-way ANOVA) ด้วยวิธีนินไฮดริน

ชนิดของกระดาศ		ผลต่างค่าเฉลี่ย (Mean Difference)	ค่าความคลาด เคลื่อน (Std.Error)	ค่าความ น่าจะเป็น (Sig.)
1. กระดาศถ่าย เอกสารสีขาว	2. ของใส่จดหมายสีขาว	-6.4000	3.92054	.109
	3. ใบเสร็จร้านสะดวกซื้อ	2.1333	3.92054	.589
	4. สลากกินแบ่งรัฐบาล	12.7333*	3.92054	.002
	5. กระดาศหนังสือพิมพ์	24.1333*	3.92054	.000
2. ของใส่จดหมาย สีขาว	1. กระดาศถ่ายเอกสารสีขาว	6.4000	3.92054	.109
	3. ใบเสร็จร้านสะดวกซื้อ	8.5333*	3.92054	.034
	4. สลากกินแบ่งรัฐบาล	19.1333*	3.92054	.000
	5. กระดาศหนังสือพิมพ์	30.5333*	3.92054	.000
3. ใบเสร็จร้าน สะดวกซื้อ	1. กระดาศถ่ายเอกสารสีขาว	-2.1333	3.92054	.589
	2. ของใส่จดหมายสีขาว	-8.5333*	3.92054	.034
	4. สลากกินแบ่งรัฐบาล	10.6000*	3.92054	.009
	5. กระดาศหนังสือพิมพ์	22.0000*	3.92054	.000
4. สลากกินแบ่ง รัฐบาล	1. กระดาศถ่ายเอกสารสีขาว	-12.7333*	3.92054	.002
	2. ของใส่จดหมายสีขาว	-19.1333*	3.92054	.000
	3. ใบเสร็จร้านสะดวกซื้อ	-10.6000*	3.92054	.009
	5. กระดาศหนังสือพิมพ์	11.4000*	3.92054	.005
5. กระดาศ หนังสือพิมพ์	1. กระดาศถ่ายเอกสารสีขาว	-24.1333*	3.92054	.000
	2. ของใส่จดหมายสีขาว	-30.5333*	3.92054	.000
	3. ใบเสร็จร้านสะดวกซื้อ	-22.0000*	3.92054	.000
	4. สลากกินแบ่งรัฐบาล	-11.4000*	3.92054	.005

สรุปผลการวิจัย (Conclusions)

1. คุณภาพของลายนิ้วมือแฝงที่ปรากฏบนกระดาศเมื่อใช้นินไฮดริน

จากผลการทดลอง เพื่อตรวจหารอยลายนิ้วมือแฝงบนกระดาศต่างกัน โดยมีกระดาศตัวอย่าง 5 ชนิด หลังจากการทดสอบด้วยวิธีนินไฮดรินประสิทธิภาพความคมชัด และสามารถอ่านจุดลักษณะสำคัญพิเศษหรือจุดตำหนิ (Minutiae) ปรากฏว่านินไฮดรินบนกระดาศที่ผ่านเกณฑ์ลำดับแรกด้วยวิธีนินไฮดริน ที่

ระยะเวลาเท่ากันผลคุณภาพรอยลายนิ้วมือแฝง ประสิทธิภาพความคมชัด และสามารถอ่านจุดลักษณะสำคัญ พิเศษหรือจุดตำหนิ (Minutiae) จากมากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้

1. ช่องใส่จดหมายสีขาว
2. กระดาษถ่ายเอกสารสีขาว
3. ใบเสร็จร้านสะดวก
4. สลากกินแบ่งรัฐบาล
5. กระดาษหนังสือพิมพ์

แต่อย่างไรก็ตามกระดาษถ่ายเอกสารสีขาวกับช่องใส่จดหมายสีขาวไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความสัมพันธ์ของการคงอยู่ของลายนิ้วมือแฝงที่เกิดขึ้นบนกระดาษชนิดต่างๆ ในช่วงเวลาต่างๆ ด้วยวิธีนินไฮดริน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของการคงอยู่ของลายนิ้วมือแฝงที่เกิดขึ้นบนกระดาษชนิดต่างๆ ในแต่ละช่วงเวลาด้วยวิธีนินไฮดริน พบว่า ระยะเวลาที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรากฏขึ้นและคงอยู่ของรอยลายนิ้วมือแฝงที่ตรวจเก็บ แต่ระยะเวลามีความสัมพันธ์กับชนิดของกระดาษแต่ละชนิดที่ทำการตรวจสอบหารอยลายนิ้วมือแฝงที่ใช้

อภิปรายผล (Discussion)

คุณภาพของลายนิ้วมือแฝงที่ปรากฏบนกระดาษเมื่อใช้นินไฮดรินมีความแตกต่างกันและความสัมพันธ์ของการคงอยู่ของลายนิ้วมือแฝงที่เกิดขึ้นบนกระดาษชนิดต่างๆ ในเวลาที่ต่างกันคุณภาพของรอยลายนิ้วมือแฝงด้วยวิธีนินไฮดริน โดยจากการทดลองพบว่า สามารถตรวจหารอยลายนิ้วมือแฝงจากบนกระดาษช่องใส่จดหมายสีขาวได้ดีที่สุด เนื่องจากกระดาษช่องใส่จดหมายสีขาวพื้นผิวมีรูพรุนมีซึ่งคุณสมบัติ คือ สารประกอบของรอยลายนิ้วมือแฝงจะถูกดูดซับเข้าไปในพื้นผิวของวัตถุอย่างรวดเร็วมากกว่ากระดาษทั่วไป โดยที่สารประกอบของรอยลายนิ้วมือแฝงส่วนที่ละลายน้ำได้จะถูกดูดซับภายในเวลาไม่กี่นาที หรือไม่กี่ชั่วโมง ส่วนที่ไม่ละลายน้ำจะถูกดูดซับภายในเวลาอาจจะไม่ถึงวัน และคุณสมบัติของสารนินไฮดรินมีลักษณะเป็นเม็ดละเอียดสีเหลืองอ่อนโดยนินไฮดรินจะไปทำปฏิกิริยากับกรดอะมิโนในเหงื่อทำให้รอยลายนิ้วมือแฝงปรากฏขึ้นมาเป็นสีม่วงปนน้ำเงินอาจเร่งให้รอยลายนิ้วมือแฝงปรากฏเร็วขึ้นโดยการใช้ความร้อนได้แก่การใช้เตารีดหรือไดร์เป่าผม ลายนิ้วมือที่ปรากฏนี้ไม่ถาวร และประกอบกับสารละลาย Ninhydrin ในตัวทำละลายคือ Isopropanol, Methanol และ Petroleum ether จึงทำให้ปรากฏเป็นรอยลายนิ้วมือแฝงที่ไม่สามารถมองไม่เห็นได้ด้วยตาเปล่าเมื่อใช้นินไฮดริน (วัลลภ เสมาทอง, 2554) กล่าวโดยสรุปคือ ถึงระยะเวลากี่นานแต่จะ ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรากฏขึ้นของรอยลายนิ้วมือแฝงที่ตรวจเก็บแต่จะมีความสัมพันธ์ประเภทของกระดาษที่ใช้ตรวจหารอยลายนิ้วมือแฝง

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย

จากการวิจัยทำให้ทราบว่า วิธีนินไฮดริน ให้ผลที่ดีในการตรวจเก็บรอยลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษที่ผ่านเกณฑ์ลำดับแรกด้วยวิธีนินไฮดรินสูตร คือ ซองใส่จดหมายสีขาวซึ่งสามารถใช้ได้ดี แต่เมื่อถึงระยะเวลาของรอยลายนิ้วมือที่ปรากฏไว้ลายนิ้วมือที่ทดสอบพบว่าวิธีนินไฮดรินที่ระยะเวลาแตกต่างกันจะไม่มีผลต่อการปรากฏขึ้นของรอยลายนิ้วมือแฝงดังนั้นควรมีการทดลองหาช่วงระยะเวลาที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อทดสอบว่าวิธีนินไฮดริน ที่ไม่เหมาะสำหรับการใช้ในช่วงเวลาใดและวิธีใดเหมาะสมที่สุดและมีการเปรียบเทียบสูตรระหว่างสูตรที่ใช้ทดสอบกับสูตรที่ใช้อยู่ในศูนย์พิสูจน์หลักฐานหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าสูตรใดสามารถทำให้มีการปรากฏขึ้นของรอยลายนิ้วมือมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรเพิ่มระยะเวลาในการประทับรอยลายนิ้วมือทิ้งไว้ ก่อนการหารอยลายนิ้วมือแฝงด้วยเทคนิควิธีต่าง เพื่อศึกษารอยลายนิ้วมือแฝงที่เกิดขึ้นมาแล้วเป็นเวลานานๆ
- 2) ศึกษาความคงทนของรอยลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษชนิดอื่นในสถานที่เกิดเหตุเพิ่มมากขึ้น เช่น ธนบัตร เป็นต้น
- 3) ควรเพิ่มจำนวนอาสาสมัครมากขึ้นเพราะแต่ละคนมีปริมาณเหงื่อไม่เท่ากันควรจะเป็น 3 คนขึ้นไป
- 4) ในการทำการศึกษาในครั้งต่อไปควรจะต้องมีการเขียนแผนการทดลองใหม่ให้มีความชัดเจนและมีรายละเอียดมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กองบัญชาการตำรวจนครบาล. (2558). รายงานสถานภาพกลุ่มพนักงานสอบสวน (พงส.-พงส. ผชช.). กรุงเทพมหานคร: กองบัญชาการตำรวจนครบาล.
- ชาติรี สนขุนทด. (2550). การประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อใช้สำหรับสืบค้นตัวบุคคลจากลายนิ้วมือ. หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทองรัชฎ เจริญสุขวงศ์. (2552). การตรวจหารอยนิ้วมือแฝงบนปกกระสุนปืนโลหะสีเงินขนาด .38. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เพ็ญศรี บุญเฉลียว, พ.ต.ท.หญิง. และคณะ. (2551). การฝึกอบรมหลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจเก็บรอยลายนิ้วมือแฝง. เอกสารรายงานการฝึกอบรม ณ เมืองแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย, 14-24 เมษายน 2551.
- เพ็ญทิพย์ สุตธรรม. (2552). การตรวจหารอยลายนิ้วมือแฝงบนกระดาษหลายชนิดด้วย 1,2-indanedione. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ห่วงโซ่วัตถุดิบในคดีอาญาของกระบวนการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์

วชิรภัสส์ จินดาทา¹ และณรงค์ กุลนิเทศ²

วันได้รับบทความ: 25 ตุลาคม 2562 วันแก้ไข: 10 พฤศจิกายน 2562 วันยอมรับเผยแพร่: 12 พฤศจิกายน 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ห่วงโซ่วัตถุดิบในคดีอาญาของกระบวนการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบขั้นตอนการปฏิบัติงานรวมถึงศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารจัดการวัตถุดิบและการครอบครองวัตถุดิบ โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากเจ้าหน้าที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม รวมจำนวน 20 คน ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่กลุ่มบริหารจัดการวัตถุดิบจำนวน 6 คน เจ้าหน้าที่กลุ่มตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุจำนวน 5 คน เจ้าหน้าที่กองสารพันธุกรรมจำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 7 จำนวน 7 คน ผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการและการครอบครองวัตถุดิบนั้น จะเริ่มจากการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานจากสถานที่เกิดเหตุ เมื่อได้พยานหลักฐานแล้วจึงส่งไปตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์ในห้องปฏิบัติการเช่น การตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา ทางฟิสิกส์ และทางเคมี เป็นต้น ผ่านทางกลุ่มบริหารจัดการวัตถุดิบ ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการแก่หน่วยงานภายในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ โดยมีการวางแผนด้วยการลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานและเป็นไปตามระบบคุณภาพ ISO 9001:2015 โดยมีระบบ MIS และ LIMS เข้ามาในการบริหารจัดการข้อมูลคดีและข้อมูลวัตถุดิบ ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่พบนั้นเกิดขึ้นจากกลุ่มพวกลูกข่ายหรือการที่ผู้ชันสูตรเข้าไปบุกรุกในที่เกิดเหตุ และการขาดความรู้และประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่มูลนิธิในการรักษาหรือป้องกันสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายต่อวัตถุดิบในที่เกิดเหตุ แนวทางการแก้ไข 1) ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ และหลักการเก็บวัตถุดิบในสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้ และ 2) ควรให้ผู้ปฏิบัติงานกำหนดขอบเขตหรือพื้นที่ปฏิบัติงานให้ชัดเจน โดยมีการแบ่งโซนพื้นที่สำหรับผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: ห่วงโซ่แห่งการครอบครองวัตถุดิบ การจัดการวัตถุดิบ การเก็บวัตถุดิบ สถานที่เกิดเหตุ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขานิติวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (ผู้ประพันธ์บทความ)

² อาจารย์พิเศษคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Chain of custody in the Forensic Science Examination Procedure

Wachirapas Jindata¹ & Narong Kulnides²

Received: October 25, 2019 Revised: November 10, 2019 Accepted: November 12, 2019

Abstract

The research on the chain of custody in the forensic science examination procedure aims to examine the working performance, problem and solution of evidence management as well as the chain of custody. This qualitative research employed in-depth interviews to collect data from 20 key informants, including 6 key informants from the Forensic Evidence Management Unit, 5 key informants from the Crime Scene Investigation Unit, 2 key informants from the DNA Division Unit, and 7 key informants from the Scientific Crime Detection Center 7. The results demonstrated that the management of evidence and the chain of custody began when the evidence was collected from crime scene. The collected forensic evidence was transferred to examine in the forensic science laboratories, such as biological, physics and chemistry laboratories, at the Central Institute of Forensic Science (CIFS) through the forensic evidence management unit where its function is to provide a plan for enhancing the working performance and controlling the work quality in accordance with the ISO 9001:2015 by applying the MIS and LIMS operations system to manage the case information as well as the evidence information. For the problems and obstacles in this process, it was found that there were too many people entering the crime scene and some of the rescue volunteers who were supposed to preserve the crime scene lack knowledge and experiences, which could cause some damages to the evidence found at the crime scene. Some recommendations to solve the mentioned problem are as follows: 1) the authorities should be trained properly about the principles of forensic science and the standard procedure for collecting evidence at the crime scene, and 2) the authorities should clearly identify the crime scene area that must be secured and preserved, not allow unauthorized persons to enter the area.

Keywords: Chain of custody, Evidence management, Collecting evidence, Crime scene

¹ Graduate student in Master of Science (Forensic Science) Faculty of Science and Technology, Suansunandha Rajabhat University (Corresponding author)

² Special lecturer at Faculty of Science and Technology, Suansunandha Rajabhat University

บทนำ (Introduction)

นิติวิทยาศาสตร์ (Forensic Science) นิติวิทยาศาสตร์ คือ การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ทุกสาขา มาประยุกต์ใช้เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงในกระบวนการยุติธรรมซึ่งสามารถสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมได้เป็นอย่างดี เพราะหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา ประเทศในแถบยุโรป และ ประเทศญี่ปุ่น ได้นำความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในการสืบสวนหาตัวคนร้ายอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในประเทศญี่ปุ่น สามารถนำนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในการสืบสวนจนสามารถจับกุมคนร้ายได้ถึงร้อยละ 90 ของคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้น สำหรับในในประเทศไทย มีการนำนิติวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มาใช้ในคดีเช่นเดียวกันกับต่างประเทศ แต่การเชื่อมโยงข้อมูลคอมพิวเตอร์ออนไลน์ยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ยังคงอาศัยการโต้ตอบทางเอกสารเป็นหลัก แต่ก็สามารถตรวจวิเคราะห์พยานหลักฐาน จำพวก ทะเบียนราษฎร์ ทะเบียนประวัติ แผนประทุษกรรม กรู๊ปเลือด เส้นผม น้ำอสุจิ น้ำคัดหลั่งจากร่างกาย เพื่อยืนยันตัวผู้ต้องหาได้เช่นเดียวกันกับต่างประเทศ (ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 5 ลำปาง, 2554)

พยานหลักฐาน หมายถึง สิ่งใดที่สามารถจับต้องได้ตามกฎหมาย และเป็นสิ่งที่สามารถนำเสนอในชั้นศาลเพื่อพิสูจน์ถึงข้อเท็จจริงในคดีได้ (อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์, 2552) ส่วนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 266 ได้ให้ความหมายของพยานหลักฐาน คือ พยานวัตถุ (Physical Evidence) พยานเอกสาร หรือพยานบุคคล ตลอดจนหลักฐานอื่น ๆ ซึ่งจะได้เป็นเครื่องพิสูจน์การกระทำผิดได้ เช่น บุคคลผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดของคนร้ายถือว่าเป็นพยานบุคคล ส่วนเอกสารต่าง ๆ ที่ได้กระทำขึ้นโดยชอบหรือมิชอบด้วยกฎหมายก็ดี และกระทำขึ้นโดยผู้ร้าย หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดก็ตามถือเป็นพยานเอกสาร ส่วนวัตถุต่าง ๆ ที่คนร้ายใช้เป็นเครื่องมือ ในการกระทำผิดซึ่งตรวจพบในสถานที่เกิดเหตุถือว่าเป็นพยานวัตถุหรือวัตถุพยานชิ้นสำคัญ (สมชาย เกลิมสุขสันต์, 2558)

โดยทั่วไปแล้วขั้นตอนการตรวจสอบพยานหลักฐานในชั้นศาลนั้นสามารถกระทำการโดยตรวจสอบจากบุคคลผู้พบเห็นพยานหลักฐานนั้นในสถานที่เกิดเหตุ แต่ในบางกรณีที่มีบุคคลหรือหน่วยงานครอบครองพยานหลักฐานนั้นมากกว่าหนึ่งหน่วยงาน เมื่อนำพยานหลักฐานเหล่านั้นส่งตรวจพิสูจน์ไปยังห้องปฏิบัติการจะต้องแสดงห่วงโซ่ของการครอบครองวัตถุพยาน ให้ศาลทราบ ซึ่งประกอบไปด้วย (สนธยา รัตนธารส, 2551)

1. การจัดการ (Taking) กระทำโดยบุคคลผู้เก็บพยานวัตถุ เพื่อจำแนกพยานวัตถุในสถานที่เกิดเหตุ โดยการทำดำหนิ ระบุวัน เดือน ปี เวลาที่เก็บ พร้อมทั้งรายละเอียดต่าง ๆ ของพยานวัตถุนั้นจากสถานที่เกิดเหตุจริง

2. การเก็บ (Keeping) พยานวัตถุได้กระทำอย่างเหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดการพิสูจน์ให้เห็นว่าการเก็บและการครอบครองครองปนเปื้อนและผิดพลาดขึ้น วิธีการที่ดีที่สุดคือแสดงให้เห็นว่าพยานวัตถุนั้นได้ถูกเก็บอย่างถูกต้องตามหลักวิชา มีการแยกแยะและจำกัดให้เกี่ยวข้องได้เฉพาะผู้ที่จำเป็นเท่านั้น

3. การขนส่ง (Transporting) จะต้องมีความรัดกุม และการขนส่งพยานวัตถุแสดงให้เห็นว่าไม่เกิดการสับสนกับของกลางหรือพยานวัตถุอื่น ๆ รวมถึงแสดงให้เห็นว่า พยานวัตถุนั้นได้ถูกบรรจุ หีบห่อ ปิดผนึกและติดฉลากได้อย่างเหมาะสม ถ้าของกลางนั้นส่งไปทางไปรษณีย์ จะต้องเป็นไปรษณีย์ลงทะเบียน และมีหลักฐานการรับอย่างถูกต้อง

4. การส่งมอบ (Delivering) เป็นการพิสูจน์ว่าของกลางส่งมอบให้แก่ผู้รับ เจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญการในห้องปฏิบัติการ แพทย์ หรือหน่วยงานอื่นอย่างถูกต้องและเหมาะสมโดยมีหลักฐานแสดงวัน เดือน ปี เวลาที่รับของกลาง รายละเอียดของและให้ผู้รับลงลายมือชื่อพร้อมทั้งวันเวลา ไว้ในสำเนาหนังสือ นำส่งของกลาง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพยานหลักฐานโดยตรงมีปรากฏในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 226 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า

“พยานวัตถุ พยานเอกสาร พยานบุคคล ซึ่งน่าจะพิสูจน์ได้ว่า จำเลยมีความผิดหรือบริสุทธิ์ให้อ้างเป็นพยานหลักฐานได้ แต่ต้องเป็นพยานชนิดที่ไม่ได้เกิดจากการจงใจ มีค่านับสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น และให้สืบตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น ว่าด้วยการสืบพยาน”

จากบทบัญญัติแห่งมาตรานี้จะเห็นได้ว่า พยานหลักฐานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการยุติธรรมเพื่อพิสูจน์ความผิดหรือปฏิเสธความรับผิดชอบในทางอาญา ถ้าพยานหลักฐานไม่เพียงพอหรือไม่น่าเชื่อถือทั้งหมด หรือแม้แต่ส่วนหนึ่งส่วนใด หรือมีการขัดแย้งกับรูปคดีหรือขัดแย้งกันเองอย่างเห็นได้ชัดแล้ว ศาลมักจะใช้ดุลยพินิจในทางที่เป็นคุณแก่จำเลยเสมอ

จากหลักเกณฑ์ของกฎหมายลักษณะพยาน เราสามารถแยกประเภทของพยานหลักฐานได้ 3 ประเภท คือ 1. พยานเอกสาร 2. พยานบุคคล และ 3. พยานวัตถุ โดยทั่วไปในทางปฏิบัติแล้ว มักจะมีการนำสืบพยานทั้ง 3 ประเภทนี้ร่วมกันอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีอาญา เพื่อที่จะให้ได้น้ำหนักของพยานหลักฐานฝ่ายตนเองให้มากที่สุด หรือเพื่อใช้ประกอบคำฟ้องหรือคำให้การของคู่ความฝ่ายนั้น ๆ ในหัวข้อนี้จะเน้นเฉพาะพยานวัตถุ โดยเฉพาะวัตถุพยานทางชีววิทยา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

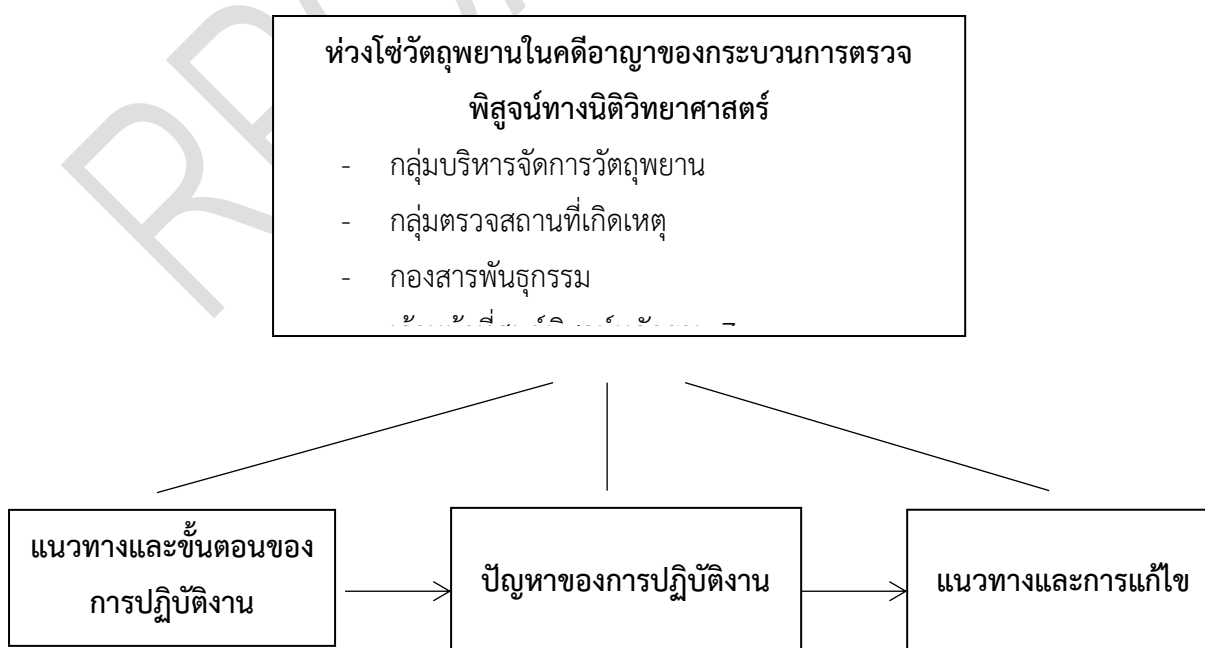
1. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนของการครอบครองวัตถุพยาน ในกระบวนการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขของการเก็บรักษาวัตถุพยานและการครอบครองวัตถุพยาน

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Reviews)

ปัจจุกาล สุวรรณชาติ (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเข้าใจของพยาบาลห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์” พบว่า พยาบาลในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินจัดเป็นบุคคลแรกที่สัมผัสกับผู้ป่วยคดี โดยมีหน้าที่หลักคือ บันทึกประวัติผู้ป่วยคดี อาการ

และลักษณะบาดแผล รวมไปถึงการเก็บวัตถุพยานทางนิติเวช อาทิเช่น ตัวอย่างเลือดปัสสาวะ อุจจาระ เป็นต้น เพื่อส่งตรวจวัตถุพยานทางชีวภาพไปยังห้องปฏิบัติการต่อไป วัตถุพยานที่ตรวจพบส่วนใหญ่มักเป็นเสื้อผ้าและวัสดุชิ้นเล็ก ๆ อื่น ๆ ที่ติดมากับบาดแผล ซึ่งต้องนำส่งอย่างเหมาะสมตามหลักการการเก็บรักษาวัตถุพยาน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกเวชกรรมฉุกเฉินและอุบัติเหตุของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ โดยการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์จากพยาบาลผู้ปฏิบัติงานในแผนกดังกล่าว ในช่วงเดือนกรกฎาคม - พฤศจิกายน 2558 จำนวน 31 คน และจากผลการศึกษาพบว่าพยาบาลมีความรู้ความเข้าใจในหลักปฏิบัติทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับดีและจากการเปรียบเทียบตามความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความเข้าใจเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ด้วยวิธี t-test พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนของพยาบาลที่ได้รับการฝึกอบรมและที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรพิเศษมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของความเข้าใจเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ของพยาบาลไม่มีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ที่พบคือ ขาดแคลนบุคลากรในการให้ความรู้และคำปรึกษาทางด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ และอาสาศักดิ์ที่นำส่งผู้ป่วยทำให้เกิดบาดแผลเพิ่มเติม ทำให้หลักฐานสูญหายและถูกทำลายโดยคาดไม่ถึง ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามยังให้คำแนะนำว่าโรงพยาบาลควรให้ความสำคัญและสนับสนุนงานทางด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ โดยการจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้และเพิ่มทักษะทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ของพยาบาลวิชาชีพ เพิ่มบุคลากรให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

กรอบแนวคิดของการวิจัย (Conceptual Framework)

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษาวิจัยเรื่องห่วงโซ่คุณค่าของกระบวนการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์นั้น เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มเป้าหมายสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการเก็บรักษาและการครอบครองวัตถุพยานของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม และเจ้าหน้าที่ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 7 สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ โดยคัดเลือกเฉพาะกลุ่มงานที่ทำหน้าที่ในการเก็บรักษาและครอบครองวัตถุพยาน ประกอบด้วย

1. เจ้าหน้าที่กลุ่มบริหารจัดการวัตถุพยาน จำนวน 6 คน
2. เจ้าหน้าที่กลุ่มตรวจสถานที่เกิดเหตุ จำนวน 5 คน
3. เจ้าหน้าที่กองสารพันธุกรรม จำนวน 2 คน
4. เจ้าหน้าที่กลุ่มงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 7 จำนวน 7 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัยดังนี้

- 2.1 ศึกษาทฤษฎีและแนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำราต่างๆที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมเพื่อกำหนดขอบเขต เนื้อหา และจัดทำแบบสัมภาษณ์
- 2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบ

ความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับเนื้อหา และนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของคำถามในแต่ละข้อสำหรับแนวทางการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาแบ่งออกเป็น 4 ส่วน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. รายได้
5. ตำแหน่งทางด้านการงาน
6. ประสบการณ์ในการดำเนินงานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์

2.3.2 ความสำคัญในการบริหารจัดการและการจัดเก็บวัตถุพยานในห้องปฏิบัติการ

2.3.3 ลักษณะทางกายภาพและองค์ประกอบของการจัดเก็บวัตถุพยานแต่ละชนิด

2.3.4 วิธีปฏิบัติงานและหลักเกณฑ์ในการบริหารงานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยผู้วิจัยมีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาดังนี้

1. ทางด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลจำนวน 4 กลุ่ม ซึ่งมีสถานภาพและบทบาทของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน ถ้าข้อมูลที่ได้มามีความตรงกัน แสดงว่าข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง
2. ทางด้านเวลา ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในเวลาที่ยังว่างอยู่ ไม่เร่งรีบในการตอบ เพื่อยืนยันว่าข้อมูลที่ได้มาถูกต้อง อีกทั้งผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นบุคคลที่มีสติสัมปชัญญะเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูล ตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล
3. ทางด้านสถานที่ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามความเหมาะสม โดยจะคัดเลือกสถานที่ที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความพร้อม สบายใจ และไม่ขัดต่อการให้ข้อมูล
4. ทางด้านผู้วิจัย ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพียงผู้เดียว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถยืนยันได้ว่าข้อมูลถูกต้อง ตัดปัญหาที่ว่า ถ้าผู้วิจัยคนละคน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญก็จะให้ข้อมูลที่แตกต่างกัน

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ห่วงโซ่ชีวิตอุทยานในคดีอาญาของกระบวนการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ เอกสาร วารสาร วิทยานิพนธ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพื่อนำมาประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์
2. นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมเพื่อกำหนดขอบเขต เนื้อหา ทิศทางการศึกษาว่าควรจะทำการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในรูปแบบใดบ้าง จากนั้นรูปแบบของคำถามต่างๆไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำแนะนำ ปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้เกิดความถูกต้องเหมาะสม
3. ศึกษาภาคสนาม โดยจัดทำแบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการเก็บวัตถุพยานของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์โดยเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากแบบสัมภาษณ์ที่สร้างไว้เป็นไปตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้น เมื่อนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งถือเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และใช้มาตรการตรวจสอบความน่าเชื่อถือโดยใช้เทคนิคสามเส้าแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ จากนั้นจึงนำมาประมวลและใช้วิธีวิเคราะห์และตีความเนื้อหาที่เชื่อมโยงความสอดคล้องเนื้อหา โดยยึดหลักตรรกะเทียบเคียงแนวทฤษฎีควบคุมบริบท รวมถึงการใช้สถิติเชิงพรรณนา ช่วยในการนำเสนอเนื้อหาเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ มีความชัดเจนเป็นรูปธรรมและเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ดังกล่าว

ผลการวิจัย (Results)

การศึกษาวิจัยเรื่องห่วงโซ่ชีวิตพยานในคดีอาญาของกระบวนการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์นั้น ผู้ศึกษาได้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม ได้แก่ เจ้าหน้าที่กลุ่มบริหารจัดการวัดพยาน จำนวน 6 คน เจ้าหน้าที่กลุ่มตรวจสถานที่เกิดเหตุ จำนวน 5 คน เจ้าหน้าที่กองสารพันธุกรรม จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่กลุ่มงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 7 จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน ซึ่งผลการศึกษานำเสนอแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ได้แก่

1. เจ้าหน้าที่กลุ่มบริหารจัดการวัดพยาน จำนวน 6 คน
2. เจ้าหน้าที่กลุ่มตรวจสถานที่เกิดเหตุ จำนวน 5 คน
3. เจ้าหน้าที่กองสารพันธุกรรม จำนวน 2 คน
4. เจ้าหน้าที่กลุ่มงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 7 จำนวน 7 คน

รวมทั้งสิ้น 20 คน โดยผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นเพศหญิง จำนวน 12 คน เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-40 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท มีรายได้ ตั้งแต่ 15,000-30,000 บาทขึ้นไป ตำแหน่ง นักนิติวิทยาศาสตร์ชำนาญการ รองผู้บังคับการ(สายงานพิสูจน์หลักฐาน)และมีประสบการณ์ทำงานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ 4-6 ปี ขึ้นไป

2. หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติงานในการบริหารงานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์

2.1 เจ้าหน้าที่กลุ่มบริหารจัดการวัดพยาน

1) การจัดการและขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอนการบริหารงานนั้น เริ่มจากการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานจากสถานที่เกิดเหตุ เมื่อได้พยานหลักฐานแล้วจึงส่งไปตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์ในห้องปฏิบัติการ เช่น การตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา ทางฟิสิกส์ และทางเคมี เป็นต้น ผ่านทางกลุ่มบริหารจัดการวัดพยาน ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการแก่หน่วยงานภายในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์การดำเนินการบริหารจัดการและการเก็บวัดพยานนั้น จะมีขั้นตอนหลักในการดำเนินการอยู่ในทุกกลุ่มงานคือกลุ่มตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ กลุ่มพิสูจน์บุคคลสูญหาย และศพนิรนาม กลุ่มนิติเวชคลินิก และกลุ่มพยาธิวิทยาหรือกลุ่มงานอื่นๆ ที่สังกัดภายใต้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์และให้บริการแก่หน่วยงานภายนอกทั้งในกรณีการนำส่งวัดพยานด้วยตนเองและนำส่งวัดพยานทางพัสดุไปรษณีย์ โดยกลุ่มบริหารจัดการวัดพยานดำเนินการรับวัดพยานส่งต่อไปยังห้องปฏิบัติการและรับผลการตรวจพิสูจน์จากห้องปฏิบัติการ โดยที่ผู้ตรวจพิสูจน์ของห้องปฏิบัติการนั้นจะไม่ทราบถึงประวัติหรือข้อมูลแห่งพฤติการณ์คดีนั้นเลย เพื่อไม่ให้มีผู้ตรวจพิสูจน์มีความลำเอียงในการตรวจพิสูจน์ และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในการอำนวยความสะดวก โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงานในภาพรวมของการรับวัดพยานจากแหล่งที่มาแต่ละประเภท ทั้ง 3 ได้แก่ การนำส่งด้วยตนเอง การนำส่งทางไปรษณีย์ การนำส่งจากกลุ่มงาน

ภายในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งการนำส่งและการรับวัตถุพยาน ประกอบด้วย 2 ช่องทาง ได้แก่ การนำส่งวัตถุพยานด้วยตนเอง และการนำส่งวัตถุพยานทางไปรษณีย์

2) ปัญหาและอุปสรรคที่พบ

ด้านบุคคลากรเนื่องจากในขณะนี้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติหน้าที่ในการครอบครองวัตถุพยานในการนำส่งไปยังห้องปฏิบัติการนั้น ยังใช้เจ้าหน้าที่ที่ยังเป็นลูกจ้างชั่วคราวที่ยังขาดการฝึกอบรมและการสอบวัดความรู้ในการเข้ามาปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้กรอบอำนาจความรับผิดชอบและความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติหน้าที่ยังไม่มีความชัดเจนมากพอ ซึ่งปัญหานี้เมื่อมีการเข้าสู่ระบบการพิจารณาของศาลนายจำเลยอาจยกข้อโต้แย้ง ในเรื่องของเจ้าหน้าที่ในการครอบครองนำส่งวัตถุพยาน ซึ่งศาลอาจจะมองว่าเจ้าหน้าที่ที่เป็นลูกจ้างชั่วคราวนั้นยังมีกรอบอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ ทำให้ขาดความน่าเชื่อถือในการครอบครองวัตถุพยานตลอดจนการครอบครองรายงานการตรวจพิสูจน์

3) แนวทางการแก้ไข

ควรปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้เป็นระดับข้าราชการซึ่งจะครอบคลุมกรอบอำนาจความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ และเพิ่มระดับความน่าเชื่อถือในการพิจารณาของศาล เนื่องจากจะมีระบบมาตรฐาน ISO เข้ามาตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้

2.2 เจ้าหน้าที่กลุ่มตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

1) การจัดการและขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน

มีหน้าที่ในการดำเนินการ หรือร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการพิสูจน์บุคคลสูญหายและศพนิรนามการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือและฝ่ามืออัตโนมัติ การตรวจสอบอาวุธปืนและวัตถุพยานทางฟิสิกส์การตรวจสอบพยานเอกสาร การตรวจพิสูจน์ทางเคมี และปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย โดยมีหน่วยงานภายในคือกลุ่มตรวจสอบอาวุธปืนและวัตถุพยานทางฟิสิกส์เป็นการตรวจร่องรอยบนวัตถุพยานและวัตถุพยานทางฟิสิกส์การตรวจพิสูจน์อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน โดยตรวจพิสูจน์ว่าอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนเป็นอาวุธปืนชนิดและขนาดใด มีกลไกและการปฏิบัติงานอย่างไรผ่านการยิงมาแล้วหรือยัง มีหน้าที่พัฒนาการตรวจพิสูจน์วัตถุพยานประเภทต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายให้สามารถตรวจพิสูจน์ได้ครอบคลุมขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบโดยใช้เครื่องมือที่มีอยู่อย่างเต็มประสิทธิภาพและยังมีหน้าที่ให้ความรู้แก่บุคคลภายนอกที่มีความสนใจและต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการตรวจพิสูจน์โดยใช้กระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์ในการคลี่คลายคดี เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน กลุ่มตรวจสอบพยานเอกสารดำเนินการตรวจพิสูจน์พยานเอกสารและการปลอมแปลง เช่นการตรวจพิสูจน์ลายมือชื่อ ลายมือเขียน รอยตราประทับ อักษรตัวพิมพ์ติดเครื่องหมายการค้า ธนบัตร ร่องรอยการขูดลบ แก้ไขเปลี่ยนแปลงในเอกสารต่างๆ โดยดำเนินการตรวจพิสูจน์อย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานเพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนงานในกระบวนการยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา ภารกิจหลักคือให้บริการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมเพื่อบ่งชี้เอกลักษณ์บุคคลในคดีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคดีอาญาทั่วไป คดีความมั่นคง คดีความไม่สงบจากจังหวัดชายแดนใต้ คดีพิเศษ ตรวจ

สารพันธุกรรมเพื่อพิสูจน์ความสัมพันธ์ครอบครัวและเครือญาติ ตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมกรณีบุคคลสูญหาย และการเกิดวินาศภัยกลุ่ม และตรวจสอบสารพันธุกรรมตามที่ประชาชนร้องขอผ่านหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตรวจพิสูจน์ทางเคมี มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาและเคมี ได้แก่การตรวจพิสูจน์หาระดับแอลกอฮอล์ การตรวจพิสูจน์สารเสพติด ยา และสารพิษต่างๆ จากชีววัตถุต่างๆ เช่น เลือด ปัสสาวะ เส้นผมหรือส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย รวมถึงวัตถุพยานต้องสงสัยจากสถานที่เกิดเหตุ เพื่อหาสาเหตุของการเสียชีวิต รวมทั้ง การบูรณาการการตรวจพิสูจน์วัตถุพยานประเภท Trace Evidence ร่วมกับกลุ่มตรวจสอบอาวุธปืนและวัตถุพยานทางฟิสิกส์ เพื่อช่วยในการคลี่คลายคดีและพิสูจน์การกระทำความผิดของบุคคล นอกจากภารกิจในการตรวจพิสูจน์ซึ่งเป็นภารกิจหลักแล้ว ยังมีหน้าที่ในการค้นคว้า วิจัยและการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ โดยเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่เมื่อถึงที่เกิดเหตุ ดังนี้

1. บันทึก วัน เวลา ที่เข้าไปในที่เกิดเหตุ
2. เข้าที่เกิดเหตุโดยหลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจทำลายหลักฐานหรือวัตถุพยาน
3. รักษาสถานที่เกิดเหตุมิให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปเป็นอันตราย
4. ถ้ามีผู้บาดเจ็บที่มีอาการหนัก จะต้องพยายามตามหน่วยรักษาพยาบาลที่เกี่ยวข้องหรือที่อยู่ใกล้ที่สุดเพื่อนำผู้บาดเจ็บไปรับการรักษาพยาบาลโดยเร็ว ถึงแม้ว่าการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บอาจจะทำลายพยานวัตถุบางอย่าง แต่เพื่อการรักษาชีวิต และถ้าเป็นไปได้ควรมีผู้ร่วมทางไปกับผู้บาดเจ็บด้วย เนื่องจากอาจจะได้ปากคำของผู้บาดเจ็บในระหว่างทาง หรือในขณะที่กำลังจะเสียชีวิต ซึ่งปากคำนั้นมีคุณค่าต่อการสอบสวนสืบสวนมาก
5. ดำเนินการเกี่ยวกับผู้ตาย เมื่อมีศพควรพยายามที่จะไม่ทำการใดใดเกี่ยวกับศพ แต่จะต้องรายงานพนักงานสอบสวนผู้มีหน้าที่ให้ทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการเกี่ยวกับการชันสูตรตามกฎหมาย
6. รายงานผู้บังคับบัญชาที่ รับผิดชอบ หรือผู้ร่วมงาน หรือแพทย์/ผู้ชันสูตร เพื่อทำการชันสูตรและขอกำลังสนับสนุน
7. บันทึกเกี่ยวกับสภาพสถานที่ เกิดเหตุ เช่น สภาพไฟฟ้าส่องสว่าง สภาพอากาศ ตลอดจนอาวุธที่พบในที่เกิดเหตุหรือที่พบศพ ตำแหน่งที่พบ และความสัมพันธ์/ของท่าทางศพกับตำแหน่งของอาวุธ
8. ในบางครั้งอาจพบผู้ต้องสงสัยในที่เกิดเหตุ ให้ดำเนินการจับกุมหรือควบคุมตัวไว้ก่อนเพื่อป้องกันการหลบหนี หรือการทำลายหลักฐาน โดยแจ้งให้ทราบถึงข้อกำหนดตามกฎหมาย(ต่างประเทศ) จนกว่ากำลังสนับสนุนจะมาถึง
9. สอบสวนผู้อยู่ในเหตุการณ์ไปพลางๆก่อน มีใครบ้างในที่เกิดเหตุตอนที่ พนักงานสอบสวนไปพบ การถามให้ถามสั้นๆเท่านั้นเพราะหน้าที่หลักคือรักษาสถานที่เกิดเหตุ ถ้ามีทั้งผู้ต้องสงสัยและพยานอยู่ในที่เกิดเหตุให้แยกที่กักตัวเท่าที่จะทำได้ อย่าแสดงความคิดเห็นต่อพยานหรือคนมุง แต่ให้พยายามฟังว่าเขาพูดอะไรกันบ้าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับพนักงานสอบสวนมาก ป้องกันสิ่งที่เป็นพยานหลักฐานไม่ให้หายไป ระหว่างรอกำลังสนับสนุนหรือผู้บังคับบัญชา การติดต่อกรณีนี้ควรใช้โทรศัพท์ เนื่องจากมีนักข่าว

สื่อมวลชนจำนวนมากดักฟังการติดต่อสื่อสารโดยใช้คลื่นความถี่ของทางตำรวจเพื่อป้องกันคนที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การชันสูตรมาอยู่ในที่เกิดเหตุมากเกินไป

10. มอบการรักษาที่เกิดเหตุให้พนักงานสอบสวน รับผิดชอบต่อไปจนกว่าการชันสูตรหรือ ตรวจสถานที่ได้ทำเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งหมายความว่าจนกว่าการทำรายงานเกี่ยวกับสถานที่เสร็จสิ้นลงแล้ว ซึ่งอาจจะใช้เวลาหลายวัน

2) ปัญหาและอุปสรรคที่พบ

1. ปัญหาเรื่องไทยมุง
2. การขาดความรู้และประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่มูลนิธิในการรักษาหรือป้องกันสถานที่เกิดเหตุ
3. บางครั้งศพอยู่ในตำแหน่งที่ไม่สามารถชันสูตรพลิกศพได้จึงจำเป็นต้องมีการ เคลื่อนย้ายศพก่อน จึงทำให้วัตถุพยานบางชนิดด้อยคุณค่าได้
4. การเข้าไปตรวจสถานที่เกิดเหตุมักมีอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ในการเก็บหลักฐานด้านนิติ วิทยาศาสตร์ อันเนื่องมาจากหน่วยงานไม่มีอุปกรณ์ในการชันสูตร
5. ผู้อื่นจะต้องหรือเคลื่อนย้ายศพก่อนที่จะเจ้าหน้าที่จะไปถึงที่เกิดเหตุอันเกิดจากปัญหา อุปสรรคจากการเดินทาง เช่น ระยะทางอยู่ไกล ไม่ทราบเส้นทาง
6. ความไม่ชัดเจนของพื้นที่ การทำงานทับซ้อนกันระหว่างหน่วยงาน และขาดการ ประสานงานที่ดีระหว่างผู้ที่มีหน้าที่

3) แนวทางการแก้ไข

1. ควรเพิ่มมาตรการในการจำกัดพื้นที่ในการเข้าที่เกิดเหตุ
2. ควรมีการจัดฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจทางด้านนิติวิทยาศาสตร์และหลักการเก็บวัตถุ พยานในสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ

2.3 เจ้าหน้าที่กองสารพันธุกรรม

1) การจัดการและขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน

กองสารพันธุกรรมมีหน้าที่ ตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมเพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรม ทั้งทางอาญาและทางแพ่งรวมทั้งกฎหมายอื่นๆ ตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมกรณีที่ประชาชนร้องขอตาม พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2559 ซึ่งในตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยานั้น ได้แก่ การ ตรวจพิสูจน์ไต่อาชญากรรมจากศพที่เสียชีวิตจากการจมน้ำ การตรวจพิสูจน์แหล่งที่มาของสัตว์ป่า การตรวจพิสูจน์ สายพันธุ์สิ่งมีชีวิตทั้งพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ เป็นต้นจัดทำฐานข้อมูลสารพันธุกรรมบุคคล ข้อมูลบุคคล จัดทำ ฐานข้อมูลสารพันธุกรรมผู้ต้องขัง และฐานข้อมูลสารพันธุกรรมบุคคลสูญหายและศพนิรนาม รวมทั้งฐานข้อมูล อื่นที่เกี่ยวข้องกับสารพันธุกรรมบุคคลจัดทำระบบการสืบค้น การเปรียบเทียบรูปแบบสารพันธุกรรม เพื่อ เชื่อมโยงฐานข้อมูลสารพันธุกรรมในระดับประเทศ และนานาชาติรวมถึงการออกรายงานผลบริหารจัดการ

ฐานข้อมูลสารพันธุกรรมให้เป็นไปตามระบบมาตรฐานสากลปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

วิธีปฏิบัติงานเรื่องการลงทะเบียนรับวัตถุพยานทางคดี

หลักการ วัตถุพยานต้องมีเอกสารที่แสดงถึงลำดับการครอบครองวัตถุพยาน (Chain of Custody) ที่ถูกต้อง โดยระยะเวลาที่แสดงในเอกสารจะต้องครอบคลุมตั้งแต่การเก็บวัตถุพยานจนถึงวัน และเวลาที่ส่งมายังห้องปฏิบัติการ ผู้รับวัตถุพยานต้องตรวจสอบ รายละเอียดวัตถุพยานบนหีบห่อ การฉีกหีบห่อ รวมทั้งเอกสารที่ส่งมาพร้อมวัตถุพยาน ให้ถูกต้อง ครบถ้วน โดยมีการควบคุมคุณภาพ โดยการรับวัตถุพยานนั้นจะต้องตรวจสอบรายละเอียดทั้งหมดของแต่ละรายการ โดยตรวจทีละรายการ มีรายละเอียดการปฏิบัติงานดังนี้

1. การลงทะเบียนรับวัตถุพยาน

ผู้ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมดังนี้

1.1 หนังสือบันทึกข้อความเพื่อขอส่งวัตถุพยานเพื่อตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมพร้อม

ฉบับสำเนา

1.2 แบบส่งตรวจวัตถุพยาน (FM-EMC-004) พร้อมฉบับสำเนา

1.3 ข้อความที่บันทึกบนหีบห่อของวัตถุพยาน (ซองกระดาษ, กล่องกระดาษ ฯลฯ)

1.4 ผู้ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบลักษณะทั่วไปของหีบห่อที่บรรจุวัตถุพยานดังนี้

1) ตรวจสอบสภาพหีบห่อ ต้องอยู่ในสภาพสมบูรณ์ไม่มีร่องรอยการฉีกขาด หรือ

การเปิดอย่างไม่ถูกต้อง

2) ข้อความที่อยู่บนหีบห่อถูกต้อง และตรงกับข้อความตามแบบส่งตรวจวัตถุ

พยาน (FM-EMC-004)

2. ผู้นำส่งวัตถุพยานและผู้รับวัตถุพยาน เช่นชื่อ วันที่ และเวลา ที่ส่งและรับวัตถุพยาน ในแบบส่งตรวจวัตถุพยาน (FM-EMC-004) ที่เป็นตัวจริงและสำเนา 2 ฉบับ หลังจากนั้นนำต้นฉบับเก็บไว้ในแฟ้มคดี ส่วนที่เป็นฉบับสำเนา ส่งคืนให้กับผู้นำส่งวัตถุพยาน

3. ผู้ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบรายละเอียดคดีในหนังสือบันทึกข้อความฯ ให้ตรงกับรายละเอียดคดีตามแบบส่งตรวจวัตถุพยาน (FM-EMC-004) ทั้งหมด

4. ผู้ที่ได้รับมอบหมายนำหนังสือบันทึกข้อความฯ ส่งให้กับเจ้าหน้าที่ธุรการของกองสารพันธุกรรม ลงทะเบียนรับหนังสือ และนำเสนอให้ผู้อำนวยความสะดวกกองสารพันธุกรรมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายรับทราบ และจะส่งสำเนาคืนให้กับผู้นำส่งวัตถุพยาน

5. ผู้ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นทั้งหมดเรียบร้อยแล้วให้บันทึกข้อมูลลงในระบบฐานข้อมูลของห้องปฏิบัติการตรวจสอบสารพันธุกรรม (DNA Database) เพื่อรอการมอบหมายคดีต่อไป

6. ผู้ที่ได้รับมอบหมายนำวัตถุพยานที่ได้รับไปเก็บในสถานที่หรือตู้ที่เหมาะสมตามชนิดของวัตถุพยาน

ตารางที่ 1 แสดงอุณหภูมิที่เหมาะสมในการเก็บรักษาส่งตรวจ

ลำดับที่	ประเภทสิ่งส่งตรวจ	อุณหภูมิ
1	เยื่อบุกระพุ้งแก้ม กระดาษ FTA สำลีพันปลายไม้ ก้นบูทรี ผ้า/เสื้อผ้า รองเท้า ถุง/กระสอบ อาวุธ เทปขาว แปรงสีฟัน	อุณหภูมิห้อง
2	โลหิต คราบโลหิต เส้นผม/เส้นขน เล็บ Vaginal Swab อู้งายอนามัยปอด ตับ	4 องศาเซลเซียส
3	ชิ้นเนื้อปกติ ชิ้นเนื้อเสียสภาพ กระดูก ฟัน	-20 องศาเซลเซียส

การมอบหมาย

ผู้จัดการคดีมอบหมายคดีให้แก่กณิทธิวิทยาศาสตร์ โดยการมอบหมายแต่ละครั้ง จำนวน 30-40 ตัวอย่าง/ครั้ง หรือปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมขึ้นกับดุลพินิจของผู้จัดการคดี

การปฏิเสธสิ่งส่งตรวจ

1. กรณีผู้ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบสิ่งส่งตรวจแล้วมีรายละเอียด **ไม่ตรง** กับแบบส่งตรวจวัตถุพยาน (FM-EMC-004) ให้ปฏิเสธสิ่งส่งตรวจโดยบันทึกข้อมูลลงในแบบฟอร์มการปฏิเสธสิ่งส่งตรวจ (FM-DNA-003) และส่งสิ่งส่งตรวจนั้นพร้อมกับแบบฟอร์มการปฏิเสธสิ่งส่งตรวจ (FM-DNA-003) คืนให้กับผู้นำส่งวัตถุพยานโดยการตรวจสอบของผู้จัดการคดี

2. กรณีผู้นำส่งสิ่งส่งตรวจขอผลการทดสอบเร่งด่วนก่อนกำหนด โดย**ไม่สามารถ**ออกผลให้ได้ตามระยะเวลาที่ร้องขอ ให้หัวหน้าห้องปฏิบัติการตรวจสอบสารพันธุกรรมหรือผู้จัดการคดีปฏิเสธสิ่งส่งตรวจพร้อมบันทึกข้อมูลลงใน แบบฟอร์มการปฏิเสธสิ่งส่งตรวจ (FM-DNA-003)

2) ปัญหาและอุปสรรคที่พบ

1. รายละเอียดข้อความบนหน้าของวัตถุพยานไม่ตรงกับรายละเอียดข้อความในแบบส่งตรวจวัตถุพยาน (FM-EMC-004)

2. จำนวนวัตถุพยานที่นำส่งไม่ตรงกันกับรายละเอียดที่บันทึกไว้ในบันทึกข้อความที่ส่งมาจากห้องบริหารจัดการวัตถุพยาน

3. มีการปิดผนึกกล่องวัตถุพยานที่ไม่กระชับรัดกุมจากหน่วยผู้ขอรับบริการต้นเรื่อง

4. ตู้เย็นควบคุมอุณหภูมิที่ใช้เก็บรักษาวัตถุพยานมักจะเสียบ่อย เนื่องจากปัญหาทางด้านไฟดับหรือไฟตกของทางอาคาร

5. อัตรากำลังยังมีจำนวนไม่มากพอต่อการปฏิบัติงาน

3) แนวทางการแก้ไข

1. ควรมีการจัดฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจในการ รับ-ส่งวัตถุพยานและการครอบครองวัตถุพยานของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ

2. ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์มากขึ้น

3. ควรเพิ่มอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้มากขึ้น

2.4 เจ้าหน้าที่กลุ่มงานตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 7

1) การจัดการและขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน

กลุ่มงานตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในคดีต่างๆ งานถ่ายภาพ เพื่อสนับสนุนพนักงานสอบสวนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์พิสูจน์หลักฐานแต่ละหน่วยงาน โดยการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุจะมีขั้นตอนการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน ISO โดยจะปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ที่มีในส่วนของพื้นที่ปฏิบัติงาน และตามการร้องขอของพนักงานสอบสวน เจ้าของคดีในพื้นที่ โดยจะออกรายงานผลการตรวจสอบให้กับพนักงานสอบสวน หากเป็นคดีที่ไม่ยุ่งยากเช่น คดีเกี่ยวกับทรัพย์ จะออกรายงานผลการตรวจสอบให้ไม่เกิน 15 วัน แต่ถ้าหากเป็นคดีที่ยุ่งยากซับซ้อน เช่นคดีเกี่ยวกับ จราจร เพลิงไหม้ หรือเสียชีวิต จะออกรายงานผลการตรวจสอบให้ไม่เกิน 30 วัน โดยวัตถุพยานหรือพยานหลักฐานที่ตรวจเก็บได้จากสถานที่เกิดเหตุ นั้นจะส่งมอบให้กับพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีเพื่อส่งตรวจพิสูจน์ตามประเภทของวัตถุพยานนั้น ๆ

2) ปัญหาและอุปสรรคที่พบ

ปัญหามักจะเกิดจากผู้ที่ไม่เข้าใจหน้าที่และความรู้ที่แท้จริงของเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ที่อาจจะไปทำลายหรือเพิ่มเติมหรืออาจจะทำให้วัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ นั้นเกิดการเสื่อมค่าไป นอกจากนี้ยังพบปัญหาจากบุคคลภายนอก เช่น ไทยมุง นักข่าว ญาติผู้เสียหาย หรือจากผู้บังคับบัญชาที่ไม่เข้าใจในงานของพิสูจน์หลักฐาน อีกทั้งอุปสรรคจากสภาพพื้นที่ สภาพอากาศ รวมถึงปัจจัยภายนอกทั้งข้อบังคับของกฎหมาย และหน่วยงานข้างเคียงที่มีหน้าที่ปฏิบัติที่คล้ายกัน รวมถึงการขาดแคลนงบประมาณและเครื่องมือในการปฏิบัติหน้าที่

3) แนวทางการแก้ไข

1. ให้ความรู้ความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ช่วย หรืออาสาสมัคร รวมถึงประชาชนเกี่ยวกับการรักษาสถานที่เกิดเหตุ และพยานหลักฐานต่างๆ
2. ให้ผู้ปฏิบัติงานกำหนดขอบเขต หรือพื้นที่ปฏิบัติงานให้ชัดเจน โดยมีการแบ่งโซนพื้นที่สำหรับผู้ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงาน
3. บูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานข้างเคียง โดยให้นึกถึงข้อเท็จจริง และผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นหลัก

สรุปผลการวิจัย (Conclusion)

รูปแบบและวิธีการลำดับตามขั้นตอนของการครอบครองวัตถุพยาน ในกระบวนการตรวจพิสูจน์นั้นพบว่ากระบวนการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์นั้น เป็นพยานหลักฐานที่ศาลรับฟังมากที่สุด ฉะนั้นแนวทางในการสืบสวนของเจ้าหน้าที่จึงควรที่จะเน้นไปทางพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งการที่จะได้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์นั้น ผู้เสียหายในคดีที่ประสบเหตุอาชญากรรมและเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่จะต้องพยายามรักษาสถานที่เกิดเหตุไว้ให้ดี แล้วรอให้เจ้าหน้าที่ ที่มีอำนาจเกี่ยวข้องเข้าตรวจเก็บวัตถุพยาน

เพื่อให้ได้วัตถุพยานที่ถูกต้องและสมบูรณ์ ในการที่พนักงานสอบสวนใช้ประกอบสำนวนสอบสวน ส่งให้พนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้อง และให้ศาลใช้ประกอบการพิจารณาในการพิพากษาคดี โดยที่พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์นั้น จะเป็นพยานหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ความจริงแท้ในคดีโดยไม่ทำให้จำเลยหรือผู้เสียหายตกเป็นผู้โชคร้ายในการพิจารณาคดีเหมือนกับพยานหลักฐานด้านอื่นๆ

อภิปรายผล (Discussion)

จากวัตถุประสงค์การศึกษาเรื่อง “ห่วงโซ่วัตถุพยานในคดีอาญาของกระบวนการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์” สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนของการครอบครองวัตถุพยาน ในกระบวนการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์

ผู้ศึกษาสรุปได้ว่าการบริหารจัดการและการครอบครองวัตถุพยานนั้น จะเริ่มจากการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานจากสถานที่เกิดเหตุ เมื่อได้พยานหลักฐานแล้วจึงส่งไปตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์ในห้องปฏิบัติการ เช่น การตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยา ทางฟิสิกส์ และทางเคมี เป็นต้น ผ่านทางกลุ่มบริหารจัดการวัตถุพยาน ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการแก่หน่วยงานภายในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ การดำเนินงานการบริหารจัดการและการเก็บวัตถุพยานนั้น จะมีขั้นตอนหลักในการดำเนินการอยู่ในทุกกลุ่มงานคือกลุ่มตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ กลุ่มพิสูจน์บุคคลสูญหายและศพนิรนาม กลุ่มนิติเวชคลินิกและกลุ่มพยาธิวิทยาหรือกลุ่มงานอื่นๆ ที่สังกัดภายใต้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์และให้บริการแก่หน่วยงานภายนอกทั้งในกรณีการนำส่งวัตถุพยานด้วยตนเองและนำส่งวัตถุพยานทางพัสดุไปรษณีย์ โดยกลุ่มบริหารจัดการวัตถุพยานดำเนินการรับวัตถุพยาน ส่งต่อไปยังห้องปฏิบัติการ รับผลการตรวจพิสูจน์จากห้องปฏิบัติการ จ่ายผลการตรวจพิสูจน์และผู้ตรวจพิสูจน์ของห้องปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพโดยมีการวางแผนด้วยการลดขั้นตอนในการดำเนินงานและเป็นไปตามระบบคุณภาพ ISO 9001:2015 โดยมีระบบ MIS และ LIMS เข้ามาในการบริหารจัดการข้อมูลคดีและข้อมูลวัตถุพยาน

ส่วนการบริหารจัดการและการครอบครองวัตถุพยานของเจ้าหน้าที่ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน7นั้น จะเริ่มจากการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานจากสถานที่เกิดเหตุโดยจะมีขั้นตอนการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน ISO โดยจะปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ที่มีในส่วนของพื้นที่ปฏิบัติงาน และตามการร้องขอของพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีในพื้นที่ โดยจะออกรายงานผลการตรวจสอบให้กับพนักงานสอบสวน โดยวัตถุพยานหรือพยานหลักฐานที่ตรวจเก็บได้จากสถานที่เกิดเหตุนั้นจะส่งมอบให้กับพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีเพื่อส่งตรวจพิสูจน์ตามประเภทของวัตถุพยานนั้นๆ

2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขของการเก็บรักษาวัตถุพยานและการครอบครองวัตถุพยาน

ผู้ศึกษาสรุปได้ว่าปัญหานั้นเกิดจากกลุ่มพวกไทยมุงหรือการที่ฝูงชนเข้าไปบุกรุกในที่เกิดเหตุ และการขาดความรู้และประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่มูลนิธิในการรักษาหรือป้องกันสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายต่อวัตถุพยานในที่เกิดเหตุ และผลโดยตรงจากการที่เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ และความสนใจในการรักษาหรือป้องกันสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งในบางครั้งเจ้าหน้าที่ก็อาจจะไปเหยียบย่ำวัตถุพยานที่คนร้ายทิ้งไว้ ทำให้วัตถุพยานเกิดความเสียหายได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้หน่วยงานจึงสามารถใช้ข้ออ้างนี้ในการต่อสู้การพิจารณาในชั้นศาลได้

ดังนั้นวิธีแก้ปัญหาคือไม่ว่าจะเป็นการเข้าที่เกิดเหตุ ของเจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้หรือ เจ้าหน้าที่ตรวจที่เกิดเหตุ ควรมีความระมัดระวัง และวางแผนการเข้าที่เกิดเหตุอย่างรัดกุม เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการทำลายพยานหลักฐานได้ และนอกจากนี้ควรมีการจัดประชุมการวางแผนการทำงานในแต่ละปีงบประมาณเพื่อกำหนดแนวทางร่วมกันในการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการวัตถุพยาน เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพโดยมีการวางแผนและการลดขั้นตอนในการดำเนินงานและเป็นไปตามระบบคุณภาพ ISO 9001:2015 โดยมีระบบ MIS และ LIMS เข้ามาในการบริหารจัดการข้อมูลคดีและข้อมูลวัตถุพยาน

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

1. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

- 1.1 ควรมีการจัดฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจทางด้านนิติวิทยาศาสตร์และหลักการเก็บวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้
- 1.2 ควรเพิ่มอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้มากขึ้น
- 1.3 ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาตรวจสอบและควบคุมมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์

2. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

- 2.1 ควรมีการบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้มีวิธีการตรวจสอบวิธีการตรวจ และการจัดเก็บวัตถุพยานว่าได้กระทำการตามมาตรฐานแล้วหรือไม่
- 2.2 ควรมีการพัฒนางานวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ได้นำมาศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาศักยภาพในการทำงานต่อไป

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาสัมภาษณ์วิจัยเชิงลึกในการบริหารจัดการและการครอบครองวัตถุพยานในคดีที่เกี่ยวข้องอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เนื่องสังคมในสมัยปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีไปอย่างมาก จึงทำให้เกิดความซับซ้อนในการเก็บวัตถุพยานเพื่อนำมาเพื่อพิสูจน์หาข้อเท็จจริง

เอกสารอ้างอิง (References)

- ปัจจุกาล สุวรรณชาติ. (2559). ความเข้าใจของพยาบาลห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉินโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารนิติวิทยาศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 5 ลำปาง. (2554). เรื่องทั่วไปเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์ตำรวจ. เข้าถึงได้จาก <http://www.scdc5.forensic.police.go.th/forum/index.php?topic=220.0>
- สนธยา รัตนธารส. (2551). การค้นการจับและสิทธิตามกฎหมาย. กรุงเทพมหานคร: สันทวีกิจ พรินติ้ง.
- สมชาย เณิมสุขสันต์. (2558). การเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์. วารสารศาลยุติธรรมปริทัศน์. ศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์. (2552). นิติวิทยาศาสตร์เพื่อการสอบสวน. กรุงเทพมหานคร: จี.พี.พี.เซ็นเตอร์.